בשבע

שנת ה-25

יום חמישי, י"ד באלול תשפ"ו, 27.8.2026 | פרשת כי תבוא | גיליון מס' 1210

www.be7.co.il

זמני הדלקת נרות
פרשת כי תבוא

	כניסת שבת	מוצאי שבת
י-ם	18:32	19:45
ת"א	18:49	19:47
חיפה	18:43	19:47
ב"ש	18:50	19:46

כנס ירושלים
קבוצת בשבע
בסימן
אחריות לאומית
כ"ד באלול | 06.09.2026

את נבחרי הציבור שלי אני מעדיף צודקים ושנואים, מאשר מאחדים ושבירים ← **יוני רוטנברג**

אלה היו ארבע השנים הטובות של תקציב החינוך הציוני־דתי במשרד האוצר ← **אסף משניות**

יאיר יעקבי ודביר שרייבר מכריזים על הקמת מפלגה חדשה, כל אחד בנפרד כמובן, במטרה לעצור את הפיצול בימין ← **אתנחתא**

משרד המורשת יוצא למלחמה בנרטיב השקרי שמקדם אונסק"ו באתרים ארכאולוגיים ביהודה ושומרון ← **יוסף ארנפלד**

חנינת השם גורדון מספרת איך מגדלים בבית אחד שלושה לוחמי אגרוף בין־לאומיים, שלא מוותרים על הגאווה היהודית ← **צורית פניגשטיין, אתנחתא**

תרגיל בחיסור

שנת הלימודים תיפתח השבוע, ותלמידים נרגשים ישובו למלא את הכיתות, אך בעיות התשתית במערכת החינוך - כמו המחסור במורים - כבר לא ניתנות לטשטוש. האם מדינת ישראל צריכה להגדיל שוב את תקציב החינוך כדי למשוך מורים איכותיים, או שהפתרון טמון בשינוי מודל ההעסקה בתוך מסגרת התקציב הקיימת? // **אוריה שילת**

צילום: נרשון אלינסון פלאש 90

בס"ד

מכירה וקנייה של רכבים חדשים ויד שניה מכל הסוגים
בשיתוף פעולה עם כל חברות הרכבים הגדולות בארץ

ליווי אישי והכוונה • מינימום מחיר, מקסימום שירות

תנאי מימון נוחים • אפשרות עד 100% מימון • טרייד אין לכל הרכבים • קילומטראז' נמוך
כל הרכבים שמורים ומטופלים • חיסכון לצרכן ומחירים מיוחדים • רכישות רכבים

חדש! ביטוח במקום במחירים הזולים בארץ!!!

מיצובישי אאוטלנדר 2023,
יד ראשונה, 89,000 ק"מ,
טסט לשנה,
7 מקומות, 135,000 ₪

מיצובישי אאוטלנדר 2025,
יד 1 פרטי, 7 מקומות,
אינסטייל פלוס, 13,000
ק"מ, 176,000 ₪

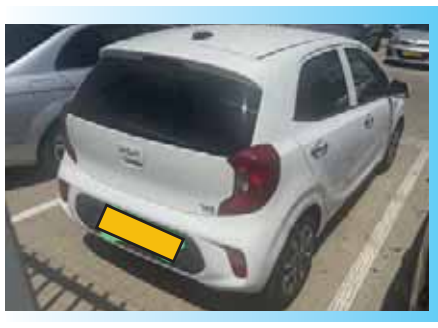

קיה פיקנטו 2022,
יד ראשונה,
53,000 ק"מ,
49,000 ₪

מיצובישי ASX, 2018,
יד 01 פרטי,
118,000 ק"מ,
טסט 1/27, 58,000 ₪

צ'רי טיגו 4 היבריד,
2025, יד 1 פרטי,
19,000 ק"מ, טסט לשנה,
109,000 ₪

יונדאי i10, 2018,
יד 1 פרטי, טסט 3/27,
אינספייר,
98,000 ק"מ,

יונדאי אילנטרה 2019,
יד 02, 53,000 ק"מ,
59,000 ₪

קיה סלטוס 2023,
יד ראשונה, 42,000 ק"מ,
טסט לשנה, 96,000 ₪

יונדאי i20, 2022,
יד 1 פרטי, 35,000 ק"מ,
טסט לשנה,
88,000 ₪

יונדאי i35, 2011,
100,000 ק"מ,
טסט 11/26,
26,000 ₪

ע.נ.ח

צביקה טבת 052-2557776 יאס אישי ואדיב

מה?
מי?!

מעלה אדומים.
מגדלי אדומים!
הקהילה הכי סרוגה לירושלים

הזדמנות להצטרפות ראשונים במחירי PRE-SALE

מגדלי אדומים מיזם המגורים החדשני בלב מעלה אדומים - יוצא לדרך ואתם מוזמנים להיות חלק מקהילה דתית-לאומית שיודעת לשלב איכות חיים גבוהה, מעל הפארק, בסביבת חיים מפנקת עם ערכים וחינוך מצטיין.
מגדלי אדומים. לחיות גבוה, במרחק נגיעה מירושלים ובמחיר מפתיע!

מיקום מצטיין
12 דקות מירושלים

חינוך מצטיין
מגני הילדים ועד ההסדר

מפרט מצטיין
טיפוסי דירות בגימור-על

שילוב מצטיין
של איכות חיים לציונות

חפשו ברשת:
מגדלי אדומים

דברו איתנו:
02-330-2020

שיווק:
TIVUCH SHELLY
Real Estate Marketing in Israel

ייזום:
קבוצת בן דוד
– התחדשות עירונית –

ADUMIM TOWERS

התמונות להמחשה בלבד

בס"ד

אליעד
אהבה • חינוך • ערכים

פותחים שנה
בידיים הכי טובות שיש!

רשת מעונות וצהרוני אליעד
מברכת את ילדי הרשת, ההורים וצוותי החינוך המסורים
לרגל פתיחת שנת הלימודים
בברכת שנה טובה, בטוחה, שמחה ומלאת התקדמות

11,000	2,200	79	300	18
ילדים	עובדים	מעונות יום	צהרונים	רשויות

עמותת אליעד - אהבה, חינוך, ערכים

להצטרפות למשפחה סרקו את הברקוד:

ותקין ברטיק

פותחים את החגים
בפעמית סטור

צלחות קשיחות

השני ב- 30% הנחה

מפיות חג מעוצבות

3+1 מתנה

מרכזי שולחן לחג

החל מ- 6.30₪ ליח'

שיישית כוסות יין זכוכית

ב-29₪

קערות/מגשים קריסטל

השני ב- 20% הנחה

סכו"ם וינטאג'/ורסאי

3+1 מתנה

כוסות יהלום (אר' 40)

3 חב' ב- 10.90₪

צלחות נייר

השני ב- 40% הנחה

ברכוני חג

2 חב' ב- 11.90₪

דבש אישי

6 יח' ב- 10₪

צלחות דקל

השני ב- 40% הנחה

כוסות קריסטל

השני ב- 30% הנחה

חברי מועדון חוסכים ונהנים

גביעים (ארוז 6/8 יח')

270/500/1000 מ"ל

3 חב' ב- 12₪

תבניות R31/105

20 יח' ב- 11.90₪

רדיד אלומיניום

30 מטר*45 ס"מ

ב- 19.90₪

מפיות בייסיק (אר' 100)

3 חב' ב- 9.90₪

תבנית זכוכית+מנשא

שומר חום/קור

ב- 79.90₪

נרות נשמה

8 יח' ב- 10₪

מוצרי נוי

60% על הפריט השני

מבשמים

החל מ- 25₪

כוכבי החודש

תבנית תפוח מזכוכית

ב- 19.90₪

סט 4 קופסאות

ב- 25₪

פמוטים+נרות+ סדר הדלקה

ב- 19.90₪

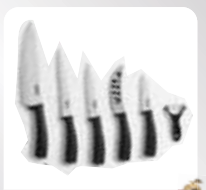

סט 6 סכינים מהודר

ב- 39.90₪

סט 4 ספלי פסטל

ב- 19.90₪

3 קערות נירוסטה

ב- 99₪

פתוח במוצ"ש

פעמית סטור

מארחים חוגגים

אתר פעמית סטור אונליין בכתובת:
www.peamitstore.co.il

תל אביב יגאל אלון 110 מחלקת OUTLET גדולה סגור מוצ"ש	פתח תקווה פינטו 20	חולון המלאכה 18 סגור מוצ"ש	בני ברק רבי עקיבא 74	בני ברק כהנמן 92 סגור מוצ"ש	נתניה גיבורי ישראל 24 אזה"ת פולג	חיפה המסילה 22 תל חנן סגור מוצ"ש	בית שמש סאן מול שד' האמוראים 2 סגור מוצ"ש	בית שמש קניון נעימי קומה 0 סגור מוצ"ש
ירושלים בית הדפוס 7 גבעת שאול סגור מוצ"ש	ירושלים יד חרוצים 13 סגור מוצ"ש	מודיעין מתחם ישפרו סנטר סגור מוצ"ש	נתיבות שדרות ירושלים 17 סגור מוצ"ש	באר שבע גרנד קניון קומה -2	באר שבע מתחם B7	"BIG" קריות צ. קריית אתא	חנות אונליין www.peamitstore.co.il	

1-700-502-401 | שעות פתיחה א'-ה' 9:30-21:00 יום ו' 8:30-13:00. מוצ"ש 45 ד' מצאת השבת ועד 22:30. התמונות להמחשה בלבד. המחירים חושבו לאחר הנחות ומבצעים, המכירה במארזים שלמים. עד 3 פריטים מאותו סוג ללקוח. מוצרים שבמבצע מינ' 3,000 יח' במלאי מכל מוצר.תוקף המבצע 9/08-02/10/2026 או עד גמר המלאי. היות והמחירים עשויים להשתנות מסניף לסניף, מחיר לפני הנחה מוצג בסניפים. יתכנו מבצעים ומחירים שונים בין הסניפים לאתר האינטרנט. החברה רשאית להפסיק או לשנות את המבצעים בכל עת ט.ל.ח.

תחל שנה וברכותיה
עם הסל הזול של ישראל!

100 מוצרי חג מוזלים מחכים לכם בקרפור

3.90 ₪ פסטה ספגטי 8 500 גרם, אסם	8.90 ₪ שיבולת שועל להכנה מהירה 500 גרם, קוואקר	6.50 ₪ מיני קרקרים עגולים 350 גרם, קריט	3.00 ₪ במבה 80 גרם, אסם	7.90 ₪ קטשופ 750 גרם, אסם	9.90 ₪ טחינה 100% שומשום טהור 500 גרם, בארכה	7.00 ₪ אורז פרסי קלאסי 1 ק"ג, סוגת	5.20 ₪ אפונת גינה וגזר 550 גרם, יכין
3.10 ₪ אפרופו 50 גרם, אסם	9.90 ₪ נשנושים בטעם שמנת בצל 260 גרם בייגל בייגל	2.50 ₪ תפוצ'יפס קראנץ בטעם טבעי 50 גרם, עלית	10.90 ₪ ויטמינצ'יק בטעם פטל 1 ליטר	1.50 ₪ רוטב עגבניות מרוכז 22% 100 גרם, פריניר	16.90 ₪ שלישיית עגבניות מרוסקות 400X3 גרם, מוטי	21.90 ₪ רביעיית טונה סטארקיסט בשמן, 160X4 גרם	5.90 ₪ גרעיני תירס מהשדה 550 גרם, יכין
21.90 ₪ חטיפי מיקס מגדים 390 גרם עלית	6.00 ₪ שוקולד ממולדה תות 100 גרם, עלית	7.90 ₪ פיתה פיתה 8 יח', אנג'ל	9.90 ₪ פיתות כוסמין 8 יח', אנג'ל	19.90 ₪ שמן זית כתית מעולה 750 מ"ל, קרפור	6.50 ₪ פיוז טי אפרסק 1.5 ליטר	2.90 ₪ XL משקה אנרגיה 250 מ"ל	11.90 ₪ שישיית סודה 1.5X6 ליטר טמפו
8.90 ₪ לחם כוסמין וחיטה מלאה 750 גרם, אנג'ל	8.90 ₪ לחם פשוט מלא 750 גרם, אנג'ל	4.90 ₪ אורז פרסי 1 ק"ג, קרפור	9.10 ₪ חומוס מסעדה 700 גרם, צבר	9.90 ₪ שישיית מי עדן 1.5X6 ליטר	13.70 ₪ מיץ תפוזים 100% סחוט טבעי 1 ליטר, פרימור	12.90 ₪ קפה שחור טורקי 200 גרם, עלית	21.50 ₪ קפה נמס 200 גרם, עלית
16.90 ₪ צ'יפס לתנור 1.5 ק"ג, תפוגן	11.50 ₪ אפונת גינה מוקפאת 800 גרם, סנפרוסט	13.90 ₪ שעועית ירוקה עדינה שלמה מוקפאת 600 גרם, סנפרוסט	10.50 ₪ שוקולית 500 גרם, עלית	7.40 ₪ פתיבר קלאסי 500 גרם, אסם	7.50 ₪ עוגיות אוראו סנדביץ' 176 גרם	21.90 ₪ נייר טואלט סופט סילק לבן 32 יח' סנו	
12.90 ₪ ליח' ברוקולי מוקפא/ כרובית מוקפאת 800 גרם, סנפרוסט	28.20 ₪ שניצל דק דק פריך 700 גרם, מאמא עוף	19.90 ₪ חטיפי פיצה 650 גרם, מעדנות *לא כולל בד"ץ	31.90 ₪ למארז חיתולי האגיס פרידום דריי	6.90 ₪ קוקה / קולה זירו 1.5 ליטר קוקה קולה *במחיר ליח'	8.50 ₪ מיונז אמיתי 500 גרם, תלמה		
13.90 ₪ תירוש מיץ ענבים אדום 1 ליטר, כרמל	9.90 ₪ שמן קנולה 1 ליטר, עץ הזית						

Carrefour

משרד הכלכלה והתעשייה
מובילים כלכלה אנושית

לפרטים מלאים ולרשימת הסניפים והמוצרים המשתתפים היכנסו לאתר קרפור

לפמ

tami4 shabbat

איכות שאפשר לטעום

היחיד עם מטהר המים MAZE™, מהמתקדמים בעולם

גם מחיר מיוחד
וגם התקנה עד ערב החג

- היחיד עם מדיד מים חמים בשבת
- מים קרים ללא הגבלה בשבת
- שירות ואחריות של תמי4

מאושר לשימוש בשבת

בכפוף לתקנון | תקופת המבצע 18.8-3.9.2026 או עד גמר המלאי, המוקדם ביניהם | מינימום 500 יח' במלאי | חל על tami4shabbat בלבד | התקנה עד ערב החג בכפוף להזמנה עד ליום 3.9.2026. התמונות להמחשה בלבד

*6944
tami4.co.il

בראש סרוג BOPO

הורים,
הסבסוד למעונות היום והמשפחתונים נפתח!
ומהיום הוא מגיע עד אליכם

הורים לפעוטות, יצרנו עבורכם מערכת דיגיטלית מתקדמת ואזור אישי חדש ונגיש

רק תגישו בקשה ואנחנו ניצור עמכם קשר ונעדכן בתהליך

יש לכם עוד שאלות?
נעמה הנציגה הדיגיטלית
תשמח לעזור לכם בטלפון
3080*

משרד העבודה
MINISTRY OF LABOR

מבצעי חגי תשרי

שמרת הזורע

אספקה מהירה

סאז בדולינה

₪6,990
במקום ~~₪7,790~~

שולחן אוכל 100 / 180 ס"מ
+ 6 כיסאות דגם אופוריה

נפתח ל- 280 ס"מ
2 הגדלות

מתאים ל-12 סועדים

סאז פראנסיס

₪7,490
במקום ~~₪8,390~~

שולחן אוכל 105 / 200 ס"מ
+ 6 כיסאות דגם ביסטרו

נפתח ל- 400 ס"מ
4 הגדלות

מתאים ל-18 סועדים

סאז ברניקי

₪7,990
במקום ~~₪8,490~~

שולחן אוכל קוטר 130 ס"מ
+ 6 כיסאות דגם לוטוס

נפתח ל- 280 ס"מ
4 הגדלות

מתאים ל-12 סועדים

סאז אריסטו

₪7,990
במקום ~~₪8,990~~

שולחן אוכל 100 / 180 ס"מ
+ 6 כיסאות דגם בילי

נפתח ל- 380 ס"מ
4 הגדלות

מתאים ל-16 סועדים

רשימת סניפים: קיבוץ שמרת | חיפה | נתניה | פתח תקוה | בני ברק | ראשון לציון | בילו סנטר | ירושלים | **אשקלון חדש!** סניף חדש במתחם גלובוס סנטר מבקיעים | באר שבע

מרכז הזמנות טלפוני 073-2221815

בתוקף עד 09.09.26 או עד גמר המלאי | החברה רשאית להפסיק את המבצע בכל עת | התמונות להמחשה בלבד | ט.ל.ח

shw.co.il
לכניסה לאתר סרקו

משרד החינוך

תוכנית 720
מערכת החינוך מובילה לישראל ריאלית

שורשי עמ"י
עתיד. מורשת. יזמות.

גם מורשת וזהות
גם חדשנות ישראלית

חינוך לחיזוק הצהות והמורשת ולקידום ישראל ריאלית

מטה פתיחת שנת הלימודים יתכנס בירושלים
בהובלת שר החינוך ומנכ"ל משרד החינוך

אנו מזמינים אתכם לפנות בכל נושא הנוגע לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ז.

ניתן ליצור קשר בטלפון 6552* שלוחה 2

שעות הפעילות* בערב פתיחת שנת הלימודים:

יום שלישי 1.9.26 בין השעות 06:30-18:00

יום שני 31.8.26 בין השעות 07:30-22:30

בנוסף, באפשרותכם לפנות ישירות לחדרי המצב במחוזות הפרוסים ברחבי הארץ במספרי הטלפון הבאים:

ד"ר אורנה שמחון
מנהלת מחוז צפון
073-3939204

גב' רויטל שפירא
מנהלת מחוז תל-אביב
073-3932280
073-3937070

מר שי קלדרון
מנהל המחוז החרדי
073-3934066
073-3934067

גב' אלה מוזס
מנהלת מחוז מרכז
073-3937109
073-3937524

ד"ר סער הראל
מנהל המנהל לחינוך התיישבותי, פנימייתי ועליית הנוער
03-6898629
03-6898875

גב' כרמית הרוש
מנהלת מחוז ירושלים והעיר ירושלים
073-3934352
073-3934353

גב' סיגל כהן
מנהלת מחוז חיפה
073-3938212
073-3938416

גב' מירי נבון
מנהלת מחוז דרום
073-3935874
073-3935875

לפמ

הנכם מוזמנים לפנות אלינו באתר משרד החינוך
בכתובת education.gov.il
או דרך עמוד הפייסבוק ולהתעדכן באופן שוטף

משרד החינוך מאחל לכם
שנת לימודים פורייה ומוצלחת

* המוקד הטלפוני פועל כבדרך שגרה בכל ימות השנה בין השעות 07:30-17:00

זול·פעמי
רשת לאירוח ואירוע מושלם

שירבו מבצעינו כרימון

מחירים מתוקים ברשת זול פעמי

מבחר ענק לחג

קערות מהודרות
דגם "זהריה" \ קונוס במבחר צבעים וגדלים
3.

2 ב-
מפה מוסבעת צבעים לבן וקרם 1.37/2.74 מ'
10.90

מארז צלחות מהודרות
דגם "סטון" במבחר צבעים
8.90 | 6.90 | 3.90

מארז צלחות מהודרות
דגם "פירנצה" במבחר צבעים
ארוז 16 יח'
10.90

מארז צלחות מהודרות
דגם "קרנבל" במבחר צבעים
ארוז 16 יח'
6.90

קסרול
במבחר צבעים "מזל טוב"
ארוז 20 יח'
7 ב-10.90

מבחר קינוחיות
במבחר צורות וגדלים
*הזולה מביניהן *
3+1

כוס מעוטרת
במבחר צבעים
ארוז 40 יח'
2 ב-10.90

סכו"ם מהודר
"ויטראז'" במבחר צבעים
ארוז 10 יח'
4 ב-10.90

מפיות "מזל טוב"
צבע לבן
ארוז 100 יח'
3 ב-10.90

לפתניה
במבחר צבעים "מזל טוב"
ארוז 20 יח'
9 ב-10.90

דבש אישי
דבש דבורים טבעי
7 ב-10.90

כוס שתייה חמה 8b
ארוז 50 יח'
4 ב-10.90

כוס שתייה קרה
180cc
ארוז 100
5 ב-10.90

מארז גביע + מכסה
500 מ"ל
ארוז 50 יח'
15.90

נייר אפייה
ארוז 50 יח'
5.90

תבנית אלומיניום
ענקית R99
5 ב-5.90

תבנית אלומיניום
גדולה R31
10 ב-5.90

רדיד אלומניום
רחב נוכחים עבה במיוחד
30 מ'
23.90

ניילון נצמד איכותי
150 מ'
10.90

כולל 20\08\26 - 11\09\26 | ט.ל.ח עד גמר המלאי מוגבל ל-3 סטים ללקוח

ראשון לציון
הכשרת היישוב 5
03-5351150

דימונה
המלאכה 3
08-6550045

נתיבות
מתחם גלובוס סנטר
08-6791880

אשקלון
שדרות ירושלים 121 ברנע
08-6644749

אשדוד
רחוב האורגים 7
08-852229

אשדוד
מתחם כלניות
08-9168935

אשדוד חדש!
מנגו 4 טודו סנטר
08-6114678

עפולה
יהושוע חנקין, הסדן 5
04-6594646

אילת
המסגר 1
08-6318182

באר שבע
חיים יחיל 3
08-6231011

באר שבע
קניון שאול המלך
08-6103435

באר שבע
התאנה 6/21
08-8522141

שדרות
מול 7
08-9729198

פתח תקווה
רחוב הרב פינטו 20
03-7442309

בית שמש
מרכז ביג
026-487070

ירושלים
דרך בית לחם 142
02-5673322

קרית גת
מלכי ישראל 178/4
08-6810555

הרשות לזכויות ניצולי השואה

משרד ראש הממשלה

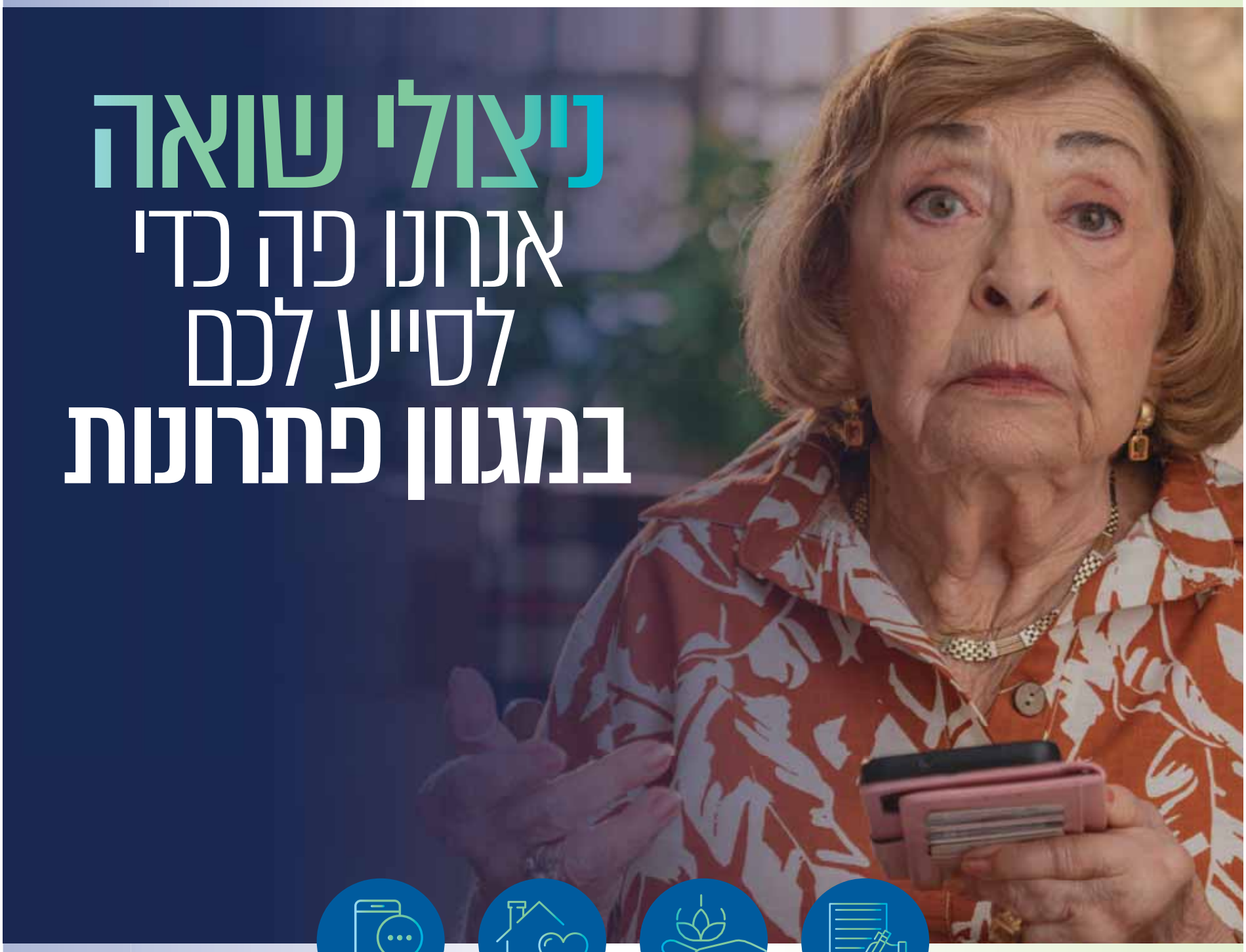

ניצולי שואה
אנחנו פה כדי לסייע לכם
במגוון פתרונות

מילוי טפסים למיצוי זכויות

תיאום טיפול הוליסטי

ביקור מתנדבים חברתיים

הקניית מיומנות דיגיטלית

הרשות לזכויות ניצולי השואה משלמת תגמולים חודשיים ומענקים שנתיים ומסייעת לניצולי השואה,
במימוש הזכאויות, בתיאום טיפול הוליסטי, בתיאום ביקורים של מתנדבים חברתיים, בהקניית מיומנויות דיגיטליות ועוד
פנו אלינו כדי שנסייע לכם במציאת הפתרונות המתאימים לכם

הרשות לזכויות ניצולי השואה
הבית לניצולי השואה

חייגו:
*5105

* השירותים, הפתרונות והמענים ניתנים בהתאם להוראות הדין ולנוהלי הרשות לפירוט היכנסו לאתר הרשות לזכויות ניצולי השואה או צרו קשר עם מרכז המידע הטלפוני

לפמ

רשת
נעם צביה
עלש יהוב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל
מובילה בחינוך התורני-ציוני

"ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך"

אל תקרי "וְהִשִּׂיגוּךָ" אלא "וְהֶשֵּׂגֶיךָ"...

מצדיעים ל-11 מוסדותינו [כשליש מהרשת]
על הצטיינותם וזכייתם
בגמול הדיפרנציאלי של משרד החינוך

אולפנת צביה
מעלה אדומים

ישיבת צביה
מעלה אדומים

אולפנת צביה
בני ברק

אולפנת צביה
אשקלון

ישיבת צביה
אילת

אולפנת חן צביה
ירושלים

אולפנת צביה
מעלות

אולפנת צביה
חיפה

אולפנת צביה
עפולה

אולפנת צביה
לוד

ישיבת צביה אלישיב
לוד

ברכת "יישר כח" לצוותי החינוך,
לתלמידים ולהורים.

ובהערכה לשותפינו היקרים במשרד החינוך וברשות המקומית.

הנהלת הרשת

פרסומי ניסא

בס"ד
עקיבא
ד' בתשרי
15.09
בנייני האומה
אורח מיוחד : שלומי שבת
לכרטיסים - WWW.AKIVA-OFFICIAL.COM
DAVIDSON

רשת אורט מובילה את המחר עם

47 בתי ספר מצטיינים

זוכי מענק הצטיינות ממשרד החינוך

ובאות הערכה על ההתקדמות המשמעותית ביותר במדדים ערכיים,
חברתיים ולימודיים בקרב תלמידיהם:

אורט דנציגר קריית שמונה	**אורט פסגות** נהריה	**אורט מרום** עכו
אורט משה שרת נוף הגליל	**אורט חקלאי פרדס-חנה**	**אורט צימטבאום** ערד
אורט מקיף אורן עפולה	**אורט אל אשראק** עוספיא	**אורט מקיף אריה מאיר** קריית גת
אורט אלון עפולה	**אורט זאב בוים** קריית גת	**אורט אפרידר רונסון** אשקלון
אורט אולפנת השומרון אלקנה	**אורט אולפנת השחר** בית שאן	**אורט ימי אשדוד**
אורט אולפנת שלהבת שוהם	**אורט מעין חי** רחובות	**אורט אברט** חצור הגלילית
אורט מתיבתא בית שמש	**אורט שמריהו בירן** עכו	**אורט פסגות** כרמיאל
אורט מרכז חינוכי טכנולוגי עכו	**אורט שחקים** נהריה	**אורט ישיבת מערב השומרון** אלקנה
אורט תעופה וחלל קריית גת	**אורט ישיבה תיכונית** טבריה	**אורט לילינטל** רמלה
אורט ישיבה תיכונית קריית גת	**אורט פסגות** בית שאן	**אורט אורנית**
אורט אולפנת הראל נהריה	**אורט קריית ביאליק**	**אורט גרוס** קריית גת
אורט אמירים בית שאן	**אורט אולפנת יבנה**	**אורט אולפנת קריית גת**
אורט רוגוזין מגדל העמק	**אורט הקריה למנהיגות ולמדעים** לוד	**אורט מקיף א'** אשקלון
אורט יגאל אלון נוף הגליל	**אורט קרייזמן** גבעתיים	**אורט אבו תלול** נווה מדבר
אורט חילמי שאפעי עכו	**אורט מלטון** בת ים	**אורט חרמץ גבעת רם** ירושלים
אורט גרינברג קריית טבעון		**אורט אבו רביעה** כסייפה

רשת אורט גאה ומוקירה את מנהלי בתי הספר ואת צוותי החינוך על הובלה למצוינות בתחומי ערכים, מדע וטכנולוגיה

שנת לימודים משמעותית ומוצלחת
אורט - להוביל את המחר

סניף עזריאלי מודיעין **פתיחה חגיגית!** יום שלישי · 1.9 · י"ט אלול (החל מ-16:00)

מעל **30** **מעצבות** במקום אחד

הדס Hadas · מרסלה · שדה בר · יעל רוזמרין · זוהר אריאל · רנה rene · ג'ודי LIOLA · תמר דרורי · לידור בר
רני RANI · אוסי · ברצ'ה · פז מגן · נעמה NAAMA · רותה · אביה ששון · אשכר · לינויה · נסיה · אתכסיא · הדרא
סהר שטרית · אבטליה · הדס תכשיטים · בנועם מטפחות · אמא אהבה · אביטל קורן · מטליקה · הכיפות של ארז

סניף קרית אתא קניון תימורה
04-8420416

סניף מודיעין קניון עזריאלי
מתחם מערב קומה עליונה, צמוד לחנות שילב

שעות פתיחה:
ראשון- חמישי 09:30-21:30
שישי 09:00-14:30

תודה

לאלפי המשתתפים שהגיעו
מכל רחבי הארץ לחגוג איתנו
את מופע סוף הקיץ עם
שולי רנד ובן צור.

האמפי החדש התמלא
עד אפס מקום
והאנרגיות היו בשמיים.

תודה שבאתם לשמוח איתנו
וליהנות מערב של שמחה
ואווירת ניצחון.

ניפגש בקיץ הבא!

שי אלון
ראש המועצה
חברי מליאת המועצה ותושבי בית-אל

צילום: מאיר אליפור, נדב גולדשטיין וראובן טרקו

עליזה בן דוד 050-8822082

בס"ד

צריכים ריהוט חדש לדירה?

אנחנו נבנה לכם חבילת ריהוט מעוצבת ובמחיר הכי משתלם!!

200 מטר של תצוגה הכי יפה בעיר!!!

25 שנות מוניטין בתחום הריהוט

TOUCH DESIGN

שירות עם טאצ' אישי

חדרי שינה | חדרי ילדים | ארונות | מזרונים | ספות נוער | ספות אירוח

054-2355599 | 08-9254550

שעות פתיחת החנות: א'-ה': 11:00-21:00 | t-design-isr.co.il

מתחם קסם רחוב השל"ה 2, מודיעין עילית (מעל קידישיק)

עמינח | מזרני קיסריה | מיטהחצי | Valentino | קסטל בורוכוב | וידר WIEDER | פרש | MD מנדלבוים | Sealy Posturepedic

מהיקב שלנו
לשולחן החג שלכם

מבחר יינות משובחים ומארזי חג לשולחן החג
או כמתנה מושלמת למי שאוהבים

JERUSALEM
VINEYARD WINERY
יקבי ירושלים
אגודה חקלאית

הזמינו עכשיו עם הטבות השקה
מחנות האונליין החדשה שלנו
סרקו את הברקוד או חפשו בגוגל 'יקבי ירושלים'

UNIVERSE

מיחם הפלא

טכנולוגיה יוצאת דופן

בטיחות, נוחות וחיסכון בכל שבת

2 דפנות מופרדות במרווח 2.5 ס"מ,
לבטיחות מוגברת ולשמירת חום גבוהה.

העברה אוטומטית למצב שבת

שומר טמפ' גבוהה לזמן רב מעל 90°

חסכוני בחשמלי 80W בלבד, כ-0.3 אמפר

בטיחותי - טמפ' דופן חיצונית כ-40° בלבד

בצבעים: שמנת כסוף שחור **בגדלים:** 6L (30 כוסות) | 8L (40 כוסות) | 10L (50 כוסות) | 13L (65 כוסות) | 16L (80 כוסות) | 20L (100 כוסות)

להזמנות ובירור החנות הקרובה לביתך

5419*

לפרטים נוספים
WWW.UNIVERSE.CO.IL

רשתות: רשת רפאלי, רשת חשמל ליאור, רשת חשמל נטו, רשת שיא החשמל ומיזוג, רשת זיק אור, רשת צורף, ובחנויות החשמל המובחרות ברחבי הארץ

ירושלים: סלון גאולה - מלכי ישראל 11 | מיסטר אלקטריק - יפו 50 | עולם הבית - ארן 3, מרכז מסחרי רמת אשכול | כל בו גאולה - לבוש מרדכי 3 | מחסני גבעת שאול - גבעת שאול 40 | לייזר ליין - כנפי נשרים 7, גבעת שאול | **ביתר עילית:** יריד ביתר | **בני ברק:** טכנומיקס ווקשטיין - הרב קוק 16 | קניתי אצל צביקה - ז'בוטינסקי 168 | מותג החשמל והגיהוץ - אלישע 5 | **אלעד:** חשמל אלעד - רשב"י 19 | **הרצליה:** משרקי - סוקולוב 70 | **מודיעין:** טיים אלקטריק - יהודה הנשיא 16 | **רעננה:** סלון אפי - אחוזה 109 | ברכה לבית - אחוזה 98, קניון אלרם | מרכז אלקטרוניקה יגאל - רמב"ם 6 | **פתח תקווה:** המאיר - בן ציון גליס 18 | **נתניה:** רמי אלקטרוניקה - שער העמק 3 | צבי סנטר - רבי עובדיה מברטנורא 1, קריית צאנז | **חיפה:** מקור החשמל - הרצל 64 | **טבריה:** טל חשמל - יהודה הלוי, אזור התעשייה | **יצרן: נורלייט בע"מ – עמל 64, פתח תקווה**

שירות כדוגמה אישית.
לא סיסמת בחירות.

חילי טרופר
מפקד
ביחידת דובדבן

יועז הנדל
מעל 570
ימי מילואים

מילואימניקים ומשרתים,
יש לכם בית.

בית ציוני
המילואימניקים
בראשות טרופר והנדל

עמנואל שילה
לתגובות: eshilo777@gmail.com

הימין הכי חדש

התרחיש האופטימי לגבי ריצתה הנפרדת והמסוכנת של מפלגת 'עמך ישראל' הוא רק אחד מתוך ארבעה תרחישים אפשריים. שלוש האפשרויות האחרות עלולות להיגמר בדמעות, כמו שקרה עם מפלגת 'הימין החדש' של בנט ושקד

→
לא לומדים מלקחי העבר. עופר וינטר ומספר 2 ברשימתו, יוסף חדאד, באירוע ההשקה של מפלגת 'עמך ישראל'

צילום: חיים גולדברג פלאש 90

וינטר וחבריו לא נדרשו להוכיח יכולת עמידה מול הנשיא ביידן, ולסרב לקפל את המערכה לפני שחמאס הובס והנהגתו באומץ מול לחצי התקשורת ומטה החטופים, ולא עשו להם דמוניזציה בגלל התנגדותם לעסקאות לשחרור החטופים במחיר ניצחון של חמאס במלחמה

1 כל מפלגות הימין קוראות לעופר וינטר לא לרוץ לבד, וטוענות שהתעקשותו על ריצה במפלגה עצמאית פוגעת בסיכויי המחנה הלאומי לנצח בבחירות. ראש הממשלה נתניהו, שמבין דבר או שניים במערכות בחירות, אמר זאת השבוע מול המצלמות. איתמר בן גביר, שלפי הסקרים אין לו מה לחשוש לגבי עצמו, קורא לוינטר לרוץ ביחד עם סמוטריץ' כדי להבטיח את הצלחת המחנה. וכמובן סמוטריץ' עצמו, שריצתו של וינטר מציבה אותו בסיטואציה רגישה, היה שמח לצרף את וינטר אליו ובכך להבטיח שאף אחד משניהם לא ישרוף מנדטים של הימין.

חשבון הסיכונים והסיכויים גלוי לעין. וינטר מאמין שהוא מסוגל להביא מנדטים מהמרכז, אך מה לעשות שלפי הסקרים הוא לוקח קולות גם ממפלגות הימין? אז אפילו אם וינטר יביא לימין שלושה מנדטים מהמרכז, אם במקביל הוא יגרום לכך שהציונות הדתית לא תעבור את אחוז החסימה, מה ירוויח מחנה הימין מהריצה שלו?

האפשרויות הן כדלהלן: או שווינטר לא עובר את אחוז החסימה והציונות הדתית עוברת, או שווינטר עובר והציונות הדתית לא עוברת, או שהמנדטים מתחלקים כך ששתי המפלגות לא עוברות. כל תרחיש מהשלושה האלה אפשרי, והוא תרחיש רע שמונע את ניצחון הימין. יש גם תרחיש רביעי אופטימי שלפיו גם סמוטריץ' וגם וינטר עוברים ומחנה הימין מנצח. האם מישהו יכול לומר באחריות שדווקא התרחיש המוצלח הוא זה שיקרה בפועל, ולא אחד משלושת התרחישים האחרים? האם לא נכון יותר שווינטר וסמוטריץ' ירוצו ברשימה מאוחדת? ואם זה מה שאומרים כל המעוניינים בניצחון הימין, מה משמעות ההתעקשות של וינטר לרוץ לבד? הוא חכם בעיני עצמו יותר מכולם? או אולי ניצחון המחנה הלאומי אינו עומד בראש מעייניו?

2 וינטר נוקט קו פופוליסטי בהחלטתו שברשימה שלו לא ישותף אף חבר כנסת מכהן. נכון שיש סנטימנט של התנערות מכל הפוליטיקאים בקרב חלק מהציבור בעקבות אסון 7.10, אבל הסנטימנט הזה מוטעה ולוקה בכפיות טובה. בכנסת הזאת יש לא מעט ח"כים שלחמו בכל כוחם נגד הגורמים לאסון 7.10 - מהסכמי אוסלו דרך ההתנתקות ועד עסקת גלעד שליט. השרה אורית סטרוק הזהירה שוב ושוב מפני התעצמות חמאס, ודרשה במכתבים למנוע כניסה של חומרים שסייעו לו לפתח אמצעי לחימה. האם השכר המגיע לה על כך הוא פסילה טוטאלית של שותפות פוליטית עימה רק משום שהייתה בתפקיד - שאותו מילאה במסירות ובאחריות?

ההתלהבות המופרזת ממועמדים חדשים לוקה בחוסר בגרות. החדשים של היום יהיו הישנים של מחר. שמחה רוטמן כבר לא חדש, לימור סון הר־מלך כבר לא חדשה, משה סעדה ועמית הלוי כבר לא חדשים. האם המועמדים החדשים של וינטר טובים מהם? במה? בכך שהם חסרי ניסיון וכישוריהם הפוליטיים טרם הוכחו?

אוסף האנשים הטובים שמציג וינטר מזכיר לא מעט את אוסף הכוכבים שהתקבצו להרפתקת 'הימין החדש' הזכורה לרע. ברשימה שהובילו בנט ושקד, שבעצמם היו כבר פוליטיקאים מוערכים ובעלי ניסיון, שובצו אנשים ונשים מקצוות שונים של החברה הישראלית כמו אלונה ברקת, מתן כהנא, קרולין גליק, אורי שכטר, עמיחי שיקלי ועוד. רשימת הימין החדש הייתה נוצצת יותר מזו שמציג וינטר. היא לא צלחה את אחוז החסימה, והובילה אותנו לאובדן הרוב של הימין ולרצף של חמש מערכות בחירות בתוך שנתיים וחצי.

לא נעים, כי מדובר באנשים טובים ובהם גם כאלה ששילמו במלחמה הזאת מחיר אישי כבד, אבל האמת צריכה להיאמר שמדובר בחבורה שלא הוכיחה את כישוריה הפוליטיים. לא עופר וינטר עצמו, ולא אף אחד מהמועמדים והמועמדות שלו. גם אם העובדה שהם לא היו במערכת הפוליטית לפני 7.10 משחקת לטובתם, צריך לזכור שגם בשנים הגורליות ועתירות ההישגים שלאחר מכן הם לא היו במערכת הפוליטית. הם לא היו ליד הגה הממשלה שהובילה אותנו להישגים עצומים בעזה, בלבנון, בסוריה ובאיראן. הם לא נדרשו להוכיח יכולת עמידה מול לחצי ממשל דמוקרטי עוין, ולסרב לקפל את המערכה לפני שחמאס הובס והנהגתו הושמדה. הם לא עמדו באומץ מול לחצי התקשורת ומטה החטופים שעשו להם דמוניזציה רק משום שהתעקשו לדחות רעיונות של עסקאות לשחרור החטופים במחיר ניצחון של חמאס במלחמה. וינטר לא אשם בכך, אבל הוא לא היה בין מנהלי המלחמה עתירת ההישגים הזאת. לעמוד מהצד ולטעון שהיית עושה את זה טוב יותר זו חוכמה קטנה.

וינטר וחבריו לא התמודדו עם משק במצב מלחמה חסרת תקדים באורכה ובהוצאותיה, לא ניווטו את הספינה הכלכלית בהצלחה ולא החזיקו אותה מעל המים הסוערים. הם גם לא היו שותפים מובילים בהישגי ההתיישבות ובבלימת חזון המדינה הפלשתינית בקדנציה הנוכחית: ביטול ההתנתקות בצפון השומרון, אישור של יותר ממאה יישובים ורבבות רבות של יחידות דיור, קביעת חזקה במאות אלפי דונמים של אדמות מדינה ועוד ועוד. האמת, הייתי מצפה מסגן ראש המועצה האזורית שומרון, קצין שצבר הרבה ימי מילואים ויש לו זכויות רבות במלחמה הזאת, שיצדיע להישגים של מי שחוללו תנופת התיישבות חסרת תקדים אצלו במועצה. שבמקום להתחרות נגדם ישאל איך הוא יכול לעזור להם.

3 ביציאתם למסע המסוכן הזה, וינטר וחבריו משולים לאופנוען שמנסה לבצע משימה חיונית ודחופה תוך דהירה בכביש במהירות 200 קמ"ש. הוא עלול להתהפך בדרך, לא למלא את המשימה ולהביא אובדן על עצמו. הוא גם עלול לפגוע במישהו אחר ולהביא לאובדנו. בתרחיש האופטימי לא יקרה בדרך שום אסון והוא יצליח למלא את משימתו. אבל גם אם כך יקרה, זה לא יוכיח רטרואקטיבית שהוא נהג כראוי. יש סיכונים שלפני שלוקחים אותם חובה לוודא שהמטרה מספיק חשובה, ושאין שום דרך אחרת להשיג אותה.

וינטר יעשה טעות חמורה אם יסתנוור מסקרים מחמיאים בשבוע הראשון שבו הכריז על ריצתו. גם כאן צריך לזכור את לקחי הסקרים המחמיאים שגרמו לבנט ושקד לפרוש מהבית היהודי. איך זה נגמר בסוף, כולם יודעים. רגע לאחר סגירת הרשימות, מערכת הבחירות תעביר הילוך. בהתמודדות ראש בראש מול סמוטריץ' וחבריו יצוצו כל מיני תהיות, כמו מה לסגן ראש מועצת שומרון בהנהגת 'הרבעון הרביעי', או האם גם וינטר תומך כמו אחת המועמדות ברשימתו בהקמת ועדת חקירה יוריסטוקרטית שאת הרכבה יקבעו יצחק עמית וחבריו.

אם לא יהיו כאן חיבורים של הרגע האחרון, זה עלול להיגמר בדמעות של כולנו.

כן, לשבור

הזעם שנשמע מכל עבר על ניפוץ מצבת הזיכרון למחבל רוצח בידי חבר הכנסת צבי סוכות היה מוגזם לחלוטין. אפשר לטעון שזה לא הזמן ולא זו הדרך, אבל לפני הכול צריך להיות ברור שעצם קיומן של מצבות זיכרון והסתה שכאלה זו שערורייה, וצה"ל חייב להרוס אותן בעצמו. כאשר צה"ל יבהיר שהוא לוקח עליו את המשימה, יהיה קל יותר לקבוע שאין מקום לכך שנבחר ציבור יעשה זאת במו ידיו.

בכל אופן, המעשה והתגובות לו הזכירו לי את התגובות שנשמעו בשעתו למעשהו של שמואל הנביא, שהוציא להורג במו ידיו את אגג מלך עמלק לאחר שנלקח בשבי בידי שאול ("וישסף שמואל את אגג לפני ה' בגלגל"). מקורות מהתקופה זוכרים את התגובות הבאות:

השמאל: הזדעזענו מהמעשה המגונה הברברי והאכזרי, שגורם נזק בין־לאומי עצום לממלכת ישראל. עצוב וחמור שהנביא שמואל לא הראה חמלה כמו המלך שאול, שידע לחוס על חיי אדם גם אם מדובר במנהיגם של אויבי ישראל.

הימין הערכי: הרוצח אגג היה צריך להיות מוצא להורג, אבל את הביצוע יש למסור לידי תליין מקצועי. נביא בישראל שמחסל את מלך האויב במו ידיו - זה לא ראוי ולא מצטלם טוב. צריך לחשוב גם על איך שזה נראה.

הימין הממלכתי: המעשה ראוי כשלעצמו, אבל לא ייתכן ששמואל יעשה דין לעצמו בניגוד לעמדתו של המלך שאול. מי שמרשה לעצמו לפעול בניגוד לדעת המלך, סופו שיחתור תחת מלכותו וימנה מישהו אחר במקומו.

הימין שמימין לימין: הטעות של שמואל שמינה את שאול למלך לא תכופר בכך ששיסף בעצמו את אגג. חיסול ממוקד של מנהיג האויב בידי שמואל לא יגרום לנו לשכוח את אחריותו למשבר. ■

בשבע
קבוצת התקשורת הגדולה בישראל לציבור הדתי

מו"ל: בשבע השבועון לציבור הדתי בע"מ **יו"ר מועצת המנהלים בערוץ 7:** יעקב כ"ץ (כצ'ה) **יו"ר קבוצת בשבע:** דודו סעדה **עורך ראשי:** עמנואל שילה **סמנכ"ל:** דודי פינקלר **סגנית עורך:** חגית רוזנבאום **עורך אקטואליה ואתר בשבע:** יוני רוטנברג **מנהל מכירות:** מאיר מלמד **מנהלת סטודיו:** סגולי קירשנבוים **סטודיו:** חגית שחור, רעות מליחי, סמדר בן טוב **מנהל דיגיטל:** מאיר פריאנטה **רכזת מערכת:** שירה נחום **עורכות לשון:** אפרת פוקס, אפרת אורנשטיין **מנהלת הפקה:** שמרית שמח **מוקד הפצה:** 03-9185555

המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

מערכת ומחלקת מודעות | טלפון: 03-9185553 פקס: 03-9237777 כתובת למשלוח דואר: ת"ד 3631 קריית אריה פ"ת 4959258 אתר: be7.co.il | הפצה: בר הפצות

זליגר שומרון

מברכים את 27,000 התלמידות והתלמידים
במעל 70 מוסדות ברחבי הארץ ומאחלים להם,
להורים, לצוותי החינוך ולצוותי המנהלה שנת
לימודים מלאת תורה, ערכים, רוח והישגים.
דרשו אותם וימצאו לכם!

מרכז ישיבות ואולפנות
בני עקיבא
רשת של חינוך

אבישי גרינצייג
לתגובות: gravishai@gmail.com

הבית של החלמאים

נכון, שופטי בג"ץ מפחדים משרי הממשלה ומנסים לטרפד להם יוזמות שכנראה היו מחליקים לממשלה אחרת. אבל שרי הממשלה הנוכחית לא היו משחקים לידיים שלהם, אילו רק היו מפעילים טיפת חוכמה במקום להעדיף יחסי ציבור

←
אם ממילא אין מקום לשידור צבאי, מה זה משנה אילו תכנים הם משדרים? אולפן גלי צה"ל

צילום: תומר נויברג
פלאש 90

יש שני נושאים שאני משתדל לכתוב עליהם שוב ושוב, בתקווה שמתישהו ייפול האסימון למי שהוא צריך ליפול. הראשון הוא הסחבת המשפטית, הרעה החולה בה"א הידיעה של מערכת המשפט. הליכים משפטיים, בכל תחום ובכל עניין, נמשכים נצח. הניתוח לפעמים מצליח, אך פעמים רבות מדי החולה מת בדרך. זה לא ייאמן בעיניי שהנושא הזה פוגע בכל אזרח במדינה, אבל יש לזה אפס קשב בכנסת, בממשלה, ואפילו במערכת המשפט. למעשה, גם בתקשורת.

הנושא השני הוא הרפיסות של נבחרינו. סדרי העדיפויות העקומים שלהם, חוסר היכולת ובעיקר חוסר הרצון להתמקד בעיקר ופחות בטפל, גם לפי תפיסת עולמם והרפורמות שהם עצמם רוצים לקדם. הם לא מסוגלים להשקיע במהות, ולצמצם את העיסוק בקידום עצמי מיידי. חז"ל אמרו "אם אין קמח אין תורה". פוליטיקאי חייב להשקיע ביחסי ציבור כדי שיוכל להשפיע על המציאות, וכדי שיוכל להיבחר שוב ולהמשיך להשפיע על המציאות.

ההחלטה שלהם, בכל פעם מחדש, לריב עם השומר של הכרם במקום לאכול את הענבים, היא משהו שלא ייאמן. בכל פעם מחדש הם נכשלים באותו יצר הרע של רצון לגרוף יח"צ מהיר על חשבון המהות. ואתם יודעים מה הבעיה האמיתית? שהציבור לא גובה מהם מחיר על כך. גם הציבור עצמו התחרפן ואיבד את שיקול הדעת. מתלהבים מרעשי הרקע, ולא אכפת להם שבסוף הם הולכים לישון רעבים מבחינה אידאולוגית.

> תחשבו כמה קל משפטית ופרקטית לסגור את גלי צה"ל. שר הביטחון יכול לשבת לפגישה בארבע עיניים עם הרמטכ"ל, ולהגיע להסכמות שאין באמת דרך לתקוף אותן. להגיד שמכיוון שחסרים לצה"ל חיילים, אין שום הצדקה ושום היגיון שימשיך לגייס חיילים לצורך תחנת שידור צבאית. אם היו רוצים לסגור את גל"צ, היו מאה דרכים חכמות יותר

קחו את האירוע של פסיקת בג"ץ בעניין סגירת גלי צה"ל. השופט יחיאל כשר, שאליו הצטרפו השופטת דפנה ברק־ארז והשופט אלכס שטיין, ביטל את החלטת הממשלה לסגור את גלי צה"ל. יכולתי לכתוב פה טור שלם שכל מילה בו הייתה נכונה לגופו של עניין. יכולתי להסביר כאן למה פסק הדין הזה אינו מוצדק, אינו הגיוני ואפילו אינו הגון. אבל בעיניי אי אפשר כל הזמן לתקוף את בג"ץ ולהתעלם מהטמטום שבחדר: שרי הממשלה פעם אחר פעם מחבלים ומזיקים לעצמם במו ידיהם ובמו פיהם.

כבר כתבתי כאן לפני כמה שבועות שמשפט מינהלי ומשפט חוקתי הוא לא מדע מדויק. הרבה פחות מזה. מכיוון שברוב גדול של הפעמים אין כאן שחור ולבן אלא עניינים שנתונים לפרשנות, יש משקל עצום לזהות השופט שיושב בדין, וגם לאווירה הכללית ולהתרשמות שלו מזהות הצדדים ומהתנהלותם. תגידו "מה?! זה לא הוגן, זה לא צודק. זו שערורייה". או־קיי, אבל זו המציאות.

הממשלה רוצה מזמן לסגור את גלי צה"ל. אלא שאיכשהו, במשך כל כך הרבה שנים, תחנת השידור הצבאית ממשיכה לשדר למרות היותה אנדרוגינוס - כלי תקשורת של צבא במדינה דמוקרטית. בסוף מרץ 2025 פנה ראש הממשלה נתניהו לשר הביטחון כ"ץ ולשר התקשורת קרעי בבקשה שיבחנו את סגירת גל"צ, כשהוא מציין שאין בתחנה צורך. עוד באותו יום שלח קרעי לכ"ץ את המכתב הבא: "בהמשך לישיבת הממשלה מהיום, בה התבקשנו לבחון במשותף את הנושא שבנדון, ומתוקף סמכותי על פי סעיפים 88 ו־90 לחוק תאגיד השידור הישראלי בכל הנוגע לתוכניות שאינן תוכניות צבאיות, אני פונה אליך מתוך אמונה בשותפות הדרך שלנו, לקדם יחדיו מהלך חשוב ומתבקש: סגירת תחנת הרדיו הצבאית גלי צה"ל, תוך מימוש סדר היום הימני־ליברלי שאנחנו חולקים. גלי צה"ל, שבמקור הוקמה כתחנה צבאית לתמיכה ולחיבור עם חיילי צה"ל, הפכה זה מכבר למעוז פוליטי, מנותק מייעודה המקורי. ביקורת על לוחמי צה"ל ופגיעה מתמשכת בערכי הלכידות הלאומית בזמן מלחמה - הפכו לשגרה. אין זה סביר כי במדינה דמוקרטית תפעל תחנת רדיו צבאית, בוודאי כזו פוליטית, שבמקום להיות 'הבית של החיילים' מנמיכה את רוחם. לוחמינו חוזרים משדה הקרב ונאלצים לשמוע תכנים שלא רק שאינם תומכים בהם, אלא לעיתים מבקרים קשות את פועלם".

התוכן אינו קשור לשיקול ימני־ליברלי זה טקסט אווילי ממש. תחשבו כמה ←

בס"ד

במשך היובל הרמה יעלו בהר

יובל של תורה ושליחות

ישיבת ההסדר
נווה דקלים (ע"ר)
שעל-יד מרכז ישיבות ואולפנות בנ"ע

ישיבת ההסדר נווה דקלים

מציינת יובל שנים של תורה ושליחות

כ"ה באלול | 07.09 · הנביאים 44, אשדוד

בתכנית:

החל מהשעה 14:30 יועברו שיעורים מפי רבני הישיבה לאורך השנים.

17:15 **הרה"ג ישראל אריאל שליט"א** מקים ומייסד הישיבה

18:00 **הרה"ג יעקב אריאל שליט"א** ראש הישיבה לשעבר

18:40 קבלת פנים

19:45 עצרת יובל חגיגית

בהשתתפות

רבני הישיבה לדורותיה

הרה"ג
ישראל אריאל שליט"א

הרה"ג
יעקב אריאל שליט"א

שר האוצר
בצלאל סמוטריץ'

ראש העיר
ד"ר יחיאל לסרי

לפרטים נוספים - מאיר: 050-3363871

more & אשתר

אבישי גרינצייג

למה לכתוב מראש מה המסקנות שאתה מצפה לקבל מהוועדה? השרים ישראל כ"ץ ושלמה קרעי

צילום:
כץ: אבשלום ששוני
קרעי: יונתן זינדל
פלאש 90

קל משפטית ופרקטית לסגור את גלי צה"ל. שר הביטחון יכול לשבת לפגישה בארבע עיניים עם הרמטכ"ל, ולהגיע להסכמות שאין באמת דרך לתקוף אותן. להגיד שמכיוון שחסרים לצה"ל חיילים, אין שום הצדקה ושום היגיון שימשיך לגייס חיילים לצורך תחנת שידור צבאית. היה אפשר להציג שיש בכך חשיבות מבחינת נראות ציבורית וכו' וכו'. היה אפשר לתת לרמטכ"ל להחליט זאת. השר היה יכול לתת לו לעמוד בפרונט. וזו באמת רק דוגמה אחת לטיפול. אם היו רוצים לסגור את גל"צ, היו מאה דרכים חכמות יותר. אבל לא - בואו נודיע על כך פומבית בישיבת הממשלה, ואז נוציא מניפסט פוליטי נגד גל"צ, ונצבע את החלטת הסגירה העתידית בצבעים פוליטיים עזים של שיקולים זרים.

קרעי היה יכול לכתוב רק שהוא מבקש לסגור את גל"צ כדי לקדם סדר יום ימני־ליברלי של אי־התערבות ממשלתית בשידורים. אבל הוא היה חייב להתנסח בצורה מתנגחת, כדי לתפוס כותרות. "ביקורת על לוחמי צה"ל ופגיעה מתמשכת בערכי הלכידות הלאומית בזמן מלחמה - הפכו לשגרה". בשביל מה אתה מביא נימוק כזה, שיהיה קשה כל כך להגן עליו? האמירה שגל"צ מנמיכה את רוחם של החיילים, ושהיא מבקרת את פועלם באופן שגרתי וכו', היא אמירה שאוטומטית מסבכת את מקבל ההחלטה. הרי אם השיקול שלך הוא ימני־ליברלי, השיקול של התכנים הוא פשוט שיקול לא רלוונטי. ומשפטית, לגופו של עניין, זה שיקול זר.

מבחינה פרקטית, אתה באמת רוצה לנהל דיון משפטי בפני שופטי בג"ץ על הקביעה שלך שגלי צה"ל "הפכה למעוז פוליטי"? השופט יחיאל כשר כמובן חגג על האמירות הללו, וכתב בפסק הדין בין היתר כי "הטענה כי שידורי גלי צה"ל, במיוחד בזמן המלחמה, פגעו במורל החיילים, שהושמעה יותר מפעם אחת כמצדיקה, כביכול, את סגירת התחנה, לא התבססה על תשתית עובדתית כלשהי, ואף לא נעשה כל ניסיון לבססה בפנינו. כמו כן לא יהיה מיותר לציין, כי לא נמצאה כל תמיכה בטענה זו בדבריו של נציג צה"ל שהופיע בפני הוועדה, ולכאורה הנתונים הסטטיסטיים שהובאו בעניין זה לוועדה לימדו אחרת".

> כל עוד הציבור ימשיך למחוא כפיים להתנהלות הזאת, ולבוז לפוליטיקאים שמקדמים ריאל־פוליטיק של פשרות, של משא ומתן, של ריצה לטווחים ארוכים, של איפוק ותחכום – תמשיכו לקבל כלום בפיתה. מה שעצוב זה שאנשים רואים איך הממשלה הזאת נכשלת בהעברת החלטות, ומספרים לעצמם שזו דווקא הוכחה לכך שצריך ללכת עוד יותר עם הראש בקיר

באוגוסט 2025 הודיע שר הביטחון כ"ץ על הקמת ועדה מייעצת שתבחן את אפשרות סגירת גל"צ. לכאורה מהלך חכם. בהקמת הוועדה השר כאילו אומר: אני אקבל החלטה רק לאחר שתהיה מונחת בפניי חוות דעת מקצועית המתבססת על תשתית עובדתית. אלא מה? בממשלה הזאת, לשמור על מינימום תחכום זו משימה בלתי אפשרית. כך הוא פרסם באותו יום בחשבונו ברשת X: "מיניתי היום את חברי הוועדה לבחינת מעמד גלי צה"ל על מנת שיגישו לי בתוך 50 יום המלצות ביחס לעתיד התחנה. הבהרתי מראש שאינני מוכן שהמצב הקיים יימשך - ומה שהיה לא יהיה. גלי צה"ל הוקמה על ידי ממשלת ישראל כתחנה צבאית כדי שתשמש כפה ואוזן לחיילי צה"ל ומשפחותיהם ולא כבמה להשמעת דעות אישיות שרבות מהן תוקפות את צה"ל וחיילי צה"ל עצמם". תגיד לי, אתה נורמלי? למה היית צריך לכתוב עם הקמת הוועדה שהבהרת מראש שאתה לא מוכן שהמצב הקיים יימשך, ושמה שהיה לא יהיה? כמה אתה יכול להזיק למהלך שאתה בעצמך מקדם? בשביל מה היית צריך לכתוב על הדעות שתוקפות את צה"ל ואת חיילי צה"ל? כמה קשה לשרים האלה להתאפק?

משפט מינהלי הוא לא מדע

כל שר שיקבל החלטה לסגור תחנת שידור נמצא בניגוד עניינים, כי מדובר בתחנת שידור שמסקרת אותו. אבל זה ניגוד עניינים מובנה. ברור שזו כשלעצמה אינה יכולה להיות הצדקה לכך שהשר לא יוכל לקבל החלטה לסגור תחנת שידור ממשלתית. אלא מה? הוא צריך להתרחק כמה שיותר מאזורי החיוג של שיקולים זרים ושיקולים פוליטיים־מפלגתיים. תגידו "רגע, אבל זה בלוף. ברור לכולם שאם השר רוצה לסגור תחנת שידור - זה מה שעומד ברקע. הרי אם התחנה הזאת הייתה משרתת אותו - הוא לא היה מבקש לסגור אותה". ברור שאתם צודקים, אבל כמו שאמרתי, משפט מינהלי הוא לא מדע. אתה יכול להחליט לריב עם השומר, אבל אל תתפלא שנשארת רעב ומיוזע. אם אני הייתי שר התקשורת או שר הביטחון, לא הייתי נכנס לנישה הבעייתית שהתחנה הזאת הוקמה כ"תחנה צבאית כדי שתשמש כפה ואוזן לחיילי צה"ל ומשפחותיהם ולא כבמה להשמעת דעות אישיות שרבות מהן תוקפות את צה"ל וחיילי צה"ל עצמם". זה אוטומטית מכניס אותך לפינה גרועה מאוד. למה בכלל להיכנס לזה?

כתבתי כאן לא אחת שהשופטים בבג"ץ פשוט מפחדים משרי הממשלה. הם מפחדים מהמהלכים שלהם. מהכיוון הכללי. הם בתפיסה שאי אפשר לבחון כל החלטה בפני עצמה אלא כמכלול. ברור לי כשמש שכאשר שופטי בג"ץ הכריעו בעניין גלי צה"ל, הם ראו בעיני רוחם מהלכים רבים (שלא צלחו) של הממשלה להתערב בשוק התקשורת. הם ראו את חוק התקשורת של קרעי. ברור לי, אף על פי שאין לי דרך להוכיח זאת, שאם זו הייתה ממשלה אחרת פסק הדין היה אחר. השופטים פשוט מפחדים מהלך הרוח של הממשלה, ולכן מדקדקים איתה במקומות שהיו מחליקים לממשלה אחרת שנראית בעיניהם לא מאיימת. שוב אזכיר את העובדה שמשפט מינהלי זה לא גאומטריה ולא פיזיקה.

הממשלה הזאת, שמסיימת כעת את ימיה, התמחתה בשני דברים: עיסוק ביח"צ על חשבון המהות והתעקשות לקדם אין־ספור רפורמות באותו נושא מכל כיוון. תפסת מרובה, לא תפסת. כל עוד הציבור ימשיך למחוא כפיים להתנהלות הזאת, ולבוז לפוליטיקאים שמקדמים ריאל־פוליטיק של פשרות, של משא ומתן, של ריצה לטווח ארוך, של איפוק ותחכום - תמשיכו לקבל כלום בפיתה. מה שעצוב זה שאנשים רואים איך הממשלה הזאת נכשלת בהעברת החלטות, ומספרים לעצמם שזו דווקא הוכחה לכך שצריך ללכת עוד יותר עם הראש בקיר. איכשהו בכל פעם ששרי הממשלה נכשלים, הם מגיעים למסקנה ששיטת "עוד דונם ועוד עז" היא הבעיה, ומה שצריך לעשות זה לדפוק את הראש עוד יותר חזק בקיר. לא יודע איך להגדיר את הדבר הזה. ורטיגו? בוחן מציאות לקוי? הגדרה מקצועית אין לי, אבל המציאות מדברת בעד עצמה. השאלה אם יש מי שמוכן לשמוע. ■

אמית
מצדיעים לעבר. מעצבים עתיד

נזכותכם!

אמית שוב מובילה את רשתות החינוך בישראל

מעל 55%
מהקהילות החינוכיות
שלנו - **מצטיינות**
משרד החינוך

אמית מנורת המאור פתח תקווה | אמית בר אילן גוש דן
אמית איתן מעלה אדומים | ישיבה תיכונית אמית צפת
אולפנת אמית חיפה | אולפנית אמית שחר אור עקיבא | אמית קנדי עכו
אולפנת אמית אוריה באר שבע | קרית חמ"ד אמית שדרות | אמית חצור
אמית כרמיאל | קרית החינוך אמית עתידים אור עקיבא | אמית המר רחובות
ישיבת אמית נתיבות דרור אור עקיבא | אמית רננים רעננה | אמית בנים מודיעין
אמית בר אילן בנים נתניה | מדרשת אמית שחרי אשדוד | מדרשיית אמית קמה ירוחם
אמית קרית מלאכי | ישיבת אמית נחשון מטה יהודה | אולפנת אמית צפת
אמית האופק אור עקיבא | אמית הלל רחובות | אמית רון ארד רחובות
ישיבת אמית ברוכין השומרון | אולפנת אמית עלמא אשדוד | ישיבת אמית באר שבע
המקיף הדתי אמית באר שבע | אמית אורי מעלה אדומים | מקיף אמית י' אשדוד
ישיבת אמית כפר גנים פתח תקווה | אולפנת אמית גבעת שמואל

תודה לאנשי החינוך שלנו בכל הקהילות החינוכיות בארץ, שמחנכים באהבה ומכוונים כל תלמיד ותלמידה לצמוח מתוך החוזקות שלהם.

שנת לימודים פורייה ומשמעותית!

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

מתנה על כל קניה מהמודעה

חגיגת יומולדת מטורפת

מסך 65″

Hisense

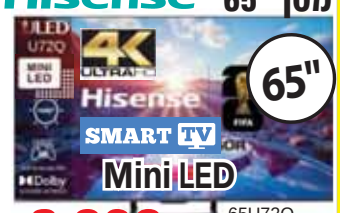

65U72Q

2,390 ₪ במקום 2,790 ₪

מסך 65″

JVC

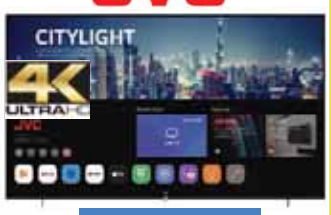

70" LT-70N7175

1,490 ₪ במקום 1,690 ₪

75" LT-75N7175

1,790 ₪ במקום 1,990 ₪

מסך 58″

SAMSUNG

UE58U8000F

1,590 ₪

מסך 55″

TCL

55V61C

1,290 ₪ במקום 1,590 ₪

מסך 43″

ELECTRA

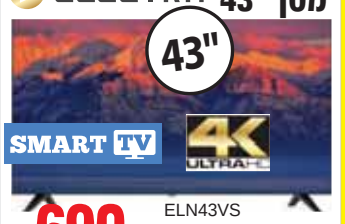

ELN43VS

690 ₪ במקום 799 ₪

מסך 65″

SAMSUNG

QE65S85H

4,990 ₪ במקום 6,290 ₪

מסך 65″

SAMSUNG

UE65M70H

2,534 ₪ במקום 2,990 ₪

JVC

מסך מגע חכם נייד על גלגלים 32″

כולל מצלמת רשת

LT-PM325105 FHD

2,490 ₪

מקרן וידאו חכם

הקרנה בגודל של עד 130 אינץ'

Home Cinema F300

299 ₪ במקום 349 ₪

Lenovo

מחשב נייד

IdeaPad Slim 3
15IRH10
83K100TMIV
Core i5-13420H
256GB SSD
8GB RAM

1,798 ₪ במקום 1,990 ₪

SAMSUNG

Galaxy S26 Ultra 256GB

3,349 ₪

SAMSUNG

GALAXY A37
SM-A376B/DS
128GB
6GB RAM

969 ₪ במקום 1,069 ₪

xiaomi

סמארטפון
XIAOMI REDMI 15 NOTE
256GB
8GB RAM

729 ₪

Canon

מדפסת הזרקת דיו משולבת

PIXMA MG2551S

99 ₪ במקום 169 ₪

Canon

מצלמה דיגיטלית קומפקטית

Canon IXUS 285 HS A

כולל עברית

3 שנות אחריות

1,299 ₪ במקום 1,599 ₪

JBL

בידורית ניידת

PartyBox Encore Essential 2

777 ₪ במקום 799 ₪

SAMSUNG

טאבלט סמסונג

Galaxy Tab S10 FE 10.9
SM-X520
128GB

1,399 ₪

SAMSUNG

טאבלט סמסונג

Galaxy TAB A11 Plus
128GB
X230

779 ₪

amazon

קורא ספרים אלקטרוני

Amazon Kindle Gen 11
16GB

469 ₪

roborock

ערכת אביזרים מתנה!

שואב אבק רובוטי שוטף

Saros 20 Sonic

3,890 ₪ במקום 4,590 ₪

DREAME

שואב אבק ומקרצף רובוטי
Dreame D20 Ultra

1,690 ₪ במקום 1,890 ₪

ANKER

שואב אבק רובוטי 3 ב-1

Anker Eufy E20 Omni

1,190 ₪ במקום 1,999 ₪

tineco

שואב ושוטף חכם אלחוטי

S9 Artist Steam Pro

2,390 ₪ במקום 2,690 ₪

SENSOR

שואב אבק ציקלון

SN-VC-CY1200

129 ₪ במקום 249 ₪

SENSOR

מצנן אוויר מנוע עוצמתי לקירור מהיר

SE-23AR

199 ₪ במקום 349 ₪

SENSOR

מאוורר מגדל טורבו

SE- B12R

179 ₪ במקום 249 ₪

SENSOR

מצנן אוויר מיני

SE-4R

129 ₪ במקום 249 ₪

SENSOR

מאוורר 3 ב- 1

SE-724

99 ₪

SENSOR

מאוורר עמוד 16″

SE-718

59 ₪

SAMSUNG
מקרר 4 דלתות מקפיא תחתון סמסונג
646 ליטר
RF72DG9620SR
במקום 11,990 ₪
9,690 ₪
+ בר מים ויצרן קרח אוטומטי
פיקוד שבת
5 שנות אחריות (1+4) בתוספת 99 ₪

SHARP
מקרר שארפ מקפיא עליון
315 ליטר
SJ-S430-SS
במקום 2,190 ₪
1,990 ₪

אלקטרה
מקרר הפוך מקפיא תחתון אלקטרה
293 ליטר
EL35DI
במקום 1,990 ₪
1,450 ₪
10 שנות אחריות (9+1) בתוספת 99 ₪
גימור נירוסטה

מזגנים

ELECTRA AIR | TORNADO | Haier | TADIRAN | TCL | ELCO | SENSOR | SAGA

מזגן נייד החל מ- 689 ₪
1.25 כ"ס החל מ- 777 ₪
2 כ"ס החל מ- 1,390 ₪
2.5 כ"ס החל מ- 1,990 ₪

אינטגרלי מלא
BOSCH
מדיח כלים אינטגרלי 13 מערכות כלים בוש
SMV4HAX07E
במקום 3,590 ₪
2,980 ₪
5 שנות אחריות (4+1) בתוספת 199 ₪
תוצרת גרמניה
סט סירי סולתם במתנה! בשווי 749 ₪

אלקטרה
מקפיא 3 מגירות
EL803W
במקום 666 ₪
499 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה פתח עליון אלקטרה
EL10070
במקום 1,345 ₪
1,295 ₪
7 ק"ג

AEG
כיריים אינדוקציה חד פאזי
אינדוקציה
תוצרת גרמניה
במקום 2,390 ₪
1,880 ₪
TN64IA041B

אלקטרה
כיריים זכוכית אלקטרה 5 להבות
EMG100120B
589 ₪
במקום 699 ₪

תנור אפייה משולב כיריים גז 4 להבות
Apetito 02ET
1,390 ₪

LG
מכונת כביסה פתח חזית 8-1 ק"ג
AI DD 6 Motion
במקום 1,930 ₪
1,880 ₪
8 ק"ג
WFS8014WW

אלקטרה
מכונת כביסה פתח חזית אלקטרה
EL100
במקום 1,345 ₪
1,190 ₪
10 ק"ג

Electrolux
תנור אפיה בנוי אלקטרולוקס
תוצרת גרמניה
במקום 2,190 ₪
1,990 ₪
EOH6201X

אלקטרה
מטבח חוץ 4 להבות + כירת צד כולל כיור וברז ELECTRA
תפוקת חימום כוללת: 48,000BTU
מידות: 1160X557X2746 מ"מ
2,590 ₪
במקום 3,990 ₪

ELECTRA PRO
גריל מקצועי חשמלי לצלייה + כיסוי מדפי צד מתקפלים
עוצמתי במיוחד 3000 וואט
זוג פלאנצ'ות בתוספת של 99 ₪
KYS-203A
1,290 ₪
במקום 1,490 ₪

אלקטרה
מכונת קפה טוחנת אלקטרה
קילו פולי קפה + כד חלב נירוסטה מתנה!
EM3601
599 ₪
במקום 990 ₪
בצבעים קרם/שחור

NESPRESSO
מכונת קפה נספרסו Vertuo Pop
249 ₪
במקום 449 ₪

Galanz
מיקרוגל 20 ליטר
MM-20LGA-BLC
149 ₪
במקום 199 ₪
מיקרוגל דיגיטלי 20 ליטר
MD-20LGA-BLC
179 ₪
במקום 249 ₪

SENSOR
בלנדר שייקר טאץ'
במקום 199 ₪
119 ₪
SE-101T

KENWOOD
מיקסר קנווד קערת נירוסטה 1000 וואט
KHM505
690 ₪
במקום 990 ₪

אלקטרה
מיקסר עוצמתי מקצועי דיגיטלי אלקטרה
1300W
קערה בנפח 8 ליטר
599 ₪
MK-8908

SENSOR
מכונת ברד וגלידה רכה
SE-TTSM-A02C
במקום 449 ₪
299 ₪

SENSOR
מכשיר להכנת קרח
12 ק"ג קרח ב-24 שעות
במקום 299 ₪
199 ₪
SE-GSN-Z6Y6B

SENSOR
מעבד מזון
SN-30.1B
139 ₪
במקום 199 ₪

BRAUN
מכשיר להסרת שיער
PL5210 Silk expert Pro 5
1,290 ₪
במקום 1,690 ₪

PHILIPS
מכונת גילוח חשמלית לשימוש יבש
S1134/00
109 ₪

SENSOR
קומקום חשמלי זכוכית
SNG1800B
במקום 79 ₪
35 ₪

SENSOR
קומקום חשמלי נירוסטה
SN-1800
במקום 49 ₪
19 ₪

Tefal
מגהץ קיטור טפאל
SV6116
הספק 2200W
משאבת מים 5.3 בר
349 ₪
במקום 499 ₪

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-21:30 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00

בתוקף עד- 31.8.26 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות | התמונות להמחשה בלבד | המחיר הקודם של המוצר שבמבצע היה בתוקף לפחות יום

יוני רוטנברג
לתגובות: yoniro770@gmail.com

סיר לחץ

גם הפוליטיקאים "הישנים" שווינטר פוסל היו פעם חדשים. אבל חלקם, בניגוד אליו, כבר הוכיחו כושר עמידה ראוי לציון למרות לחצים אדירים וקמפיינים נבזיים. האם וינטר, כשיגיע למקומם, ידע לעמוד בלחצים האלה?

→
חבורה שקשה למצוא חוט שמחבר בין כל רכיביה, "עמך ישראל" זה אפילו לא קצה חוט. עופר וינטר וחברי מפלגתו

צילום: חיים גולדברג
פלאש 90

ברכות לעופר וינטר, אדם ראוי ששירת שנים ארוכות למען המדינה בצה"ל, ועשה זאת בלי לוותר על הערכים שלו ובלי להתיישר עם המכבש הרעיוני של המערכת. לומר לא התיישר זו המעטה בערכו: הוא פעל כמו נחשון, בנכונות שלו ללכת נגד המערכת אחוזת הקונספציה, גם במישור המבצעי וגם בקריאה בשם ה', למרות המחיר הכבד שיש להניח שלקח בחשבון. איש עקרונות, דבק באמונתו. מבורך שאדם כזה רוצה להשפיע גם דרך הפוליטיקה, תחום ההשפעה הקריטי ביותר אך גם המושמץ ביותר בישראל.

וברכות גם למצטרפים לרשימתו. כולם מועמדים טריים, חפים מניסיון פוליטי, "באים מהעם" כפי שהחליט האסטרטג הפוליטי של וינטר למתג אותם. האם יכול להיות מועמד, אזרח ישראלי, שאינו בא מהעם? לפי מיטב הכרתי התשובה היא לא. האם אני סתם מיתמם, ובדמויות המסוימות שנבחרו לרשימה יש ממד שמבליט את ה"עם" לעומת איזו אליטה מנותקת או ממסד שבע? גם לא. זו חבורה שקשה למצוא חוט שמחבר בין כל רכיביה, ו"עמך ישראל" זה אפילו לא קצה חוט.

אני התבוננתי בהשקה החגיגית שהייתה השבוע מזווית קצת אחרת. הנחתי בצד את פיצול הקולות המסוכן, את השמות שהקו האידאולוגי שלהם לא ברור, את הוויכוח אם מדובר בשיגעון גדלות או לא. אני הולך צעד אחורה, מתבונן באמירה הזאת של המפלגה הטרייה: מועמדים חדשים, בלי פוליטיקאים מכהנים בעבר הקרוב או הרחוק. התירוץ הוא 7 באוקטובר, הסאבטקסט הוא מיאוס מוחלט והפיכת כל חברי הכנסת והשרים לפסולים מעצם היותם נבחרי ציבור.

קודם כול, זו אמירה ילדותית וחסרת בסיס. מה כוונתך, אחריות ל־7 באוקטובר? הבה נפרק. ישנם חברי כנסת רבים, גם מהקואליציה ובעיקר מהאופוזיציה, שהיו חסרי השפעה בכל דרך על הבחירות המוטעות והתפיסות העקומות שהובילו לטבח. יותר מזה, יש חברי כנסת ואפילו שרים, שאנחנו יודעים לנקוב בשמם, שקראו באופן עקבי לנהוג אחרת לגמרי מול חמאס בעזה וחיזבאללה בצפון, עוד לפני שמחת תורה.

> אני יכול לקוות שווינטר יעמוד בלחץ, אבל אפילו לו אין שום אינדיקציה לדעת אם אכן כך יהיה. מפלגות שמדברות הרבה על אחדות ושאר מילים נחמדות כאלה נוטות להעדיף את הפשרה שתביא חיבוק על פני ההחלטה הערכית שתביא לקמפיין שנאה משתולל. ולמדינה היפה שלנו, למרבה הצער, אין פריבילגיה להשתעשע בחיבוקים כשחיות הטרף נוהמות על הגדר

הם דיברו על העקרונות של וינטר עוד כשהיה בטיול הגדול אחרי צבא מהבית למכולת.

פרדוקס חברי הכנסת הראויים

אבל יותר בעומק. זו תפיסה רדודה והרסנית. מי שמחזיק מעט מקום פנוי בתאי הזיכרון שלו, בוודאי יוכל להיזכר אילו חברי כנסת ושרים נפלאים, ערכיים וטובי לב היו כאן אך לפני ארבע שנים. הם הצילו תוכים, חיברו לבבות בין ימין ושמאל, עשו רק מה שטוב למדינה, התנתקו מכל טיפה של אגו. אלה לא תיאורים שלי, אלא פרפראזה נאמנה למקור מדברים שנאמרו יום יום בתקשורת המרכזית. בדיוק אותה תקשורת, שמציירת היום את כל השרים וכל חברי הכנסת מהקואליציה כאטומים, רעי לב, טיפשים ואשמים. אז מה, עופר וינטר, אתה בולע את הנרטיב המהונדס של התקשורת?

הרי אך לפני ארבע שנים הושבעו לכנסת 23 ח"כים חדשים וטריים, לא כולל אלה שהתווספו אחר כך באמצעות חוקים נורבגיים ופרישה של חברים מכהנים. לפי אמות המידה של וינטר, הם היו ראויים בעת השבעתם. וכעת, כחלוף ארבע שנים, מה דינם? נפסלו? כלומר, אתה מקים פה פרדוקס שלפיו חברי הרשימה שלך הם ראויים לבחירה רק עד שייבחרו בפועל, ואז הם הופכים שוב פסולים.

אלה כמובן פלפולי סרק מטופשים, רק כדי להדגיש את הילדותיות שבתפיסת "הפוליטיקה החדשה". וינטר לא המציא את זה, רק לקח למחוזות ההפלגה. הרי גם בנט לא הכניס ברשימתו שלו (לא המשותפת עם לפיד) אף מועמד שהיה חבר כנסת אי פעם. חוץ ממנו עצמו, שהיה ראש ממשלה עד כמה רגעים לפני הטבח. המחשה בוטה אפילו יותר לטמטום שברעיון המסדר של רשימה פוליטית בלי פוליטיקה.

אני, כשלעצמי, רואה את הדברים הפוך. הימים הגדולים שעוברים עלינו כעם וכמדינה, אלה שכבר שכחנו שאנחנו נמצאים בהם מכוח השגרה וההרגל, מזמנים לקברניטים החלטות וצעדים שרמת הלחץ והאחריות בהם גדולה פי כמה מכל קדנציה רגילה. וזה יימשך כמובן גם בקדנציה הבאה. אני לא מקנא במי שיצטרך לקבל החלטות לגבי עזה, לבנון ואיראן, כשמנגד עומדים הלחץ האמריקני, האיומים האירופיים והטילים של משמרות המהפכה. גם לא במי שינווט את המהלכים בסוריה, מול טורקיה שלא מתכננת לעצור.

ועוד לא דיברנו על הלחץ מבפנים, שלעיתים משפיע אפילו יותר ממכבש הלחצים המדיני. תראו את הקמפיינרים של השמאל, הם הרי יודעים היטב את העבודה. ברפורמה הם עברו אחד־אחד מקרב חברי הקואליציה, סימנו את החוליות החלשות, ושיסו בהן את כלבי הטרף בתקשורת ובשטח. כל ח"כ בליכוד שהתחיל לגמגם, קיבל יחס אישי הדוק ממשמרות הבושה ולחץ בלתי פוסק בכלי התקשורת. זו פרקטיקה שרק הלכה והתעצמה עם המאבק לשחרור החטופים בכל מחיר, שם ההתקפות על החוליות החלשות היו הרבה יותר ארסיות, מתחת לחגורה, משחקות בלי בושה על הכאב הקולקטיבי החד.

מבחן העמידה מול היפים והנכונים

אני חיברתי בדמיוני מבחן למועמדים לכנסת. אני מנסה לשער בנפשי: איזה פוליטיקאי יהיה מוכן לקבל את ההחלטה הנכונה, מתוך ידיעה ברורה שלמחרת הוא יראה את פרצופו מרוח על שלט בגודל 150 מטר רבוע באיילון, בגוני אפור, עם הבעה מעוותת ובלתי מחמיאה, בלשון המעטה, ומעליה כיתוב מכפיש? או ישמע בלופים, יום יום, ברדיו, בעיתון ובטלוויזיה, שהוא אטום, חסר לב ואוכל מוות? שיפגינו מול ביתו וירדפו את ילדיו, שיפוצצו כל אירוע בהשתתפותו, שכל האנשים היפים והנכונים מתל אביב יקנסלו אותו עד יומו האחרון? פוליטיקאי שידע בבירור שזה יהיה המחיר של הנפת היד שלו בקבינט או במליאת הכנסת, ובכל זאת יעשה זאת כי זהו המעשה הנכון - הוא הבחירה שלי.

בצלאל סמוטריץ' עשה זאת. הוא הצביע והטיף פעם אחר פעם נגד עסקאות חטופים מופקרות. כך גם אורית סטרוק, שהושחרה על ידי השמאל באופן מכוער שאיני זוכר כדוגמתו. גם בן גביר ומפלגתו עמדו בלחץ. כן, כביכול אותם פוליטיקאים שווינטר פוסל על הסף כי היו שותפים ל"ממשלת הטבח". ואפילו שם, בגרעין הקשה, היו שנשברו - בליכוד, בטח המפלגות החרדיות, ואפילו במפלגת הציונות הדתית.

ומה לגבי וינטר ומפלגתו? אני יכול אולי לקוות שווינטר יעמוד בלחץ, אבל אפילו לו אין שום אינדיקציה לדעת אם אכן כך יהיה. הוא לא עמד בניסיון. קל וחומר חברי רשימתו, שאין לנו אפילו ידיעה לגביהם שהם מחזיקים בדעות הנכונות. ובעיקר יש מקום לחשש גדול מאוד, מפני שמפלגות שמדברות הרבה על אחדות ושאר מילים נחמדות כאלה נוטות להעדיף את הפשרה שתביא חיבוק על פני ההחלטה הערכית שתביא לקמפיין שנאה משתולל. ולמדינה היפה שלנו, למרבה הצער, אין פריבילגיה להשתעשע בחיבוקים כשחיות הטרף נוהמות על הגדר. ■

הספר והמדבר בארץ ישראל

הכנס השנתי החמישה עשר של מרכז סיור ולימוד סוסיא

בסימן שמריה גוטמן ז"ל - חופר סוסיא

במלאת 30 שנה ללכתו ו-70 שנה לחפירתו במצדה

יום ה', כ"א אלול תשפ"ו, 3.9.26 | 9:30-19:00 | בסוסיא הקדומה

09:30 ◆ התכנסות / כיבוד
10:00 ◆ דברי פתיחה וברכות

10:30 ◆ מושב ראשון

שמריה – חייו ומחקריו

יו"ר: ד"ר עקיבא לונדון, מכללת הרצוג והרבנות הראשית לישראל

ד"ר דביר רביב, המחלקה ללימודי א"י, אונ' בר אילן
סוסיא בימי הבית השני ומרד בר כוכבא לאור ממצאי החפירות האחרונות

ד"ר גרשון בר כוכבא, החוג להיסטוריה מכללות אורות ישראל ואפרתה ומדרשת חברון
הלוגיסטיקה של הצבא הרומי במצור מצדה

ד"ר עודד לאוב, החוג ללימודי א"י, מכללת הרצוג
עצימות פריפרית ותמורות אתנו-דתיות בתקופה הביזנטית: דרום הר חברון והגולן כמקרי בוחן

ד"ר יורם אלמכיאס, החוג ללימודי ארץ ישראל, מכללת אורות ישראל
שמריהו גוטמן ומסעות בני הנוער להר חברון ולמצדה

ד"ר זאב דיוון, אוניברסיטת בן גוריון
בקיבוץ המאוחד אמרו ש"ידיעת הארץ היא שמריה ועזריה"- על חייו ופועלו של שמריה גוטמן

13:00 ◆ סיור
חידושי החפירות בסוסיא - מבט מהשטח
ד"ר אחיה כהן תבור

14:20 ◆ מושב שני

חידושים מחפירות ארכאולוגיות בדרום הר חברון

יו"ר: ד"ר אהרן טבגר - יחידת קמ"ט ארכיאולוגיה ביו"ש

ד"ר יוסי בורדוביץ', רשות הטבע והגנים הלאומיים ואונ' אריאל בשומרון.
"בין שמיים לארץ" - עוד מוטיבים סמליים בפסיפס כנסיית המנזר בחורבת יתיר

מר איתן מיר, קמ"ט ארכיאולוגיה
תובנות ראשוניות מחפירות ראס א-תווימין

מר חיים שקולניק, קמ"ט ארכיאולוגיה
יחידה חקלאית ומוקד פולחן משלהי תקופת הברזל באשכולות

ד"ר אחיה כהן תבור, דג"ש - ארכיאולוגיה חינוכית
חידושי החפירות בסוסיא - מבט מהכיתה

16:15 ◆ מושב שלישי

פאנל: אתגרי בטחון, סביבה ופיתוח בקו התפר הר ומדבר

יו"ר - מנחה: ד"ר דורון שר-אבי, החוג ללימודי ארץ ישראל, מכללת הרצוג

אל"מ דותן מלול, מח"ט יהודה
אתגרי הביטחון ומכשול קריות – חצרון

ד"ר גלעד וייל, רשות הטבע והגנים - קמ"ט שמורות טבע
אתגרי הסביבה בתפר יהודה ובקעת ערד

רון שכנר, מועצה איזורית הר חברון,
תכנית 'אב להר חברון' ואתגרי הפיתוח במרחב

17:15 ◆ סיור

תצפיות הר ומדבר רכס מעון ומצפה מדרג

סיור בהדרכת מר צביקי בר-חי ומשולב במפגש עם יואב עציון תושב אום דרג' [סיור ברכבים פרטיים]

12:15 ◆ הפסקת צהרים

16:00 ◆ הפסקה

סיום משוער ◆ 19:00

- ניתן לרכוש ארוחת צהריים במקום | הכנס מוכר כהשתלמות ריענון לחידוש תעודת מדריך טיולים, דרך מכללת הרצוג, למשתתפים בכנס כולו כולל שני הסיורים
- **מחיר כרטיס ליחיד:** 50 ₪ // **מחיר למורי דרך ומדריכי טיולים:** 30 ש"ח במימוש קוד קופון. לקבלת קוד קופון יש להתקשר לטל. 02-9961148 או בוואטסאפ 055-7249468

הכנס יתקיים בכפוף למגבלות ולהנחיות פיקוד העורף במועד הכנס. מומלץ להתעדכן ביום האירוע

לפרטים והרשמה: מרכז סיור ולימוד סוסיא 02-9961148 או בקישור המצורף

חגית רוזנבאום
לתגובות: Hagitr72@gmail.com

כל הדרכים החסומות ייפתחו לפנינו

החייל שנעצר על ידי שוטרים פלשתינים נסע בציר שנמצא באחריות ביטחונית ישראלית מלאה, אבל צה"ל ויתר עליו מזמן ← לאחר שנים ארוכות של נסיעה בצירים עוקפים, שהאריכו את הדרך פי חמישה, תושבי גוש טלמונים אמרו די – וחזרו לנסוע על הציר הישן באופן מאורגן ומאובטח, שאפילו הסכמי אוסלו מתירים להם להשתמש בו

←
"ידענו שהלוחם עלה על הציר, אבל לא יצא ממנו אחרי רבע שעה". איש המילואים שהותקף על ידי שוטרים פלשתינים

צילום: מתוך אתר הקול היהודי

אירוע חטיפת איש המילואים בידי שוטרים פלשתינים בתחילת השבוע, אמור היה לזעזע את אמות הסיפים של מדינת ישראל. אבל כשלגופים החזקים באמת יש אינטרס להשתיק, אזי גם פרשייה מעין זו, חמורה ככל שתהיה, נדחקת לרשתות החברתיות של הימין או זוכה לאזכורים חצי מסולפים בשולי מבזקי החדשות.

לטובת מי שלא נחשף לפרשה, ביום ראשון בלילה נסע לוחם המילואים שלמה רוזנטל, תושב מערב בנימין, בכביש המחבר בין גוש טלמונים לירושלים. "הגעתי לצומת שנקרא צומת ביתוניא. שם אני רואה ניידת ומחסום", שחזר רוזנטל, "בשלב הזה חשבתי שמדובר בניידת ישראלית. ברגע שהתקרבתי עם הרכב הם חסמו לי את המעבר, פתחו לי את הדלתות וצעקו 'משטרה פלשתינית'".

בשלב ראשון ניסה רוזנטל להבין מה רוצים ממנו השוטרים הפלשתינים. "ניסיתי להסביר להם לאן אני נוסע, ובינתיים הם המשיכו להקיף אותי, מתקרבים יותר ויותר, מכבים לי את הרכב. בשלב מסוים אחד מהם תפס לי את היד, וכשלא יכולתי להתגונן, קפצו עליי כולם, השפריצו עליי מכל וחצי של גז פלפל ובעטו בי בפנים. הם גם ניסו לקחת לי את הנשק. בשלב מסוים, אחרי ששברו לי את המשקפיים, לקחו לי את הטלפון ואת מפתחות הרכב, הצליחו לקחת גם את הנשק. הם הוציאו אותי מהרכב, אזקו אותי והכניסו אותי לניידת". משם הוא נחטף על ידם לעומק רמאללה, ורק לאחר כשעה הותר לו ליצור קשר עם גורמים ישראליים, עד שהוחזר לידי המשטרה.

> **שלמה רוזנטל, איש המילואים שנחטף:** "ניסיתי להסביר להם לאן אני נוסע, ובינתיים הם המשיכו להקיף אותי, מתקרבים יותר ויותר, מכבים לי את הרכב. בשלב מסוים, אחרי ששברו לי את המשקפיים, לקחו לי את הטלפון ואת מפתחות הרכב, הצליחו לקחת גם את הנשק. הם הוציאו אותי מהרכב, אזקו אותי והכניסו אותי לניידת"

צה"ל והמינהל האזרחי ניסו לטשטש את חומרת האירוע, גם באמצעות סילוף עובדות. המרכזית שבהן הייתה ההאשמה כי האזרח חולץ משטחי A, דבר שאין לו שום אחיזה גאוגרפית במציאות. הכביש המדובר עובר ברובו בשטחי B, מיעוטו בשטח C, ונתון לשליטה ביטחונית ישראלית. גם לפי חוקי אוסלו רשאים יהודים לנסוע בו, אבל חמור מכך: לפי אותם חוקי אוסלו, לשוטרים פלשתינים אסור להיות נוכחים בו, ובוודאי לא לבצע פעולות שיטור או חטיפה אלימה כפי שביצעו ברוזנטל. מדובר בהפרה בוטה של החוק, אולם במינהל האזרחי העדיפו לגונן על שוטרי האויב, והוציאו הודעות מרוככות שרחוקות מלהתריע מפני התקדים החמור והמסוכן של השתלטות ביטחונית של הרשות הפלשתינית גם באזורים שתחת שליטה ישראלית.

סמוך לסגירת הגיליון, טען יו"ר מועצת בנימין ומועצת יש"ע ישראל גנץ, במהלך כנס בעפרה, שהתחקיר הצבאי מציג ממצאים שונים שדווקא מאששים את גרסת רוזנטל. "אנו מברכים את צה"ל על התחקיר שמאשש את עדותו של תושב בנימין, שנחטף בידי שוטרי מנגנוני הרשות הפלשתינית, הוכה ונשקו נגנב", אמר גנץ. "תודה לאלוף פיקוד המרכז אבי בלוט ולאנשי הפיקוד על בירור העובדות". עד סגירת הגיליון, פניותינו לדובר צה"ל לקבלת מסקנות התחקיר נענו בשלילה.

שעה ורבע במקום רבע שעה

אירוע החטיפה המטלטל, שרק בנס לא הסתיים כמו הלינץ' האכזרי והמפורסם ברמאללה, הוא בעצם רק חלק מתמונה רחבה של התארגנות אזרחית מקומית, אמיצה ונחושה, שהחליטה לחולל מהפכה דרך ההגה והגלגלים, בתקווה להוביל אחריה את צה"ל והממשלה לתת גושפנקה רשמית למהלך.

הסכמי אוסלו, שמעבר לכל האיוולת שבהם גם הרעו דרמטית את איכות חייהם של תושבי יהודה ושומרון, הטביעו את חותמם גם בגוש דולב־טלמונים במערב בנימין. תושבי גוש היישובים הגדול הזה נהגו להגיע לירושלים דרך כביש שחיבר אותם תוך רבע שעה אל כביש 443 באזור בית חורון, ומשם לירושלים. הכביש הזה, שכונה גם עוקף ביתוניא, נסגר דה פקטו לתנועת יהודים בעקבות הסכמי אוסלו. נדגיש כי אומנם מדובר בשטחי C, שבהם ישנה שליטה ישראלית, אולם מהר מאוד צה"ל נכנע ←

מכללה ירושלים
איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

בית ספר להשתלמויות
מכללה ירושלים

מרכז גוף ונפש
מוכשרים לעולם הטיפול
הרשמי כעת!

לימודי CBT

באישור איט"ה

- תכנית דו-שנתית
- טובי המרצים בתחום
- התמחות בילדים נוער ומבוגרים
- לימודי ערב | ימי שני |
- מותנה בראיון קבלה

בונוס: יומנכים למטפל

NLP ודמיון מודרך

מאושר ע"י הלשכה הישראלית תעודה בינלאומית

- קבוצת פרקטישנר
- קבוצת מאסטר
- ימי רביעי בבוקר | סיוע בהשמה

לימודים מוויטגיים, תרגול מעשי, סימולציות מתוך השטח

בונוס: ערכת תומכי לימוד

ליווי רוחני בגישה תורנית בלעדי!

- כלים ומיומנויות לעבודה עם אנשים המתמודדים עם סבל, משבר ואובדן, ליווי, צמיחה וריפוי אישי .
- תרגול, סימולציות והתנסות
- ימי שני בוקר
- מותנה בראיון קבלה

תעודה מטעם המכללה

חדש

אבחון דידקטי

- תכנית שנתית | ימי רביעי ערב
- היברידי
- כולל moxo לאבחון קשב
- מרצות מהשורה ה-1
- מגוון אפשרויות תעסוקה (בבי"ס, בקליניקה, במכונים, מתלי"ת)
- מותנה בראיון קבלה
- השמה בעבודה- למסיימות בהצלחה

תעודת מאבחנת דידקטית מוסמכת

מסתיימת ההרשמה לקורסים:

גינון טיפולי- התנסות בגינת המכללה ובחומרי טבע, ימי שלישי בבוקר- תעודה מטעם המכללה

ביבליותרפיה- באמצעות מדרשי אגדה | **קידום נוער בסיכון -** *מדע!* | **הוראה מתקנת -** בשיטת זרחין | **אמנות –** לתרפיות | קלפים טיפוליים | **סדנא לאכילה רגשית וירידה במשקל -** באמצעות כלי NLP | ועוד.

הקורסים מוכרים לשבתון

לפרטים ולהרשמה: 02-6750758 | 02-6750723 | bslh@michlalah.edu

←
1,300 חברים בקבוצת הווטסאפ של המשתמשים בציר. משפחות פניגשטיין ומורל בחנוכת ציר המעוזים

צילום: מיכל גלעדי

לטרור שהביאו עימם הסכמי אוסלו, והחליט לסגור את הכביש לתנועת יהודים משיקולים ביטחוניים.

התוצאה הייתה דרמטית מבחינת התושבים: כל נסיעה לירושלים - אל מקום עבודה, לימודים, סידורים או משפחה, התארכה פי חמישה (!). במקום נסיעה של רבע שעה, המסלול החדש דרך היישובים ניל"י ונעלה, המשך לכיוון צומת שילת, ומשם לירושלים - ארך כשעה ורבע. "זה כמו לומר לאדם מתל אביב לנסוע לתל אביב, אבל דרך חדרה או עפולה", מסבירים התושבים. לפני כשנה, עם פריחתו של מפעל החוות, תחושת הגאולה והמרחבים החדשים שנפתחו ביהודה ושומרון, ביקשו גם תושבים מגוש טלמונים ליצור גאולה נוספת בחלקת האלוקים הקטנה שלהם.

זה החל עם קבוצת תושבים שיצאה לסיור בחוות בית קרניים, סמוך לאותו ציר שנסגר. בעקבות הסיור, שעורר התלהבות רבה בקרב התושבים, עלה הרעיון גם לחזור לנסוע באותו כביש שננטש. "אם אפשר לנסוע על הכביש עד החווה, אולי אפשר להמשיך ולהגיע עד כביש 443?", משחזרת אביטל הינדי, תושבת דולב זה 20 שנה, את אותה שיחה ראשונית. "זו הייתה מחשבה חדשנית", היא מסבירה בשיחה עם 'בשבע', "המחסום שהצבא שם על הכביש הפך גם למחסום תודעתי, אנשים לא חשבו על האפשרות לנסוע בציר הזה לירושלים. 25 שנה הוא היה חסום".

אביטל וחברים נוספים החליטו לנקוט יוזמה, והקימו קבוצת ווטסאפ לתושבים שמעוניינים לנסוע ולסייר בציר הישן. היא לא ציפתה להיענות כזו: כיום ישנם 1,300 חברים בקבוצה, תושבי האזור. "רוב האנשים פה לא מכירים את הדרך, רק הוותיקים עוד זוכרים. אבל גם מי שנסע פעם, לא הכיר את הכביש. 25 שנה ללא נוכחות ישראלית היו כר פורה לרשות הפלשתינית להשתולל עם בנייה לא חוקית, אזור תעשייה ענק, חלקי כביש שהם סללו, ושוב - מדובר בשטחי C. הכול השתנה. הייתה שם הפקרות".

קבוצת התושבים התארגנה בצורה מסודרת, והיא מקיימת נסיעות מתואמות ומדווחות לכיוון ירושלים, עם רישום מדויק ומעקב על הנוסעים בציר, ולכל קבוצה שנוסעת מצטרף לפחות אזרח אחד חמוש. כך החלו בשנה האחרונה לשוב החיים היהודיים אל עורק התחבורה הזה, דרך גלגלי מכוניות המתיישבים. "יש לנו קבוצות, מובילי קבוצות, אנחנו יודעים על כל אחד שנכנס ויוצא מהציר, ואם אנחנו רואים שיש בעיה אנחנו מיד מדווחים. כך גם ידענו לדווח השבוע על לוחם המילואים, כשידענו שהוא עלה על הציר, אבל לא יצא ממנו אחרי רבע שעה".

אביטל הינדי, תושבת דולב: "כשכוח צבאי נכנס לאזור הם מיידעים את המתפ"ש קודם, כדי שהוא יודיע לשוטרים הפלשתינים להתקפל ולצאת משם, שלא יהיה חיכוך בין הכוחות. אני לומדת מזה שהנחת העבודה של צה"ל היא שהשו"פים נמצאים שם, לא באישור רשמי אבל יש פה קריצת עין ברורה. נותנים להם להיות שם, למרות שזה מנוגד לכל סיכום"

לא פוחדים לנסוע ליד הבית

השאיפה של התושבים היא שצה"ל והמועצה האזורית ייקחו אחריות על הנסיעה בציר, "היינו רוצים שהם יהיו חלק מהמהלך", אבל כל עוד זה לא קורה - הם ימשיכו לפרוץ את הדרך תוך לקיחת האחריות על כתפיהם. לפני כחצי שנה חנכו התושבים את הכביש בטקס רשמי ומרגש, וקראו לו 'ציר המעוזים' על שם שני תושבי האזור שנפלו במלחמה: מעוז פניגשטיין ומעוז מורל הי"ד. לאורך הכביש קמה בינתיים נקודת התיישבות נוספת, בשם 'מעוז צור'. הנקודה הזאת, עם חוות בית קרניים, יוצרות טריז ברצף הערבי שאיים לחלוש על כל השטח שמרמאללה עד מודיעין.

אירוע השו"פים (שוטרים פלשתינים) השבוע, אומרת אביטל, לא הפתיע אותה. במשך השנה שבה הם נוסעים בציר המעוזים, נתקלו הנהגים היהודים לא פעם ולא פעמיים בשו"פים שמסתובבים על הציר כבשלהם, כאמור - בניגוד להסכמי אוסלו עצמם, שכן מדובר בשטחי C שבהם השליטה היא ישראלית מלאה. "זו לא הפעם הראשונה", מספרת אביטל, "דיווחנו על כך כבר הרבה פעמים לצבא, אבל לא ראינו תגובה משמעותית. אני באופן אישי נסעתי שם לא מזמן עם מישהו, באו מולנו שו"פים ואמרו: אסור לכם להיות פה, הם רצו לחסום אותנו. אנחנו היינו נחושים ואמרנו: אתם צריכים לעוף מפה, לכם אסור להיות פה. כשהם ראו שאנחנו נחושים הם התקפלו. היו עוד היתקלויות, בכל פעם צילמנו, שלחנו לצבא נ"צ, אבל לא קרה כלום מעבר לזה. זה לא אמור לקרות, אסור להם להיות שם".

אביטל חושפת בשיחה את מה שבצה"ל מנסים להסתיר. גורמים בשטח סיפרו לה כי ישנו נוהל המכונה "קיפול שו"פים". "בעצם צה"ל יוצא מנקודת הנחה שהשו"פים נמצאים שם, אבל כשכוח צבאי נכנס לאזור הם מיידעים את המתפ"ש קודם, כדי שהוא יודיע לשו"פים להתקפל ולצאת משם, שלא יהיה חיכוך בין הכוחות. אני לומדת מזה שהנחת העבודה של צה"ל היא שהשו"פים נמצאים שם, לא באישור רשמי אבל יש פה קריצת עין ברורה. נותנים להם להיות שם, למרות שזה מנוגד לכל סיכום".

וזו לא רק הפרה מינהלית, מתריעה אביטל, מדובר בסכנה קיומית: "הם מסתובבים על הכביש עם נשקים. מדובר במרחק של כמה מטרים מגדרות היישובים. מה הבעיה שלהם לירות לתוך היישובים מהכביש? ושוב, מדובר בשטח C, יהודים נוסעים בכבישים האלה, איך ייתכן שבציר כזה נוסעים מחבלים חמושים?! צריכה להיות שם שליטה מלאה של צה"ל".

אחרי שנה של נסיעת ישראלים בציר המעוזים, המציאות החלה להשתנות: הנוכחות הביאה ליותר אכיפה ומשילות של המינהל האזרחי על עבירות בנייה, וגם החזירה במידה מסוימת את נוכחות צה"ל לאזור. קבוצת התושבים ראתה כי טוב, ועברה לסמן את היעד הבא: פתיחת ציר ולרשטיין מחדש לתנועת יהודים. מדובר בציר שחיבר את גוש טלמונים עם היישוב בית אל בנסיעה קצרה של 12 דקות, ועם כינון הסכמי אוסלו נטש צה"ל גם את הציר הזה.

"שוב פתחנו קבוצה למעוניינים לנסוע בציר, וזה היה מדהים: בתוך שעתיים היו שם כבר מאות אנשים. היענות מעבר למה שיכולנו לדמיין", מתרגשת אביטל, "גם תושבים מיישובים שהציר כלל לא נוגע להם התרגשו מעצם הרעיון והציעו עזרה. זה רק מראה כמה עם ישראל צמא לחזור, מבין שזהו - אנחנו בתקופה אחרת. אחרי שעברנו את עזה ולבנון, אנחנו לא מפחדים לנסוע ליד הבית. אנחנו בזמן גאולה, ואנשים רוצים להרגיש חלק מזה".

בשבועיים האחרונים החלו נסיעות מאורגנות בציר ולרשטיין, והמגמה היא להגיע לתנועה שוטפת כמו בציר המעוזים. אביטל מזכירה, לגורמים הטוענים כלפיהם כי מדובר בציר מסוכן ביטחונית, שגם הציר הזה רובו בשטחי C, ובכל אופן לא עובר בשטחי A. "יש ואפשר למצוא פתרונות לאפשר את הנסיעה בציר", היא רומזת לצה"ל ולמועצה, "לנו יש אורך רוח, וזה יקרה. זו השליחות והתפקיד שלנו, ואנחנו על זה בכל הכוח". ■

בס"ד

מכללה ירושלים
איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

עמינדב
נותנים יותר

"יחד"

בשלום ירושלים

מגוון מסלולים לשילוב
שירות לאומי
עם תואר ראשון

- שירות לאומי בתקן חינוך
- יום לימודים אחד בשבוע
- חיסכון עצום בזמן
- הטבות ומלגות גבוהות למתאימות
- שילוב מדרשה

לפרטים והרשמה:

053-8254356 02-6750724

rishum-jer@michlalah.edu

מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים

בס"ד

מכללה ירושלים
איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

לומדים הוראה באהבה

מסע חינוכי חווייתי

- לימודים בליווי אישי - רכזת לימודים צמודה
- מסלול להכשרת מחנכות
- מיוחד! אפשרות לשילוב עם שירות לאומי

בואי! ליום פתוח אישי!

לתיאום:

053-8254356 02-625-0724

שנתיים, ובשנה השלישית את מחנכת!

מלגות לימודים

מעונות חינם שנה א'

שילוב מדרשה

מדרשת אוריה אור התורה במרכז

ארוחה ב-10 ₪

בריכה בקמפוס

לפרטים והרשמה:

053-8254356 02-6750724

rishum-jer@michlalah.edu

מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים

←
הדגשה של התקציבים המגזריים תביא עתירות לבג"ץ. שר האוצר בצלאל סמוטריץ'

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

אסף משניות

ארבע השנים הטובות

הקול הדתי־לאומי "שווה" 12-14 מנדטים, אבל המועמדים חובשי הכיפות - כולל מפלגת הציונות הדתית - בורחים בעקביות מהשיוך המגזרי כמו מקללה ← ועם זאת, במבחן התוצאה, שר האוצר סמוטריץ' רשם הישגים חסרי תקדים בתחום התקציבים: העלאה של עשרות אחוזים בתקציבים למוסדות מבתי הספר ועד לישיבות, מלגות שיקלו על תשלומי ההורים במוסדות פנימייתיים והפרדה בסעיפי התקצוב בין ישיבות חרדיות וציוניות ← סיכום קדנציה מגזרי

כבר חודשים ארוכים ברור במערכת הפוליטית כולה, שאחד הקולות המבוקשים ביותר על ידי המפלגות השונות הוא הקול של הציבור הדתי. השבוע הוצגה מפלגה נוספת שפונה גם היא, בין היתר, לאותו קהל מצביעים מהמגזר הדתי שחש שאין לו למי להצביע. מדובר כמובן על מפלגתו של עופר וינטר, 'עמך ישראל'.

וינטר כאמור לא לבד. אליו מצטרפת גם מפלגת 'האחדות' של גלעד ארדן, שמראש ובאופן מוצהר פנתה אל הנתח המרכזי של הציבור הדתי. בנוסף אליהם, גם מפלגת 'בית ציוני - המילואימניקים' סימנה לעצמה קולות מהמגזר, מהאגפים הליברליים שלו.

לא רק מפלגות חדשות פונות אל קהל המצביעים הזה. 'ישראל ביתנו' של אביגדור ליברמן צירפה בשנים האחרונות מספר נכבד של נציגים מהמגזר הדתי, במטרה לפנות לקהל הזה בדיוק. 'ישר' של איזנקוט היא אומנם מפלגה חדשה, אך במובנים רבים היא ירשה את 'כחול לבן' של גנץ. גם היא מנהלת מערכת חיזורים אחר הציבור הדתי, בהובלתו של שר הדתות לשעבר מתן כהנא. גם מפלגת 'ביחד' של בנט מנסה להשיג קולות במגזר הדתי, אך לא ברורה מידת ההצלחה של המהלך.

כל זה מתרחש בזמן שלציבור הדתי ישנה מפלגה מגזרית שאפילו קרויה על שמו של המגזר, מפלגת 'הציונות הדתית' של בצלאל סמוטריץ'. בבחירות הקודמות, המיתוג המחודש של מפלגת 'תקומה' הצליח הרבה מעל המצופה. 'הציונות הדתית' רצה בשיתוף פעולה עם 'עוצמה יהודית' של בן גביר ו'נעם' של אבי מעוז, והביאה 14 מנדטים, התוצאה הגבוהה ביותר בהיסטוריה של מפלגה מגזרית דתית כלשהי.

אצל בן גביר טענו לאורך כל הדרך כי הם שהביאו את מאגר הקולות המרכזי. בפועל, ניתוחי הקלפיות הראו שסמוטריץ' הביא כתשעה מנדטים, בן גביר כחמישה, ואבי מעוז את שאר הקולות. ההישג של סמוטריץ' בבחירות הקודמות אינו עניין של מה בכך. במשך שנים ארוכות, למעשה מאז זכייתו של בגין בשנת 1977, המפלגה המגזרית התקשתה מאוד להשיג תוצאה שכזו. החריג היחיד היה נפתלי בנט, שבריצתו הראשונה עם 'הבית היהודי' רשם 12 מנדטים.

לאורך כל העשורים הללו, הציבור הדתי־לאומי לא הצביע בהכרח למפלגה המגזרית. בשנות השמונים היו פיצולים רבים ומספר מפלגות מגזריות - ומפלגה אחת נוספת, לא מגזרית, שגם היא הביאה קולות רבים מהציבור הדתי, 'התחיה'. בשאר הזמן, הליכוד גרף כשלושה מנדטים ממצביעי המגזר, שלפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שווה 12-14 מנדטים בקלפי. בבחירות הקודמות, סמוטריץ' הצליח לקבץ סביבו את רובם המוחלט של המצביעים מהציבור הדתי.

אלא שבבחירות הנוכחיות, נדמה שמשהו השתנה מקצה לקצה. סמוטריץ' ניצב בסקרים הטובים על שישה מנדטים, בפחות טובים יורד עד ארבעה, ובתרחישים מסוימים נמצא גם מתחת לאחוז החסימה. לתרחישים הללו קוראים עופר וינטר, שלפי סקרים שפורסמו לאחרונה מפיל את מפלגת הציונות הדתית אל מתחת לאחוז החסימה. את הסיבה לכך אפשר למצוא בעובדה שרבים מקרב הציבור הדתי סבורים כי המפלגה שבחרו בה כדי לייצג אותם נכשלה בתפקידה.

לאור זאת, יצאנו לבדוק אם אכן התחושות הציבוריות של כישלון המפלגה נכונות עובדתית, או שמא נדבקה במפלגתו של שר האוצר תדמית כישלון שאינה מוצדקת. נקדים את המאוחר: לא בטוח שיש תשובה חד־משמעית לשאלה זו, שכן הנתונים מורכבים, ותלויים בשאלת המיקוד. ←

> לצד המהפכה ביהודה ושומרון, סמוטריץ' גם דאג להגדלה דרסטית של התקציבים למה שמוגדר "מפעלי הציונות הדתית": ישיבות ההסדר, הישיבות הגבוהות הציוניות, מדרשות, מכינות קדם־צבאיות, וגם תקציבים למוסדות החמ"ד. בתחומים נוספים ניתן למנות השקעה תקציבית נרחבת בגרעינים תורניים, עמותות לחיזוק הזהות היהודית בישראל, הוספת תקציבים וחיזוקם של בתי הדין לדיני ממונות, ועוד

LEADER

לרכישה אונליין עם שליח עד הבית: leaderkids.co.il
לרשימת החנויות ושעות הפתיחה: 1599-54-55-56

nuance

מוסדות הציונות הדתית בפריפריה מושכים ציבור צעיר ומעודדים צמיחה. ישיבת ההסדר בירוחם

צילום: יוסי אלוני פלאש 90

את השאלה הזאת יש לחלק לשני חלקים: תחום התקציבים ותחום הצעדים ההצהרתיים־מעשיים, כדוגמת חקיקה ומינויים. בתחום התקציבים, מפלגת הציונות הדתית רשמה הצלחות על גבול ההיסטוריות, כאלה שלא היו עשורים עבור המגזר הדתי. הדבר התאפשר בעיקר נוכח העובדה שסמוטריץ' כיהן כשר האוצר בממשלה היוצאת.

תדמיתית, סמוטריץ' ומפלגתו עסקו כמעט באופן בלעדי בנושאים הקשורים ליהודה ושומרון. את התדמית הזאת יצרו בעיקר אנשי סמוטריץ' וסביבתו, ועוד ניגע בכך בהמשך. בפועל, לצד המהפכה ביהודה ושומרון, סמוטריץ' גם דאג להגדלה דרסטית של התקציבים למה שמוגדר "מפעלי הציונות הדתית". בתחום החינוך מדובר על ישיבות ההסדר, הישיבות הגבוהות הציוניות, מדרשות, מכינות קדם־צבאיות, וגם תקציבים למוסדות החמ"ד. בתחומים נוספים ניתן למנות השקעה תקציבית נרחבת בגרעינים תורניים, עמותות לחיזוק הזהות היהודית בישראל, הוספת תקציבים וחיזוקם של בתי הדין לדיני ממונות ועוד.

לא מדובר רק בתקציבים על הנייר, אלא בכספים שהועברו בפועל, ובמהירות גבוהה. דוגמה לכך ניתן היה לראות השבוע, כאשר ישיבות ההסדר קיבלו כבר כעת, עם תחילת שנת הלימודים בישיבות, את כל תקציב הביטחון של ישיבות ההסדר. נסביר בהמשך מה משמעות התקציב, שעומד על קרוב ל־50 מיליון שקל, אך בינתיים נאמר כי מדובר באירוע חסר תקדים. ולא, לא מדובר בהגזמה. מדובר באירוע שמעולם לא קרה.

מלגות להקלת העול הכלכלי

תחום החינוך הוא כנראה התחום העיקרי בהשקעות התקציביות שהגיעו למגזר הדתי בשנות הממשלה היוצאת. במשך עשורים, אחת הסוגיות הקריטיות ביותר - שהעסיקה רבות את המגזר הדתי - הייתה גובה התשלומים המופרז של החינוך הדתי, במיוחד בגיל התיכון. לעומת החינוך הממלכתי שבו הורים משלמים בשנה מאות שקלים בלבד לכל היותר, בישיבות התיכוניות מדובר בממוצע על יותר מ־12 אלף שקלים לכל תלמיד.

העול הכלכלי על תשלומי החינוך במשפחות הדתיות מגיע לעשרות אלפי שקלים בשנה, והוא הולך וכבד ככל שמספר הילדים במוסדות החינוך עולה. העלויות הגבוהות נובעות מכמה גורמים עיקריים: הראשון, רובן המוחלט של הישיבות התיכוניות והאולפנות מוגדרות כמוסדות פרטיים, ולא מוסדות בפיקוח מלא של משרד החינוך. התוצאה היא מגבלות תקציביות על אותם מוסדות.

בנוסף לכך, ובניגוד לתיכונים ממלכתיים רגילים, שעות הלימוד בכל המוסדות הדתיים ארוכות במידה ניכרת. בתיכונים ממלכתיים רגילים, יום הלימודים מסתיים בסביבות השעה אחת בצהריים. בישיבות התיכוניות ובאולפנות יום הלימודים מסתיים בשעות הערב, ולעיתים שעות הערב המאוחרות. מספר שעות הלימוד הכפול מצריך גם תקציבים נוספים למימון אותן שעות. מכיוון שמשרד החינוך מתקצב, באופן כללי, בצורה שוויונית את התשלום פר תלמיד, נוצר פער ניכר של תקצוב השעות הנוספות במוסדות החינוך הדתי.

סיבה נוספת לעלויות הגבוהות היא הפנימיות שיש בחלק לא מבוטל מהישיבות התיכוניות. העלות של תפעול פנימייה, שכוללת העסקת מדריכים, תפעול חדר אוכל ושלוש ארוחות ביום, וכן תחזוקת החדרים, מוסיפה לעלויות שכר הלימוד.

על הפערים הללו ניסו במשרד האוצר לגשר בשנים האחרונות, באמצעות מלגה מיוחדת שנועדה להביא להחזר כספי למרבית ההורים בחינוך הדתי. כ־10,000 תלמידים מקבלים את המלגה שיצרו במשרד האוצר, שמגיעה עד להחזר של כ־30 אחוזים משכר הלימוד השנתי. לפי הנתונים שהגיעו לידי 'בשבע', בשנת הלימודים האחרונה תקציב המלגות עמד על 31 מיליון שקל. בשלוש השנים האחרונות, סך המלגות עמד על 60 מיליון שקלים בסך הכול. בשנת הלימודים הקרובה תקציב המלגות במסלול הזה צפוי לעמוד על 40 מיליון שקל. באוצר תכננו במקור כי התקציב יהיה כפול מכך, ויעמוד על 85 מיליון שקלים.

בנוסף לכך הגדילו במשרד האוצר את מלגות עליית הנוער. מדובר על מאות תקנים שנוספו למסלול תקציבי עליית הנוער, שמסייעים למשפחות במצב סוציו־אקונומי נמוך. סך התוספת נאמדת בכ־50 מיליון שקלים מדי שנה.

אופן נוסף שבו פעלו במשרד האוצר על מנת לקצץ בעלויות שכר הלימוד להורים בחינוך הדתי היה תוספות ייעודיות למקצועות קודש. נסביר: בחינוך הדתי, בניגוד לחינוך הממלכתי, ניתן דגש נרחב על מקצועות קודש, כדוגמת לימוד גמרא, הלכה ותנ"ך. ישנן גם שעות תפילה, שלא קיימות בחינוך הממלכתי, אך בפועל דורשות תקצוב. משרד החינוך, היסטורית, מיעט לתקצב את המקצועות הללו.

בארבע השנים האחרונות עבדו במשרד האוצר, בשיתוף פעולה עם משרד החינוך, על שינויי המודל התקצובי והובילו לכך שמקצועות הקודש ייחשבו למעשה כמגמת לימודים נוספת, כמו מגמת מחשבים או פיזיקה. הדבר מאפשר תקצוב של חלק לא מבוטל מאותן שעות לימוד תורניות, שבמוסדות הדתיים תופסות נתח גדול מיום הלימודים.

לא מדובר במודל חדש לחלוטין, שכן כרעיון - הגדרת מקצועות הקודש כמגמת לימודים נוספת מתבצעת כבר שנים ארוכות. אלא שבמשרד האוצר הובילו להגדלת התקצוב לאותן מגמות, במסגרת שינוי תיעדופים. בשנת 2022, ערב כניסת הממשלה, תקציב "תגבור לימודי יהדות" עמד על 54 מיליון שקלים. בשנת 2025 התקציב עמד על יותר מ־85 מיליון שקלים, והוא עלה גם בשנת הלימודים האחרונה.

נתיב נוסף שבו הוסיפו במשרד האוצר ובמשרד החינוך תקציבים לחינוך הדתי, הוא מנגנון שנקרא "התאמות חינוך למוסדות הדתיים". מאחורי המנגנון ניצבת ההבנה כי לכל זרם בחינוך בישראל ישנם המאפיינים הייחודיים לו, כדוגמת שעות תפילה בחינוך הדתי, שלא קיימות בחינוך הממלכתי. במשרד האוצר יצרו מנגנון שנועד להעביר תקציבים למוסדות עבור אותן התאמות נדרשות. סביב הסעיף הזה הוגשה העתירה לבג"ץ, ועליה הורחב הדיבור לפני כמה שבועות בטורו של יוני רוטנברג בעיתון זה.

> במשרד האוצר ניסו להכניס כמה שיותר תקציבים לבסיס התקציב, ובכך לקבע אותם, אך נכשלו בכך. הסיבה: על מנת לעשות זאת צריך לבצע "רפורמה משפטית בתוך משרד האוצר". לדוגמה, אם שר החינוך היה דורש את מנגנון ההתאמות לחינוך הדתי, היה מדובר בדרישה מקצועית. אך מכיוון שהדרישה הגיעה משר האוצר, כותרת "המקצועיות" הוסרה והתקציב הוגדר כקואליציוני

כן מתגייסים, לא מתוקצבים

השקעה מסיבית לא פחות הופנתה לישיבות ההסדר, הישיבות הגבוהות, המכינות הקדם־צבאיות והמדרשות לבנות. בכל המוסדות הללו, היקף התקציבים גדל במידה ניכרת בארבע השנים האחרונות. אלא שכאן יש צורך להיכנס לנתונים, שכן תקצוב השיא הגיע דווקא בשנת 2023, ולאחר מכן ירד.

לדוגמה, תקציב ישיבות ההסדר עמד בשנת 2022 על כ־96 מיליון שקלים. בשנת 2025 התקציב עמד על 120 מיליון שקלים. לכאורה מדובר בעלייה של 25 אחוזים בסך הכול בתקציב ישיבות ההסדר. יש לציין שמדובר בתקציב נפרד מהתקציב של משרד הביטחון, שעליו דיברנו קודם לכן. מימון ישיבות ההסדר על ידי המדינה מתבצע בשתי דרכים: האחת דרך משרד החינוך והדתות, כתקציב ישיבות, והשנייה דרך משרד הביטחון, כתקציב אחזקת חיילים בשל"ת (שירות ללא תשלום).

נחזור למספרים עצמם: אומנם תקציב ישיבות ההסדר גדל ב־25 אחוזים לעומת הממשלה הקודמת, אך גם בשנת 2023 וגם בשנת 2024 התקציב היה גבוה יותר, כאשר הפער השלילי עומד על קרוב לעשרה מיליון שקלים לעומת שנת 2023, וחמישה מיליון שקלים לעומת שנת 2024.

באופן דומה עלו תקציבי הישיבות הגבוהות לעומת שנת 2022, אך תקציבי השיא היו בשנים 2023 ו־2024. לעומת זאת, בתקציבי המכינות הקדם־צבאיות והמדרשות, תקציבי השיא הגיעו בשנת 2025.

שתי סיבות עיקריות יש לצמצום התקציב: האחת, מימון המלחמה הוביל לקיצוץ רוחבי במרבית תקציבי המדינה. מול האירוע הזה לא באמת היה יותר מדי מה לעשות. לעומת זאת, הסיבה השנייה מקוממת במיוחד. הסיבה שתקציב הישיבות הדתיות־לאומיות קטן היא הקפאת התקציבים לישיבות החרדיות.

באופן אבסורדי, בגלל הסנקציות נגד הישיבות החרדיות שתלמידיהן לא מתגייסים לצה"ל, גם הישיבות הדתיות־לאומיות שתלמידיהן

מגשימים חלומות ומתחברים לארץ

סדרות הטיולים לשנת תשפ"ץ

בית ספר שדה
כפר עציון

טיולים למיטיבי לכת

דו יומי בשביל ישראל | **גדי חיימוב**

סיום השביל בשלוש שנים בשתי רמות קושי:
מיטיבי לכת כ-20 ק"מ הליכה ביום // אוהבי לכת כ-15 ק"מ הליכה ביום
ימי ד'-ה' // אוטובוס צמוד ולינה ע"ב חצי פנסיון

חד יומי בשביל ישראל | **יעקב גרוס**

סיום השביל בחמש שנים בשתי רמות קושי:
אוהבי לכת כ-15 ק"מ ביום // 'לייט' דרגת קושי קלה כ-10 ק"מ ביום
יום ה' // אוטובוס צמוד

ללכת בשבילים | **נדב פרנקל**

קהילת המטיילים שלנו בשבילים נבחרים ברחבי הארץ
בשתי רמות קושי: מיטיבי לכת כ-20 ק"מ הליכה ביום // אוהבי לכת כ-15-10 ק"מ הליכה ביום
ימי ד'-ה' // אוטובוס צמוד

מילדות לבגרות | **גדי חיימוב**

חגיגת בר/ בת מצווה: הורים // סבים סבתות וילדים בשביל ישראל
יום ו' ובחופשות // רכבים פרטיים

שביל ישראל המזרחי | **נוה כסלו וגלעד גרוס**

צועדים בשביל הכי מעניין וחדש בארץ
למיטיבי לכת, כ-20 ק"מ ביום
ימי ד'-ה' // אוטובוס צמוד ולינה ע"ב חצי פנסיון

משוטטים בעציון | **ישיב גלר ונדב פרנקל**

סדרת סיורים לעומק השטח של הר חברון באישורים צבאיים מיוחדים
ימי ו' // רכבים פרטיים, בשיתוף 'עמיתים לטיולים'

'מהמדבר אל הים', בעקבות טבע ופריחה | **נוה כסלו**

חוצים את הארץ לרוחבה, מים המלח ועד לים התיכון, בעקבות הטבע והפריחה המשתנה בכל אזור
יום ו' // רכבים פרטיים, בשיתוף 'עמיתים לטיולים'

טיולים למיטיבי קשב

הסיור לאור המקורות | **אריה רוטנברג**

סדרת סיורים וטיולים בארץ בעקבות 100 שנות התיישבות
יום ב' // בדרגת קושי קלה- בינונית // באוטובוס

קורס ליקוט: טעם אחר בכל טיול | **נהורא אורי**

סדנאות חוויתיות בעקבות הצמחייה המקומית ומסורות קדומות
יום ה' // ברכבים פרטיים

ציפורי ארץ ישראל | **הצפר ערן בנקר**

סיורי צפרות להיכרות עם ציפורי ארצנו לצפרים מקצועיים ומתחילים
יום ו' // רכבים פרטיים

חדשות בעתיקות | **דוד רוזנטל**

סדרת סיורים אל חפירות ארכאולוגיות חדשות בהדרכת החופרים עצמם
יום ו' // רכבים פרטיים

לטייל עם התנ"ך | **בנימין טרופר**

להבין את ספר שמואל דרך השטח עם התנ"ך ביד
יום ד' // רכבים פרטיים

קורס אביב

שישים לשישה ימים | **דורון גפן ונדב פרנקל**

בעקבות הקרבות הגדולים, הלוחמים והגיבורים של מלחמת ששת הימים
יום ו' // ברכבים פרטיים, בשיתוף בית ספר שדה שער הגיא

Beyond greater Gush Etzion | **Aryeh Rothenberg**

A program of five field trips to Gush Etzion and neighboring geographic areas
**Thursday ** Private vehicle

סרקו את הברקוד • לפרטים והרשמה

בשר מס׳ 8 קפוא

חלק

~~44.90~~ ₪ לק"ג
מוגבל עד 3 ק"ג
בקנייה מעל 99 ₪

29.90 ₪ לק"ג

פילה אמנון קפוא

קפוא

~~19.90~~ ₪ לק"ג
מוגבל עד 3 ק"ג
בקנייה מעל 99 ₪

9.90 ₪ לק"ג

פילה סלמון קפוא*

קפוא

~~69.90~~ ₪ לק"ג

49.90 ₪ לק"ג

100% דבש פרחי בר יוחננוף

1 ק"ג

14.80 ₪

מיץ ענבים 100% טבעי יוחננוף

1 ליטר

~~15.90~~ ₪

9.90 ₪

קמח לבן מנופה נפלאות

1 ק"ג

~~7.90~~ ₪

4.90 ₪

אורז פרסי סוגת

1 ק"ג

~~11.90~~ ₪

8.90 ₪

סניפים בפריסה ארצית

אזהרה: צריכה מופרזת של אלכוהול מסכנת חיים ומזיקה לבריאות!

עוד לא הצטרפתם למועדון הנאמנות שלנו?

חוגגים ראש השנה עם מבצעים דבש

KPLN

נוטלה
900 גרם
~~36.90~~ ₪
מוגבל עד 1 יח'
בקנייה מעל 99 ₪
19.90 ₪

שמן בריאות קנולה מזוכך מועשר בויטמין E יוחננוף
1 ליטר
2 ב- 20 ₪

טונה ויליגר
רביעייה
140x4 גרם
~~21.90~~ ₪
14.90 ₪

עגבניות חתוכות דק בלה איטליה
שלישייה, 400x3 גרם
~~21.90~~ ₪
11.90 ₪

טחינה הר ברכה
500 גרם
~~21.90~~ ₪
14.90 ₪

פטריות חתוכות תומר
400 גרם
3 ב- 10 ₪

עלי גפן ממולאים באורז יוחננוף
400 גרם
2 ב- 18 ₪

אפונה קפואה ירוקה/עדינה סנפרוסט
~~16.90~~ ₪
9.90 ₪

תחתיות ארטישוק שדה בשקית
400 גרם
~~9.90~~ ₪
4.90 ₪

סילאן טבעי לחיץ יוחננוף
385 גרם
~~12.90~~ ₪
9.90 ₪

מעדן סנדלפור
284 גרם
~~21.90~~ ₪
14.90 ₪

קפה טורקי עלית
200 גרם
2 ב- 30 ₪

ספרינג
1.5 ליטר
2 ב- 10 ₪

סודה שוופס רביעייה
1.5 ליטר
~~12.90~~ ₪
9.90 ₪

וויסקי גלנליווט*
700 מ"ל
~~129.90~~ ₪
מוגבל ל- 2 יח'
בקנייה מעל 99 ₪
99.90 ₪

יינות ברקן קלאסיק
750 מ"ל
~~34.90~~ ₪
24.90 ₪

כוסות גדולות חד פעמיות
330 מ"ל,
40 יח'
3 ב- 10 ₪

נייר טואלט בניחוח טרופי לילי
30 גלילים
~~37.90~~ ₪
27.90 ₪

*מינימום 2 יח'/ק"ג במלאי, בסניפים נבחרים. המבצעים בתוקף בין התאריכים 28.8-12.9.26 או עד גמר המלאי, ייתכן שוני בין חנויות הרשת לגבי המחיר הקודם של כל מוצר לפיכך ייתכנו מקרים בהם המחיר הקודם בחנות מסוימת יהיה נמוך יותר מהמחיר במודעה, והוא אינו בגדר מבצע בחנויות כאמור. כן, בחנויות בהן מדובר במחיר מבצע, המחיר הקודם בחנות יוצג על המוצר או בסמוך לו. אין מכירה סיטונאית. התמונות להמחשה בלבד. טל"ח. לפרטים נוספים ניתן לפנות לקשרי לקוחות בטלפון: 053-7002121. פרטים נוספים באתר: www.yochananof.co.il ובפייסבוק יוחננוף - סופרשוק לכולם.

←
הקמפיין מתמקד ביהודה ושומרון כי "הציבור הדתי מתייחס למגזריות כמו אל קללה". סמוטריץ' וישראל כ"ץ בטקס חנוכת היישוב החדש דוראן בהר חברון

צילום:
חיים גולדברג פלאש 90

> יועציו של סמוטריץ' שכנעו אותו כבר בראשית הקדנציה כי נושאים מגזריים לא מביאים קולות למפלגה, ולכן אין שום סיבה להתמקד ולהדגיש בפני שר האוצר סקרים שהראו כי הסוגיות הללו ממוקמות בסדר עדיפויות נמוך אצל הבוחר הדתי. בפועל, עושה רושם שהסקרים הללו מנותקים מהעמדה של הציבור

מתגייסים בהמוניהם לשירות צבאי, לרוב קרבי, נפגעו כלכלית. יש להדגיש כי בשנים האחרונות גם בישיבות הגבוהות במגזר הדתי ישנם שיעורי גיוס גבוהים. הסיבה לפגיעה היא שמנגנון התשלומים לתלמידים בישיבות היה אחיד, וחיבר בין הישיבות הדתיות לישיבות החרדיות. כתוצאה מכך לא ניתן היה להשלים את הפערים שנוצרו בתקציב.

בשנה הנוכחית עבדו במשרד האוצר על שינוי המנגנון ועל הפרדה בין הישיבות הדתיות לישיבות החרדיות, תחת הטענה כי אין שום היגיון להטיל סנקציות כלכליות על ישיבות שבהן מתגייסים לצה"ל בגלל ישיבות שתלמידיהן אינם מתגייסים. בעקבות זאת, בשנת 2026 וגם בשנת 2027 צפוי תקציב הישיבות הציוניות לעלות עלייה ניכרת.

במשרד האוצר הובילו לשינוי נוסף, שיצר גם הוא תוספות תמיכה למוסדות הדתיים, בדגש על ישיבות הסדר, מכינות וגרעינים תורניים. מדובר למעשה בתקצובים דרך מינהלת תקומה, לאזורים בנגב ובגליל שנפגעו קשות במלחמה. במשרד האוצר גילו שבתחילה מינהלת תקומה הגדירה רק מוסדות אקדמיים - כדוגמת מכללת ספיר בשדרות או אוניברסיטת תל חי - כמחוללי צמיחה בחבלי הארץ הללו, וכמוסדות שיכולים למשוך צעירים להתיישב בהם.

סמוטריץ' הוביל במשרד האוצר מהלך שמטרתו שגם ישיבות הסדר, מכינות וגרעינים תורניים יוגדרו כמחוללי צמיחה, ובאופן הזה יעבור תקציב נרחב גם למוסדות הציונות הדתית. במסגרת התקציב ימומנו גם פרויקטים רבים של בינוי עבור המוסדות והמפעלים הללו. יש לציין שמוסדות הציונות הדתית בפריפריה אכן מושכים ציבור צעיר לערים וליישובים הללו, ואכן מעודדים צמיחה. תעיד על כך ישיבת ההסדר בשדרות, שכבר שנים היא הישיבה הגדולה ביותר בציבור הדתי, ורבים מבוגריה נשארים להתגורר בעיר או בערים וביישובים הסמוכים.

הבוט־ריץ' מדגיש, הקמפיין מטשטש

בנוסף לתחומי החינוך, משרד האוצר פעל לתקצב בשנים האחרונות עוד שורת פרויקטים של הציבור הדתי. מדובר על שורה של ארגונים להפצת יהדות ברחבי ישראל, כולל בבתי הספר וגם באקדמיה. בנוסף לכך, סמוטריץ' הוביל הגדלה של תקציבי בתי הדין לדיני ממונות, תקציבים לשיפוצם של בתי הדין הרבניים, וכן מימון למכוני מחקר דתיים בנושאי דת ומדינה.

אך בעוד בכל הקשור לתקצוב בפועל, סמוטריץ' אכן רשם הצלחות ענק - בכל הקשור לשינוי המנגנונים, כדי שהתקציבים הללו יישארו באופן קבוע, הוא נחל חוסר הצלחה בשל כמה גורמים. אחד הבולטים שבהם הוא הרצון של סמוטריץ' למנוע ממשרד האוצר צבירת כוח רב מדי אל מול משרדי הממשלה האחרים ואנשי המקצוע בהם.

רוב התקציבים הללו הם תקציבים המוגדרים כתקציבים קואליציוניים. המשמעות היא שברגע שתגיע ממשלה אחרת, או אפילו ברגע שיהיה שר אוצר אחר, התקציבים הקואליציוניים יעמדו תחת סימן שאלה, וניתן יהיה לבטלם בהינף החלטה. יש לציין שסמוטריץ' ואנשיו כן הכניסו לבסיס התקציב יותר מ־300 מיליון שקל מאותם תקציבים.

במשרד האוצר ניסו להכניס כמה שיותר מאותם תקציבים לבסיס התקציב, ובכך לקבע אותם, אך נכשלו בכך. הסיבה: על מנת לעשות זאת צריך לבצע "רפורמה משפטית בתוך משרד האוצר". נסביר: בעיקרון, אין שום הבדל מהותי בין תקציב הנמצא בבסיס התקציב לבין תקציב קואליציוני. לעיתים מדובר אפילו על מימון זהה, שפשוט מוגדר פעם כתקציב בבסיס התקציב ופעם כתקציב קואליציוני. ההבדל נובע מדרישות הדרג המקצועי והמשפטי במשרד האוצר ובייעוץ המשפטי לממשלה.

כך לדוגמה: אם שר החינוך היה דורש את מנגנון ההתאמות לחינוך הדתי, היה מדובר בדרישה מקצועית והתקציב יכול היה להיכנס לבסיס התקציב. אך מכיוון שאותה הדרישה בדיוק הגיעה משר האוצר, כותרת "המקצועיות" של הדרישה הוסרה, והתקציב הוגדר כקואליציוני. במשרד האוצר לא הצליחו לשנות את המנגנון הזה.

שורת ההישגים הללו הייתה אמורה להיות בחזית הקמפיין של מפלגת הציונות הדתית. ראשית, כי זאת הייתה יכולה להיות דרך להתמודד עם הביקורות במגזר על התנהלות המפלגה בנושאי חוק הגיוס או המינויים בעולם הרבנות. אך מעבר לכך, התמקדות בנושאים הללו יכולה לבדל את מפלגת הציונות הדתית מהמתחרות שלה על הקול הדתי, תחרות שהפכה לקשה הרבה יותר לאחר כניסתו הרשמית של וינטר למרוץ.

אלא שבפועל הנושאים הללו נותרו, ועדיין נותרים, מחוץ לקמפיין המפלגה. למעשה, סמוטריץ' וסביבתו גם כמעט לא הזכירו את הנושאים הללו לאורך כל שנות הכהונה. הם התמקדו בעיקר ברשימת ההישגים הארוכה ביהודה ושומרון. במסגרת קמפיין ה'בוט־ריץ' - הגימיק המוצלח ששולח את הגולשים לבוט שמפרט את הישגי המפלגה - אכן יש אזכור לנושאים הללו, אך הקמפיין הרשמי כמעט לא נוגע בהם.

העובדה ששורת ההישגים המגזריים של מפלגתו של סמוטריץ' נעדרת מהקמפיין, נובעת בראש ובראשונה ממעטפת היועצים שסובבת את שר האוצר. סביב תוצאות הפריימריז צפה הביקורת כי מפלגת הציונות הדתית הפכה למעשה למפלגת 'ציר 60', כזאת שלא מייצגת את רוב הציבור הדתי שחי בערים ברחבי הארץ, אלא מתמקדת רק ביהודה ושומרון, ובאזור ספציפי בהם בלבד. בפועל, סביבתו של סמוטריץ' כבר שנים ארוכות עונה להגדרה הזאת.

יועציו של סמוטריץ' שכנעו אותו כבר בראשית הקדנציה כי נושאים מגזריים לא מביאים קולות למפלגה, ולכן אין שום סיבה להתמקד ולהדגיש את העשייה בתחום. היועצים אף הציגו בפני שר האוצר סקרים שהראו כי הסוגיות הללו ממוקמות בסדר עדיפויות נמוך אצל הבוחר הדתי. בפועל, לאור התלונות נגד המפלגה לאורך הקדנציה האחרונה ומצבה של המפלגה בסקרים, עושה רושם שהסקרים הללו מנותקים מהעמדה של הציבור, וכי ההצלחות ביהודה ושומרון הן שלא מביאות את המנדטים המיוחלים למפלגה.

טיעונים נוספים - שבאמצעותם יועציו של סמוטריץ' שכנעו אותו לזנוח את הסוגיות המגזריות במסגרת הקמפיין - סובבים סביב הגיוון הרב שיש כיום במגזר. יועציו של סמוטריץ' טענו כי הציבור הדתי נחרד מזה שמציירים אותו כמגזרי. "זה מרגיש לציבור שלנו כאילו אנחנו כמו החרדים. הוא מתייחס למילה מגזריות כמו אל קללה", נאמר באותן שיחות. כמו כן נטען שמכיוון שמנעד הדעות בנושאי דת בציבור התרחב כל כך, אי אפשר למצוא בו עוד מכנה משותף, ולעומת זאת בכל הקשור ליהודה ושומרון כן אפשר לעשות זאת.

הטיעון הנוסף שבו השתמשו כדי להוביל לזניחת הקו הקמפייני המגזרי, עסק בחשש כי הדגשת התקציבים שהועברו למגזר תוביל לשורה של עתירות לבג"ץ, ובתרחיש מסוים אולי אף לביטול אותם הישגים. אלא שבפועל, גם כשלא נעשה קמפיין סביב אותם תקציבים, הוגשו העתירות כנגדם, והדבר הוביל להקפאת העברת הכספים לחמ"ד במשך חודשים ארוכים. ■

Life Time
בית ירושלמי בהר חומה

זמן לבית ירושלמי
בהר חומה

בית ירושלמי BY, קבוצת הנדל"ן החזקה בירושלים,
מביאה את סטנדרט מגורי היוקרה להר חומה.

שני פרויקטים בוטיק הכוללים דירות 3-6 חדרים ופנטהאוזים.

ההדמיות להמחשה בלבד!

B&W | שחור ולבן

BY
בית ירושלמי
מעל ומעבר

20% והיתרה באכלוס | פטור ממדד
*כפוף להלוואת קבלן

*5924

←
"הציבור חייב להבהיר לפוליטיקאים שאסור להם להיכנע". טרמינל 3 בנתב"ג בעת השביתה בשבוע שעבר

צילום: אבשלום ששוני פלאש 90

כנפיים שבורות

בשיא העומס בנתב"ג, וללא אזהרה מוקדמת, השבית ועד העובדים את שער הכניסה והיציאה הראשי של מדינת ישראל ← שביתה של שעתיים גררה שרשרת של עיכובים, נוסעים שנאלצו לטוס ללא המזוודות שלהם, ונזק כלכלי שנאמד בעשרות מיליוני שקלים ← מומחי כלכלה ותעופה מזהירים: ועדי עובדים כוחניים סוחטים את המדינה, חייבים להציב איזונים ובלמים

יוסף ארנפלד

ביום חמישי האחרון תכננה עירית בן־ישר לטוס לחו"ל עם חברתה. השתיים הגיעו לנמל התעופה בן גוריון בשעות הבוקר, ללא כל ידיעה על העיכובים הכבדים שצפויים להן בהמשך היום בעקבות שביתת הפתע.

"הגענו לנתב"ג בסביבות 11 וחצי, כשהטיסה שלנו הייתה אמורה להיות בשתיים וחצי", משחזרת בן־ישר, "עברנו את הבידוק הביטחוני הראשוני, וברגע שניגשנו לעמוד בתור לצ'ק־אין, ניגש אחד הדיילים ואמר לבודקים הביטחוניים שעוצרים כרגע את הכול. בהתחלה לא הבנו מה זה אומר, ואז לאט לאט ראינו שהדלפקים נסגרים ודיילי הקרקע פשוט הפסיקו לעבוד".

במהלך השעות הבאות התמלא אולם המראות באלפי נוסעים מחכים, ללא כל מענה מצד הצוותים בשטח. "התורים הצטברו ממש, אבל כל האנשים עמדו בתור בסבלנות. עמדנו קרוב לחמש שעות, וגם כשאנשים ניגשו לדיילים - לא היו תשובות לאף אחד. הבנו שקורה משהו, אבל לא ידענו מה. לאט לאט התעדכנו מהתקשורת שבעצם פצחו בשביתה".

בשעות הצהריים הגיעה ההודעה על השבתה מלאה של הפעילות. "מתישהו יצאה ההודעה שבשעה שתיים עוצרים הכול. כל נתב"ג נעצר לגמרי. בשעה שלוש אמרו שחוזרים. הדיילים אומנם חזרו לעמדות שלהם, וכולם מחאו להם כפיים, אבל בפועל הם המשיכו לא לעשות כלום. הדלפקים עדיין היו סגורים. היה כאוס כי לא ידעו מה הולך להיות, אבל האנשים התנהגו בנחת וברוגע".

גם אחרי שעבר עוד זמן, והשערים החלו להיפתח מחדש, הדרך לעלייה למטוס הייתה רצופה הנחיות משתנות ואלתורים. "כשהתחילו לפתוח חלק מהדלפקים, היה שם דייל שניסה לצעוק לכולם בלי מיקרופון - 'בואו לכאן, בואו לשם'. בהתחלה אמרו שרק למי שיש לו טרולי מותר לעלות, או להעביר את התכולה של המזוודות לשקיות. חלק מהאנשים התחילו לפתוח מזוודות ולהעביר ציוד לשקיות, וזרקו את המזוודות בצד כדי לעלות לטיסה. אנחנו אמרנו שאין מצב שאנחנו עולות בלי המזוודות שלנו, אז חיכינו עוד קצת, ולאט לאט פתחו טיסה פה וטיסה שם".

בסופו של דבר הגיעה ההמתנה הארוכה לסיומה, והנוסעים יכלו לצאת לדרך. "בסוף אישרו לנו לעלות עם המזוודות. טיסה שהייתה אמורה להמריא בשתיים וחצי בצהריים יצאה בפועל רק בסביבות שבע בערב. השיבוש הזה בתוכניות היה עגום למדי; הפסדנו יום שלם מהחופשה כיוון שנחתנו ביעד מאוחר בלילה במקום בשעות אחר הצהריים".

דודי רובינשטיין, מומחה לתעופה ותיירות: "בעולם התעופה, שלוש שעות של השבתה אינן מסתיימות אחרי שלוש שעות. הנזק מתגלגל הלאה: טיסות נדחות, מטוסים וצוותים יוצאים מסבב הפעילות המתוכנן, נוסעים מפספסים טיסות המשך, ולעיתים נדרשים יומיים ואף יותר עד שהמערכת חוזרת לשגרה מלאה. מי שמשלם את המחיר הם בראש ובראשונה הנוסעים"

הציבור משלם את המחיר

הסיפור של עירית בן־ישר והנוסעים שעמדו לצידה בתור היה רק השיקוף בשטח של אירוע רחב בהרבה. בשעה שתיים בצהריים הופחתה הפעילות האווירית בנמל התעופה בן גוריון באופן יזום עד לעצירה מלאה של הנחיתות, בעוד ההמראות עוכבו ועודכנו בהדרגה. את הצעד השערורייתי הזה הוביל, לכאורה, ועד העובדים בראשות פנחס עידן, שהורה על השיבושים דווקא באחד הימים העמוסים ביותר בשנה.

בזמן שאלפי נוסעים ניסו להבין את המתרחש, סביב השעה שלוש הודיעה רשות שדות התעופה על חידוש מדורג של הנחיתות וההמראות בהתאם ללוח טיסות מעודכן. ואולם במישור הארגוני, הבלבול רק גבר: בהסתדרות לא הכחישו תחילה כי עידן קיבל את ברכתו של יושב הראש ארנון בר־דוד, אולם בהמשך טען בר־דוד כי הופתע בעצמו מהכאוס בשטח. "דיברתי עם פנחס עידן רק אחרי, שלחתי לו הודעה 'אחי מה קורה? זה נכון?'. ההתערבות שלנו החזירה את הסדר", טען יושב ראש ההסתדרות. עידן מצידו ←

פרח
ישראל
רשת חינוך מיוחדת מאוד

בואו להיות חלק מנבחרת
פרח ישראל

הרשת הגדולה והמובילה בישראל
לחינוך מיוחד
מתרחבת ומגייסת
למסגרות חינוך מיוחד **ברחבי הארץ**:

צוותים מקצועיים
פרא רפואיים
קלינאית תקשורת, אחות, מנתחת התנהגות,
מרפאה בעיסוק, פיזיותרפיסטית
מטפלת רגשית, עובדת סוציאלית

צוותים חינוכיים
גננת, סייעת, מטפלת, מחנכת, מורה

*המודעה פונה לשני המינים

למה להצטרף אלינו?
- תנאים מצויינים
- יציבות תעסוקתית
- הכשרה וקידום מקצועי
- סיפוק יומיומי

לפרטים נוספים: **073.339.5500**
לשליחת קו"ח: korot@perach-israel.org

כ- 15,000 ילדים ובוגרים | **מעל ל- 5,000** אנשי צוות | **182** מוסדות | **מעל ל- 30** רשויות ויישובים

פרח ישראל לצמוח. להצמיח. להיות חלק ממשהו גדול.

דורש שעובדים שנשכרו לתקופת הקיץ יקבלו תנאי קבע במשך כל השנה. פנחס עידן, יושב ראש ועד העובדים של רשות שדות התעופה

צילום: נועם ריבקין פנטון

פלאש 90

אף הכחיש במכתבים רשמיים, עמוסים בשגיאות AI, כי בכלל התקיימה שביתה.

במשרד האוצר אמדו את הנזק הישיר למשק כתוצאה מהשבתת הפתע בסכום של בין 25 ל־30 מיליון שקלים. התגובות החריפות לא איחרו לבוא: שרת התחבורה מירי רגב מסרה תגובה תקיפה במיוחד: "הנחיתי את הנהלת רשות שדות התעופה לעתור לאלתר לבית הדין לעבודה כנגד ועד העובדים על מנת לאלץ אותם לעצור את השביתה הבריונית והלא חוקית. מי שקיבל את ההחלטה לקחת את עשרות אלפי אזרחי ישראל כבני ערובה, ישלם מחיר כבד".

מרשות שדות התעופה נמסר כי "הפסקת פעילות נתב"ג בשיא עונת הקיץ היא צעד קיצוני, בלתי נסבל, קשה ומיותר, שפוגע בראש ובראשונה בציבור. צר לנו שיושב ראש ועד העובדים בוחר להסיט את הדיון מהעיקר. רשות שדות התעופה פועלת בחודשים האחרונים באופן אינטנסיבי לגיוס עובדים חדשים בכלל היחידות. אלפי נוסעים, בהם ילדים ומשפחות שתכננו במשך חודשים את חופשת הקיץ שלהם, עלולים למצוא את עצמם היום ללא אפשרות לצאת לחו"ל או לשוב לישראל. מחלוקות בין הנהלה לעובדים צריכות להתברר באחריות ובשיח, ולא על גבם של הנוסעים".

ראש הממשלה בנימין נתניהו הגיב לכאוס בנתב"ג והצהיר: "מי שיעמוד בדרך - יעוף הביתה". בהמשך לכך, הנחה נתניהו להדיח את פנחס עידן מחברותו בתנועת הליכוד בעקבות השביתה והנזק שנגרם לאזרחים ולמשק. עידן קיבל בסופו של דבר את הודעת ההדחה, אך המשיך לטעון כי לא הוא שהורה על השבתת הנמל: "דרשתי לבצע בדיקה בלתי מתפשרת למציאת האחראי שנתן את ההוראה להפסקת הפעילות בנתב"ג", ציין. בפועל, גם לאחר ההודעות על החזרה לשגרה, נמשכו העומסים והשיבושים בטיפול בכבודה - תזכורת לכך שעד החזרה לשגרה, הציבור בטרמינל ממשיך לשלם את המחיר.

דוד טל, הכתב הכלכלי של אתר 'בשבע': "המצב החוקי יוצר מרחב גדול לפרשנות בית הדין. בנוסף לכך, להסתדרות הכללית יש השפעה רבה על מינויים והתנהלות בתוך בתי הדין לעבודה, כך שמבחינתה מדובר במגרש ביתי יחסית, גם כאשר הצדק לא בהכרח לצידה. במדינה מתוקנת ומסודרת, אזרחים ועסקים צריכים לדעת בוודאות שהמערכת פועלת לפי חוקים ברורים ושקופים"

לא סכסוך פנימי בלבד

לצד הסערה הפוליטית, האירוע בנמל התעופה בן גוריון מעורר דאגה עמוקה גם בקרב מומחים ואנשי מקצוע בתחום התיירות והתעופה. דודי רובינשטיין, מומחה לתעופה ותיירות, סבור כי השבתת הפתע בנתב"ג היא תמרור אזהרה אדום החורג בהרבה מוויכוח שגרתי על תנאי העסקה. "האירוע שחווינו בנתב"ג חורג בעיניי בהרבה מוויכוח שגרתי על תנאי העסקה", אומר רובינשטיין, "מהמידע שנחשף סביב השביתה עולה תמונה מטרידה של מאבק בין יושב ראש ועד העובדים פנחס עידן, לבין הנהלת רשות שדות התעופה - מאבק שבמרכזו לכאורה גם שאלת מבנה הוועד והמשכיות ההנהגה בו. אם אכן נכונות הטענות שלפיהן הדרישה לתקנים חדשים קשורה, בין היתר, לאפשרות לשלב את בנו של יושב ראש הוועד במנגנון שיאפשר לו להתמודד בעתיד על הנהגת הוועד - מדובר בנושא חמור מאוד שמחייב בדיקה ציבורית יסודית ושקופה".

רובינשטיין מדגיש כי עצם קיומו של ועד עובדים אינו הבעיה, אלא היעדרם של איזונים ובלמים במקום שבו מרכז עוצמה כה קריטי. "ועד עובדים הוא גוף חשוב ולגיטימי, ויש לו תפקיד משמעותי בהגנה על זכויות העובדים. אבל כוח ציבורי בסדר גודל כזה חייב להגיע גם עם אחריות, איזונים ובלמים. כאשר ועד אחד מסוגל, בהחלטה אחת, לשבש את שער הכניסה והיציאה המרכזי של מדינת ישראל - דווקא באחד הימים העמוסים ביותר בשנה - אי אפשר להתייחס לכך כאל סכסוך פנימי בלבד".

מבחינה תפעולית, הנזקים של מהלך כזה אינם נעלמים ברגע שבו הדלפקים נפתחים מחדש. "בעולם התעופה, שלוש שעות של השבתה אינן מסתיימות אחרי שלוש שעות", מזכיר רובינשטיין את השרשרת התפעולית שנפגעת, "הנזק מתגלגל הלאה: טיסות נדחות, מטוסים וצוותים יוצאים מסבב הפעילות המתוכנן, נוסעים מפספסים טיסות המשך, ולעיתים נדרשים יומיים ואף יותר עד שהמערכת חוזרת לשגרה מלאה. מי שמשלם את המחיר הם בראש ובראשונה הנוסעים".

עם זאת, רובינשטיין מקפיד להפריד בין הנהגת הוועד לבין ציבור העובדים עצמו: "חשוב לי להדגיש: הביקורת שלי אינה מופנית כלפי עובדי נתב"ג. העובדים עושים עבודה חשובה, קשה ומוערכת, וודאי שזכותם להתאגד ולהיאבק על זכויותיהם. הבעיה היא במבנה הכוח ובמצב שבו אין מנגנוני ריסון מספקים כאשר נעשה שימוש בכלי כה דרמטי כמו השבתת נמל התעופה הלאומי".

רובינשטיין מתריע כי ללא שינוי עומק יסודי במבנה הרגולטורי, המראות הללו ישובו ויחזרו: "האירוע הזה מחייב בחינה מחדש מן היסוד של מבנה הוועד, סמכויותיו והאיזונים הנדרשים מול האינטרס הציבורי. לא ייתכן שאדם או גוף יחזיקו בפועל במפתחות לשער האווירי של מדינת ישראל ללא מערכת ברורה של אחריות, פיקוח ובקרה. אם לא יטופל שורש הבעיה, אנחנו עלולים למצוא את עצמנו פעם אחר פעם מול שביתות פתאומיות, כשהנוסעים והמשק הישראלי כולו הופכים לבני ערובה במאבקים שאינם בהכרח קשורים ישירות לזכויות העובדים".

לאמץ את שיטת רונלד רייגן

מבט מעמיק על ההיבט הכלכלי ועל הקלות הבלתי נסבלת שבה ועדי העובדים בישראל מסוגלים להשבית את המשק מעניק דוד טל, הכתב הכלכלי של אתר 'בשבע'. "כששואלים עד כמה האירוע הזה שערורייתי ומהו ההיקף הכלכלי שלו - התשובה היא שהנזק כבד ומטריד מאוד", הוא קובע. בראייה כלכלית ומבנית, טל מסביר כי ישנם שני אלמנטים עיקריים שחשוב להבין את משמעותם.

"קודם כול, במדינת ישראל ההגבלות על זכות השביתה מעטות ביותר", אומר טל, "אומנם קיימת בחוק הגדרה של 'שביתה בלתי מוגנת' תחת תנאים מאוד מסוימים, ובתי הדין לעבודה מוסמכים להוציא צווי מניעה לשביתות, אבל אין חוקים מקיפים אשר מסדירים לאילו שירותים ציבוריים מותר לשבות ותחת אילו תנאים. המצב החוקי יוצר מרחב גדול לפרשנות בית הדין, מה שבתורו יוצר אי ודאות גדולה. בנוסף לכך, להסתדרות הכללית יש השפעה רבה על מינויים והתנהלות בתוך בתי הדין לעבודה, כך שמבחינתה מדובר במגרש ביתי יחסית, גם כאשר הצדק לא בהכרח לצידה. במדינה מתוקנת ומסודרת, אזרחים ועסקים צריכים לדעת בוודאות שהמערכת פועלת לפי חוקים ברורים ושקופים".

מעבר לכך, מציין טל, עצם נוכחותו של איום השביתה מייצר נזק מתמשך. "גם כשאין שביתה בפועל, היכולת להחזיק באיום מתמיד היא כלי שקשה מאוד לעצור אותו, מכיוון שהחוק אינו מעניק מנגנוני סיכול מתאימים. בדומה לשיטת סחיטה שבה אין צורך לשרוף את העסק כדי להרוויח ממנו, עצם קיומו של האיום מספיק כדי להשיג את התוצאה. לכן ספירת ימי השביתה בפועל אינה משקפת את הנזק הכלכלי האמיתי שנגרם למשק הישראלי".

במישור הציבורי, טל מבקש להשוות את המצב בישראל לנעשה בעולם הרחב. "מה ששערורייתי פה - כפי שמשתקף גם בדוחות הבין־לאומיים של ארגון ה־OECD - רמת ההגנה על שירותים חיוניים בישראל, כמו גם האכיפה על כיבוד הסכמים קיבוציים מצד הוועדים, הן אפסיות כמעט. ברוב המדינות המפותחות קיימת חקיקה מפורטת המגדירה מתי מותר לשבות ומתי לא, וכן אילו שירותים חיוניים חייבים להמשיך ולפעול כדי למנוע את קריסת המשק. בישראל, האיזון הנדרש הזה בין זכות ההתאגדות לרציפות התפקודית פשוט אינו קיים".

כאמור, לפי הערכות ראשוניות במשרד האוצר, עלות ההשבתה שנמשכה מעט יותר משעתיים נאמדת בכ־30 מיליון שקלים. "שביתה יומית כבר הייתה עולה מאות מיליוני שקלים, אך הנזק מהשביתה גבוה הרבה יותר", ממשיך טל, "שביתות פתע כאלו פוגעות במוניטין של נתב"ג - וחברות התעופה יעלו את מחירי כרטיסי הטיסה כדי לפצות על עלויות אי הוודאות, או שפשוט ימעטו בטיסות לישראל. מעבר לכך, ממידע המגיע מגורמים שונים עולה כי הרקע למאבק האגרסיבי הוא ניסיון של יושב ראש ועד העובדים להפוך מאות עובדים זמניים - שנשכרו בשכר גבוה כתגבורת לקיץ - לתקנים קבועים. לפי עלות שכר משוערת של כ־35 אלף שקלים לחודש, עשרה חודשים מיותרים בשנה יעלו למדינה יותר מ־80 מיליון שקלים נוספים".

אין דרכים מועילות יותר להגיע ליעד הזה מאשר להשבית עורק תחבורה ראשי באופן פתאומי?

"ברמה הכלכלית והטקטית, מבחינת יושב ראש הוועד יש פונקציה ומטרה ברורות מאוד: הוא דואג לתועלת של הוועד. הנזק למדינת ישראל אינו מעניין אותו, ואין לו דרכים יעילות יותר למקסם את הכוח שלו. המדינה שונאת שהוא עושה את זה, ואינטרס הוועד הוא בדיוק לייצר שיתוק מיידי".

למה הוועד לא מעדכן מראש את הציבור - כפי שעושה הסתדרות המורים בתחילת שנת לימודים?

"במקרה הזה העמימות משרתת את המאבק. לפעמים, מבחינתם עדיף שהציבור לא ידע. אם היו אומרים מראש שהשביתה נועדה כדי להפוך תגבורת קיץ זמנית לתקנים קבועים לאורך כל השנה, בעלות של כמעט 100 מיליון שקל, כל אזרח הגיוני היה שואל משהו פשוט: 'הקיץ באמת עמוס, אך למה שנשלם על אותם עובדים עוד עשרה חודשים מיותרים בשנה?'. כשהציבור מבין את הדרישות, הוא לא משתף פעולה. בדיוק כמו שקורה לעיתים בשביתות חינוך, שבהן מופעלים קמפיינים שלמים כדי להסוות את נתוני השכר האמיתיים במערכת".

כאשר בוחנים את הכלים שבידי המדינה למניעת השערורייה הבאה, טל מבהיר כי המענה מחולק לשניים: הנדבך החוקי־פורמלי, ובעיקר השינוי בתודעה הציבורית. "במישור הפורמלי, חייבים לקבוע בחוק מגבלות ברורות על שביתות בזמן הסכם קיבוצי בתוקף, להגדיר שירותים חיוניים ולחייב מנגנוני בוררות חובה שאינם בשליטת אף אחד מהצדדים. אבל זה רק הכלי השני בחשיבותו. הדבר החשוב ביותר הוא שאנחנו, כציבור וכמצביעים, ניתן גב לממשלה ונבהיר לפוליטיקאים: 'עד כאן, אסור לכם להיכנע'. פוליטיקאים נכנעים ומשלמים כופר לא כי הם רעי לב, אלא כי האזרח בקצה רק רוצה שהמערכת תעבוד עכשיו. אם נבהיר לנבחרי הציבור שאנחנו מוכנים לספוג שיבושים זמניים כדי לפתור את הבעיה מהשורש - הלחץ והסחטנות יאבדו מהאפקטיביות שלהם".

כדוגמה היסטורית למחיר ולתוצאה של נחישות כזו, מביא טל את מהלכו המפורסם של נשיא ארצות הברית רונלד רייגן, מול פקחי התעופה השובתים ב־1981. "רייגן הבהיר שמדובר בשביתה בלתי חוקית ופיטר אלפי פקחים בבת אחת", הוא מספר, "זה היה צעד קשוח מאוד. אומנם היו שנים קשות של התאוששות במערכת התעופה האמריקנית, אבל מאז ועד היום שביתות פתע כאלו פשוט נעלמו. ברגע שוועד מבין שהוא עלול לאבד הכול בצעד חסר אחריות אחד, הנכונות להפעיל כלים בריוניים מתפוגגת. המחיר בטווח הקצר אומנם כואב, אבל הוא המוצא היחיד לקטיעת מעגל הסחיטה". ■

"איך מגרשים חושך? עם הרבה מאוד אור. פשוט מפתחים את האתרים בכל הכוח". השר עמיחי אליהו

צילום: דוברות

בכל מקום שבו דרכו אבותינו, שם אנחנו נהיה

בזמן שארגון התרבות של האו"ם פועל למתג אתרי מורשת יהודיים כ"אתרים פלשתיניים בסיכון", משרד המורשת שלנו קובע עובדות בשטח ← בריכות שלמה, ההרודיון, סבסטיה ואפילו מבצר הבופור – אחרי שנים של הפקרה ברוח הסכמי אוסלו, מדינת ישראל חוזרת לקחת אחריות על השורשים והסיפור ← "הפלשתינים מנסים לגנוב את הזהות היהודית ואת התנ"ך", אומר השר עמיחי אליהו ל'בשבע', "זו מלחמה על האמת. את הארץ הזאת אנחנו כובשים בתקציבים, ברגליים, בתיירות ובחיים עצמם"

יוסף ארנפלד

לפני כ־12 שנה הכריזה אונסק"ו על מערת המכפלה כאתר מורשת פלשתיני בסיכון. מאז, לצד הניסיונות לקבוע עובדות בשטח, מנהלת הרשות הפלשתינית מערכה שיטתית ומתוכננת במסדרונות אונסק"ו בפריז. זה בדיוק מה שהתרחש לאחרונה גם בבריכות שלמה שבגוש עציון: ברשות הפלשתינית תכננו לקיים במתחם טקס רב־רושם להנחת אבן פינה למסגד חדש, בהשתתפות ראש הממשלה הפלשתיני. אלא שהאירוע נבלם ברגע האחרון, לאחר שאלוף פיקוד המרכז הוציא צו שמנע את קיומו.

במקום לסגת, ברשות הפלשתינית מיהרו להחליף טקטיקה. זמן קצר לאחר מכן הגיעו לאתר שר התיירות ושרת העתיקות הפלשתיניים, והכריזו בגלוי כי בכוונתם לפנות לאונסק"ו בבקשה להכיר בבריכות שלמה כאתר מורשת פלשתיני. כשהזרוע המבצעת בשטח חטפה מכה, הזרוע הדיפלומטית נכנסה מיד לפעולה.

המהלכים הללו נושאים פרי בזירה הבין־לאומית. לפני כשבועיים הכריזה ועדת המורשת של אונסק"ו על הגן הלאומי שומרון העתיקה (סבסטיה) ועל מבצר הבופור כאתרי מורשת עולמית המצויים בסיכון. הוועדה נימקה את החלטה ב"סכסוכים המתמשכים במזרח התיכון" ובטענות על סכנות הנובעות מ"הכיבוש הישראלי". בהמשך אף העביר הארגון לרשימה זו גם את העיר העתיקה של צור, לצד אישור ריישומם של חמישה מבצרים באזור ג'בל עאמל בדרום לבנון - מבצרים המציגים התפתחות אדריכלית של כ־900 שנה ומשלבים השפעות צלבניות, איוביות וממלוכיות.

האבסורד שבהחלטה בעניין סבסטיה זועק לשמיים. בעוד אונסק"ו ממהרת להאשים את ישראל בסיכון המורשת, המציאות בשטח מוכיחה בדיוק את ההפך: האתר הארכאולוגי בשומרון העתיקה הושחת לא פעם בעבר דווקא על ידי פורעים פלשתיניים. בשנת 2022 למשל הציתו פלשתינים חלקים נרחבים מאתר המורשת. נזק כבד נגרם לעתיקות ולממצאים הארכאולוגיים, חלק משרידי האתר הושחתו, ורוססו עליהם כתובות גרפיטי בערבית - בין היתר שמות של צעירים שביקרו במקום. חרף ההרס הבלתי פוסק מצד התושבים המקומיים, אונסק"ו בוחרת להפנות את האצבע המאשימה כלפי ישראל.

במשרד החוץ בירושלים ניהלו בחודש האחרון מאבק נמרץ, קראו למדינות החברות בוועדה לדחות את הבקשות וטענו כי מדובר ב"נשק פוליטי של המורשת התרבותית" ובניסיון לנצל את אונסק"ו לצרכים מדיניים. אלא שהמהלכים בסבסטיה ובבריכות שלמה הם רק חלק ממערכה רחבה הרבה יותר. עד כה הצליחה הרשות הפלשתינית לרשום חמישה אתרים כאתרי מורשת פלשתיניים באונסק"ו, וכעת היא מקדמת הכרה ב־24 אתרים נוספים. ברשימה הפלשתינית מופיעים אתרים בעלי חשיבות רבה להיסטוריה ולזהות היהודית, בהם ההרודיון, ארמונות החשמונאים, שומרון הקדומה ובריכות שלמה.

מבחינתו של שר המורשת עמיחי אליהו, הניסיונות של הרשות הפלשתינית והחלטות אונסק"ו מקבלים מענה הולם: עשייה בשטח והבאת דיפלומטים לראות את האמת במו עיניהם. "הרשות הפלשתינית הגישה בקשות

> "הורדוס לא היה פלשתיני, יהודה המכבי לא היה פלשתיני, וגם לשיטתם שלמה המלך לא היה פלשתיני. לטעון פתאום שיש איזו 'מורשת פלשתינית' באמת המים העתיקה שאורכה 35 קילומטרים זו פשוט בדיחה. עצוב שמישהו בכלל מתייחס לזה ברצינות, אך למרבה הצער יש גם יהודים שמתייחסים לזה ברצינות"

ירושלים

כנס ירושלים

קבוצת בשבע

בסימן

אחריות לאומית

שומרים על השיח הישראלי

מחשבים מסלול מחדש

מורשת של גבורה

100 שנות ציונות בתל חי

כ"ד באלול
06.09.2026

מלון VERT, ירושלים

לרכישת כרטיסים כנסו ל'בשבע אונליין' be7.co.il

מפעל הפיס
הכל חוזר לקהילה

"בארגזים של הפלשתינים בסבסטיה מצאנו טבעת עם אותיות עבריות וכיתוב 'ה' אחד'". סבסטיה, שומרון העתיקה

צילום: נאסר אשתייה פלאש 90

בנוגע ליותר מ־20 אתרים, מתוכם 14 אתרים מספרים באופן מובהק וחד־משמעי את ההיסטוריה היהודית", מבהיר השר אליהו בשיחה עם 'בשבע', "הורדוס לא היה פלשתיני, יהודה המכבי לא היה פלשתיני, וגם לשיטתם שלמה המלך לא היה פלשתיני. לטעון פתאום שיש איזו 'מורשת פלשתינית' באמת המים העתיקה שאורכה 35 קילומטרים זו פשוט בדיחה. עצוב שמישהו בכלל מתייחס לזה ברצינות, אך למרבה הצער יש גם יהודים שמתייחסים לזה ברצינות, ועליהם נאמר הפסוק 'מהרסייך ומחריבייך ממך יצאו'".

איך מתמודדים עם המערכה המשולבת - במיוחד נוכח ההשקעות התקציביות הכבדות של המשרד בשנתיים האחרונות בסבסטיה, בהרודיון ובעת בבריכות שלמה?

"איך מגרשים חושך? עם הרבה מאוד אור. אנחנו פשוט מפתחים את האתרים בכל הכוח. פתחנו את הבריכה בהרודיון, העלינו מופעים, ואנו משקיעים גם בארכלאיס ובסרטבה".

"מקום שבו דרכו אבותינו, שם נהיה"

בכל הנוגע לצעדים המעשיים בשטח, אליהו מצביע על בריכות שלמה שבגוש עציון כדוגמה למענה הפיתוחי המהיר. "הקצינו עכשיו עשרה מיליון שקלים שיעברו באופן מיידי כדי לשדרג את בריכות שלמה ולהכניס לשם תיירות", מפרט השר, "כשנכנסתי לשם בפעם הראשונה זה היה עם אבטחה היקפית כבדה, כאילו נכנסים למבצע צבאי. בפעם השנייה כבר הלכתי שם ברגל. את הארץ הזאת אנחנו כובשים בתקציבים, ברגליים, בתיירות ובחיים עצמם".

אליהו מתייחס גם למהלכים המדיניים הנדרשים מול פגיעת הפלשתינים בעתיקות ובשטח. "כשאנחנו מסתכלים על האמירה שמלחמה היא לא תוכנית מדינית - במובן מסוים זה נכון. אנחנו צריכים לחזור לעקרונות של בן גוריון, טרומפלדור וז'בוטינסקי. אי אפשר להשאיר את השטחים האלה אצל הפלשתינים, כי אז האתרים מוזנחים, נהרסים ומוחרבים. מדינת ישראל חייבת להשקיע, אבל בסוף מי שינצח זה הציבור, לא רק הממשלה".

באשר להכרזות הבין־לאומיות של אונסק"ו והתשובה המדינית אליהן, מציב השר יעד ברור: "אני מקווה שהאמריקנים יסכימו איתנו. כשהפלשתינים פועלים בצורה כזו, גם על פי הדין הבין־לאומי אנחנו יכולים לספח את השטח. אני מקווה מאוד שממשלת ישראל תקבל בקרוב החלטה להחזיר את האזורים הללו לאחריותה המלאה. אנחנו פועלים שם במשנה מרץ, ובכל מקום שבו דרכו אבותינו, שם אנחנו נהיה".

לצד הפיתוח, משרד המורשת שם דגש על הזירה הבין־לאומית באמצעות סיורים בשטח. "אנחנו מביאים משלחות של דיפלומטים שיראו את האמת במו עיניהם. השגריר מייק האקבי ביקר אצלנו ואמר לי משפט שנחרט בי עמוק: 'להתהלך בארץ התנ"ך זה לא כמו ללכת באיטליה או בכל מקום יפה אחר בעולם. ללכת בארץ ישראל זה כמו ללכת בתוך שיר, ושיר אתה יכול לשמוע שוב ושוב - כל פעם אתה שומע בו צלילים חדשים והנפש שלך מתרוממת'. את השיר הזה של הארץ אנחנו חושפים בפני העולם. יש לנו המון תומכים בעולם, לא באקדמיה, אלא בנקודות אור רבות. כשאנחנו חוזרים לשורשים שלנו - הכול פורח. הארץ הזאת חיכתה לנו אלפיים שנה".

לדבריו, המאבק המרכזי לא מתנהל רק במישור הבין־לאומי, אלא בתוך מערכת החינוך הישראלית. "זה לא יעזור לספר את הסיפור רק בארצות הברית או באירופה, אם לא נספר אותו לילדים שלנו - ולא רק לילדים בציר 60, אלא בכל מערכת החינוך. שר החינוך הקצה משאבים גדולים כדי להביא תלמידים לאתרי מורשת, אך זה עדיין לא מספיק. בארצות הברית משקיעים הון כדי לשמר ארמון בן 200 שנה בסנטרל פארק, ואנחנו מדברים פה על אוצרות בני 3,000 שנה. רק עכשיו מצאנו קורות עץ מימי בית ראשון וממצאים מדהימים".

לשיטתו, הבעיה העמוקה יותר טמונה בשיח הפנימי בישראל. "לצערנו, יש אנשים בסגנון של יאיר גולן או בתוך מערכות החינוך והתקשורת שרואים בנו 'כובש'. הם כמו עץ בלי שורשים, ולכן רואים את תופעת הרילוקיישן והירידה מהארץ - תופעה שחלק מערוצי התקשורת עוד מתגאים בה ומסקרים אותה כאילו זה דבר חיובי לזנוח את ארץ ישראל.

"המערכה הזאת החלה עוד בתוכנית פיאד ובהכרזה על מערת המכפלה כאתר פלשתיני - הכרזה שעליה השבנו בהשקעה של עשרות מיליוני שקלים. אולם הסוגיה הרחבה יותר היא מערכה עולמית שמכחישה את החיבור ההיסטורי של העם היהודי לארץ ישראל", מסביר השר אליהו, "מדינת ישראל עצמה שיתפה עם זה פעולה במשך שנים כשהפקירה אתרי מורשת בהסכמי אוסלו. בריכות שלמה הובילו מים לבית המקדש, וכשוויתרו עליהן ומסרו אותן, שידרו שלא מעריכים את ההיסטוריה. בכירים בארצות הברית ושגרירי ארצות הברית בישראל, שמחוברים לארץ התנ"ך, שואלים אותנו שוב ושוב: 'אם חשובה לכם ההיסטוריה והמורשת, איך ויתרתם עליה בנספחי אוסלו? אנחנו לא היינו מוותרים על מורשת ג'ורג' וושינגטון או ג'ון אדמס'".

השר אליהו מספר כי בשנים האחרונות הוביל שינוי יסודי בהקצאת התקציבים והמשאבים. "בשנים האחרונות השקענו במצטבר כחצי מיליארד שקלים באתרי המורשת דרך ארבע החלטות ממשלה שונות, בשיתוף פעולה של שרים רבים, בהם מיקי זוהר, עידית סילמן, חיים כץ ואורית סטרוק. בחודשים האחרונים ניהלנו מאבק מול ניסיונות משרד האוצר לתקוע את התקציבים, וחילצנו 250 מיליון שקלים המיועדים באופן ממוקד לאתרי מורשת ביהודה ושומרון. הצעדים הללו פועלים בשטח יחד עם קמ"ט ארכאולוגיה, והם לצנינים בעיני ארגוני שמאל כמו 'עמק שווה'".

"הפלשתינים החריבו, אנחנו מחזירים חיים"

יחד עם ההשקעה הכלכלית, במשרד המורשת מקדמים צעדים מדיניים מול וושינגטון. "אנחנו במגעים עם בכירים בממשל האמריקני במטרה לבטל את החלטות אונסק"ו, להתייחס אליהן כפי שראוי להתייחס אליהן. החלטות אונסק"ו מחוללות נזק תדמיתי ומציגות אותנו כמי שנוטלים אדמות, בעוד המציאות הפוכה: הפלשתינים שודדים את האדמות הללו והורסים את אתרי המורשת - לא רק של היהודים, אלא גם של הנוצרים ועמים נוספים".

אליהו מדגים את הקביעה הזאת דרך המציאות בשטח. "אמרתי לכתב CNN שראיין אותי לאחרונה: בוא איתי לסבסטיה - שומרון העתיקה, נפתח תנ"ך ונראה מה היה שם. במקביל נרד לחנויות של הפלשתינים המוכרים עתיקות שנגנבו מהאדמה. האם על הממצאים בחנויות הללו כתוב יאסר ערפאת, או מופיעים בהם ממצאים יהודיים מובהקים? בארגזים שם מצאנו טבעת עם אותיות עבריות וכיתוב 'ה' אחד'. הפלשתינים מנסים לגנוב את הזהות היהודית ואת התנ"ך, אבל זו מלחמה על האמת, לא על נרטיב. אין פה שני נרטיבים או שתי תפיסות עולם. העובדה היא שעם ישראל חוזר לערש אבותיו - למקומות שבהם הלכו דוד המלך, אחאב, אליהו ואלישע. ההחלטות של אונסק"ו אומללות ומציגות כיצד גופים שנחשבו מקצועיים הפכו לכלים פוליטיים".

סוגיה נוספת שעמדה במרכז ההחלטות האחרונות של אונסק"ו היא הכרזה על מבצר הבופור ואתרים נוספים בדרום לבנון כאתרים בסיכון. בתשובה לשאלה אם אתרים אלו, שאינם חלק מהמורשת היהודית ואינם נמצאים בגבולות המדינה, נמצאים תחת אחריותו, מבהיר אליהו את התפיסה הבין־לאומית והביטחונית: "הדין הבין־לאומי מטיל עלינו אחריות של שימור אתרים בעלי ערך לעולם. כרגע אנחנו נמצאים שם, ואני מקווה מאוד שלא נחזיר את השטח הזה ללבנונים. כבשנו את השטח מידי מי שרצה לרצוח, לטבוח ולאנוס. זו השפה בעולם: מי שרוצה לפגוע בך ולהחריב לך את המורשת - לוקחים לו קרקע".

אליהו מדגיש כי גם בשטחי לבנון וסוריה התקיימה נוכחות יהודית היסטורית. "גם בלבנון וגם בסוריה חיו רבים מעמנו, יש שם בתי כנסת ושטחים שהם באופן מובהק של העם היהודי בתקופות שונות. כמו שיצאנו מהקונספציה של 'שקט יענה בשקט', כך גם באתרי המורשת - הם צריכים להיות בשליטה מוחלטת של מדינת ישראל, ויש לפתוח אותם לתיירות. בסופו של דבר גם העולם ירוויח מזה, כי בכל מקום שבו הפלשתינים והגורמים באזור נהגו להחריב, אנחנו מחזירים את החיים".

ביחס להגדרת האתרים הללו על ידי אונסק"ו והטענות למורשת מקומית, אליהו דוחה את עצם המושג: "אין דבר כזה מורשת פלשתינית, לא היה עם פלשתיני. לגבי מבצר הבופור, נכון שלא מדובר במבצר יהודי, כשם שיש למשל בבניאס מערה של מורשת אלילית שמדינת ישראל שומרת כדי לספר את הסיפור. האחריות שלנו בדין הבין־לאומי היא לא להפקיר את האתרים הללו בידי מי שהורס אותם ומשתמש בהם כקיני טרור, כפי שנעשה לבית הכנסת של רבי ישראל נג'ארה בעזה. האחריות שלנו היא לשמור על המקום שלא יינזק, ואם הוא יישאר בשליטה ביטחונית שלנו - להחזיק אותו ולספר את הסיפור שלו".

לצד המענים הנקודתיים להחלטות אונסק"ו, משרד המורשת מקדם שורה של תוכניות פיתוח רחבות היקף באתרים נוספים ביהודה ושומרון, במטרה להנגישם לקהל הרחב. "קיימנו דיון על פיתוח הבריכה הענקית בהרודיון", מפרט שר המורשת, "הכוונה היא למלא אותה במים ולהקים במקום רכבל שיקל על התיירים, כדי להפוך את האתר למוקד תיירות מרכזי בסגנון מצדה. כוונה דומה יש לנו בנוגע לארמונות החשמונאים הסמוכים ליריחו - מקום שבו לצערנו נבנו בתים בלתי חוקיים על גבי הממצאים ונשדדה כליל מערת קבורה של כוהנים. כיום אנחנו סוקרים אתרים, מפתחים מסלולי טיול ומשקיעים בפיתוח תשתיות בכל מקום".

כחלק משינוי תפיסת ההנגשה, המשרד משקיע בפיתוח אמצעים טכנולוגיים מתקדמים באתרים השונים, כולל במזבח יהושע בהר עיבל. "אנחנו מפתחים כלים טכנולוגיים כמו XR ומשתמשים בבינה מלאכותית ובסרטונים ברמה של הפקות בין־לאומיות", הוא מציין, "המטרה היא להמחיש למבקרים בצורה החווייתית ביותר איפה הם עומדים, ולמנוע עיוות של הנרטיב ההיסטורי. בהרודיון, למשל, לא נספר רק את סיפורו של הורדוס, אלא גם את סיפור המרד".

לקראת סיום הקדנציה המתקרב, מסכם השר אליהו את העשייה בשנים האחרונות ומתייחס לשינוי במעמדו של המשרד. "התמודדנו עם קיצוצים בגלל המלחמה ועם התנהלות פקידי האוצר, אבל עשינו מהפך מקצה לקצה. אפילו בארגון 'עמק שווה' ובשמאל מעידים על היקף הצעדים שאנחנו מובילים. אנחנו מספרים את הסיפור של העם היהודי - לא רק ביהודה ושומרון, אלא בכל הארץ: מהסיפור של האצ"ל, הלח"י, אלטלנה והפלמ"ח, ועד לאתרי התנ"ך. מגיע לנו להתגאות בסיפור ההיסטורי שלנו בצורה המקצועית והאיכותית ביותר".■

"השגריר מייק האקבי אמר לי משפט שנחרט בי עמוק: 'להתהלך בארץ התנ"ך זה לא כמו ללכת באיטליה או בכל מקום יפה אחר בעולם. ללכת בארץ ישראל זה כמו ללכת בתוך שיר, ושיר אתה יכול לשמוע שוב ושוב – כל פעם אתה שומע בו צלילים חדשים והנפש שלך מתרוממת'. את השיר הזה של הארץ אנחנו חושפים בפני העולם"

חדש!

אפשרות למלגה של 5,000 ש"ח*
מספר מלגות מוגבל!

מהכי למי שיש!

מדרשת אוריה בירושלים

בראשות הרב יהושע שפירא והרב ברוך סליי

תעשי לך זמן לתורה!

ביה"מ מלגש-
ימי ראשון בערב

תוכנית הנהגה אורבי-
ימי שני בבוקר

ניתן לשלב עם

לימודי הנהגה במכללה בירושלים

שירות לאומי | לימודים | עבודה

מדרשה • ליווי אישי • חבורה • שבתות • טיולים • חברותות • ניגון ושמחה

בנות מצמיחות אוריה- 058-7710933

חפשו אותנו

חדש!

אפשרות למלגה של 5,000 ש"ח*
מספר מלגות מוגבל!

מהכי למי שיש!

בת 18-24?

דתפתח לבאי באורייתא

תוכנית שילוב מדרשה - יום או יומיים בשבוע

מדרשת אוריה בגבעת שמואל

בראשות הרב יהושע שפירא והרב ברוך סליי

מצמיחה אותך לשלב

לימודי הוראה במכללה בירושלים

לימודים אקדמאים | פסיכומטרי | שירות לאומי בחינון | עבודה

מדרשה • ליווי אישי • חבורה • שבתות • טיולים • חברותות • ניגון ושמחה

ימי שני וחמישי | הרימון 3, גבעת שמואל

בנות מצמיחות אוריה- 058-7710933

חפשו אותנו

תכנית שילוב מדרשה - יום או יומיים בשבוע

תכנית בוקר מלאה ₪496 | תכנית ערב מלאה ₪273
כרטיסיה 10 שיעורים ₪238 | בוקר/ערב בודד- ₪98 | שיעור בודד- ₪35

ימי שני

י"ח אלול | כ"ה אלול

תכנית בוקר
09:00 הרב לביא אנגלמן
10:05 הרב ברוך סליי
11:20 הרב אבנר זולדן
12:30 הרבנית עידית איצקוביץ

תכנית ערב
18:15 הרבנית יפעת לובר
19:15 הרב יהונתן נמדר
20:15 הרב ברוך סליי
21:15 הרב איתן קופמן

יום שלישי

ד' תשרי

09:00 הרב לביא אנגלמן
10:05 הרב ברוך סליי
11:20 הרב אבנר זולדן
12:30 הרבנית תמה בר נתן

18:15 הרב ברוך סליי
19:15 הרב יהונתן נמדר
20:15 הרב יהושע שפירא
21:15 התוועדות
עם הרבנית יפעת לובר
והרבנית תמה בר נתן

ימי חמישי

כ"א אלול | כ"ח אלול | ו' תשרי

09:00 הרב יהונתן נמדר
10:05 הרבנית צביה טבנצ'יק
11:20 הרב יובל מיטלמן
12:30 כ"א הרב יהושע שפירא
כ"ח | ו' הרב אבינדב אבוקרט

נפתחה הרשמה לימי לימוד נשים תשפ"ז
פרטים באתר המדרשה

הרשמה לתכנית באתר המדרשה- 'מדרשת אוריה' בגוגל

לפרטים נוספים: 058-7710933

י"ח אלול (31.8) - ד' תשרי (15.9)

מדרשת אוריה רח' הרימון 3 גבעת שמואל

שילוב תואר בחינוך B.Ed במכללה י-ם: מסלול אורייתא גבעת שמואל, מסלול אורי ירושלים | ימי לימוד לנשים | תכנית שילוב לבנות שירות לאומי | קהילת סטודנטיות | תכנית ערב

חפשו אותנו

←
הממשלה משקיעה סכומים אדירים, אבל הציבור לא רואה תוצאות. בית ספר ישראלי, אילוסטרציה

צילום: מיכאל גלעדי פלאש 90

מי נתן את ההוראה?

יש מחסור חמור במורים? לא נכון, קצב הגידול שלהם עולה על קצב הגידול בתלמידים ← אין די שעות לימוד? להפך, מספר שעות הלימוד בישראל גבוה מהממוצע במדינות המפותחות ← אז למה מערכת החינוך שלנו מדשדשת ומורים צעירים בורחים ממנה? לקראת פתיחת שנת הלימודים, שני מומחים למדיניות חינוכית מסבירים בקול רם, שכל הכיתה תשמע, איפה הבעיה ומה צריך לעשות כדי לפתור אותה

אוריה שילת

נראה ששנת הלימודים תשפ"ז הבאה עלינו לטובה, מתחילה בדשדוש קל בגזרת החינוך. ברחבי הארץ עולה מן השטח מצוקה גדולה של מחסור במורים, מורות וגננות - בדגש על מחנכים ומורים למקצועות הריאליים ולאנגלית. בתי ספר רבים, עד לימים אלה ממש, לא מצאו מחנכים לכיתות שלמות, והם מתפשרים על סטודנטים לחינוך שטרם עשו התמחות, ומייעדים אותם להיות מורים במשרה מלאה - ולעיתים הם נזרקים למים העמוקים ונדרשים להחזיק כיתות שנחשבות קשות, ללא כל ניסיון מקדים.

השאלה שעוברת לכולנו בראש, ובעיקר להורים המודאגים ולמנהלי המוסדות אובדי העצות, היא - למה? היכן כל הסטודנטים הרבים שלומדים חינוך? על אחת כמה וכמה במגזר שלנו, שבו רבים בוחרים בחינוך והוראה ממניע אידאולוגי טהור, גם על חשבון קריירה זוהרת ורווחית בהרבה.

"צריך להבין שבניגוד לתחושה הרווחת, ככלל, לא חסרים מורים במערכת", קובעת אביטל בן־שלמה, ראש ארגון 'עוף החול' המקדם מדיניות חינוך, ולשעבר המשנה למנכ"ל משרד החינוך, "כאשר בוחנים את הנתונים העובדתיים לאורך זמן, ובהשוואה בין־לאומית, מגלים שבשני העשורים האחרונים (בין תש"ס לתש"ף), קצב הגידול במספר המשרות המלאות של מורים בישראל עקף באופן דרמטי את קצב גידול התלמידים: בחינוך היסודי נוספו 64 אחוז משרות מורים מלאות, מול גידול של 44 אחוז בלבד במספר התלמידים, ובחטיבות הביניים הגידול במשרות הגיע ל־53 אחוז מול עלייה של 24 אחוז בלבד במספר התלמידים.

"יתרה מכך, נתוני ה־OECD מציגים תמונה חד־משמעית: יחס התלמידים למורה בחינוך העל־יסודי בישראל, כעשרה תלמידים למורה בחינוך הציבורי, טוב ונדיב משמעותית מממוצע ה־OECD, העומד על כ־13 תלמידים למורה. זה מציב את ישראל לצד מדינות כמו נורבגיה ובלגיה והרחק לפני מדינות כמו ארצות הברית, פינלנד ובריטניה. המספרים הללו מדהימים ומפתיעים בהתחשב בכך ששיעור התלמידים ביחס לאוכלוסייה בישראל הוא הגבוה ביותר מבין כל המדינות המפותחות, עובדה שמוכיחה מעל לכל ספק כי מבחינה כמותית, מצב כוח ההוראה בישראל רק הלך והשתפר. זה מוזר, נכון? כי את המציאות בשטח אנחנו חווים אחרת לגמרי".

אביטל בן־שלמה, לשעבר המשנה למנכ"ל משרד החינוך: "במבחני הישגים אנחנו מדשדשים, אנחנו נמצאים בשליש התחתון של המדינות המתקדמות. המספר הפסיכי של השעות, ושישה ימי לימוד בשבוע – שהרי אנחנו המדינה המתקדמת היחידה שתלמידים לומדים בה שישה ימים בשבוע, ולא חמישה ימים – רק מעמיסים על המערכת ולא מועילים מבחינה איכותית"

דבריה של בן־שלמה נשמעים אולי מקוממים, כי הרי כולנו - הורים, בני משפחה, אנשי חינוך ובני זוג של אנשי חינוך - חווים מציאות הפוכה לגמרי. כדאי להמשיך לקרוא, כי הציבור לא טועה בתחושותיו. המצוקה אכן גדולה, אך הסיבות הן אינן בהכרח אלה שעולות באופן אינטואיטיבי מהחוויה בשטח. "הנתונים הכי בסיסיים פתוחים ושקופים לכולם", אומרת בן־שלמה ומרחיבה: "בשני העשורים האחרונים, אם ניקח נניח רק את המסגרות של בתי הספר היסודיים, מספר התלמידים עלה ב־44 אחוזים במערכת, אך במקביל מספר המורים עלה ב־64 אחוזים. הנתונים אומרים דבר פשוט - המערכת קלטה הרבה יותר מורים מאשר תלמידים. זה מצב טוב בהרבה ממה שהיה פה לפני 20 שנה. יש הרבה יותר מורים ממה שהיה אי פעם ביחס למספר התלמידים בישראל, ואיכשהו יוצא שאנחנו חווים מחסור בשטח. אין מחנכים, מאחדים כיתות, ולא מוצאים מורים למקצועות ליבה.

"יש פה שני דברים", היא מסבירה, "הראשון הוא מה שאני מכנה 'איים של מחסור'. זאת אומרת שיש תחומים או אזורים שבהם קיים מחסור אמיתי, אבל זה מחסור נקודתי ולא רוחבי. למשל, מחסור במחנכים ומחנכות. הרי כל מורה יכול להיות מחנך. אז אם יש מורים בבית ספר, למה חסרים מחנכים?".

לשאלה הזאת היא עונה באופן נחרץ: חסרים מחנכים כי המורים לא רוצים להיות

←

FINAL PRESALE 2-4.9.26

הדמיה להמחשה בלבד

NOFĂRIM

חבילת הטבות בלעדית למשתתפים באירוע מכירות מיוחד בפסגת זאב

קבוצת צרפתי שמעון מזמינה אתכם להתקדם לפסגת המגורים של פסגת זאב
במתחם אדריכלי פורץ דרך הכולל 4 מגדלים בני 18 קומות כל אחד, דירות מעוצבות ונוף הרים מרהיב
כבר מהקומות הראשונות, והכל, עם חבילת הטבות חד פעמית למשתתפי האירוע בלבד.

דירות 4,3 ו-5 חד' מרווחות | **פנטהאוזים יוקרתיים** | **דירת 3 חד' החל מ-2,450,000 ₪**

צרפתי שמעון
בונים חיים חדשים

מספר המקומות מוגבל!

*5999

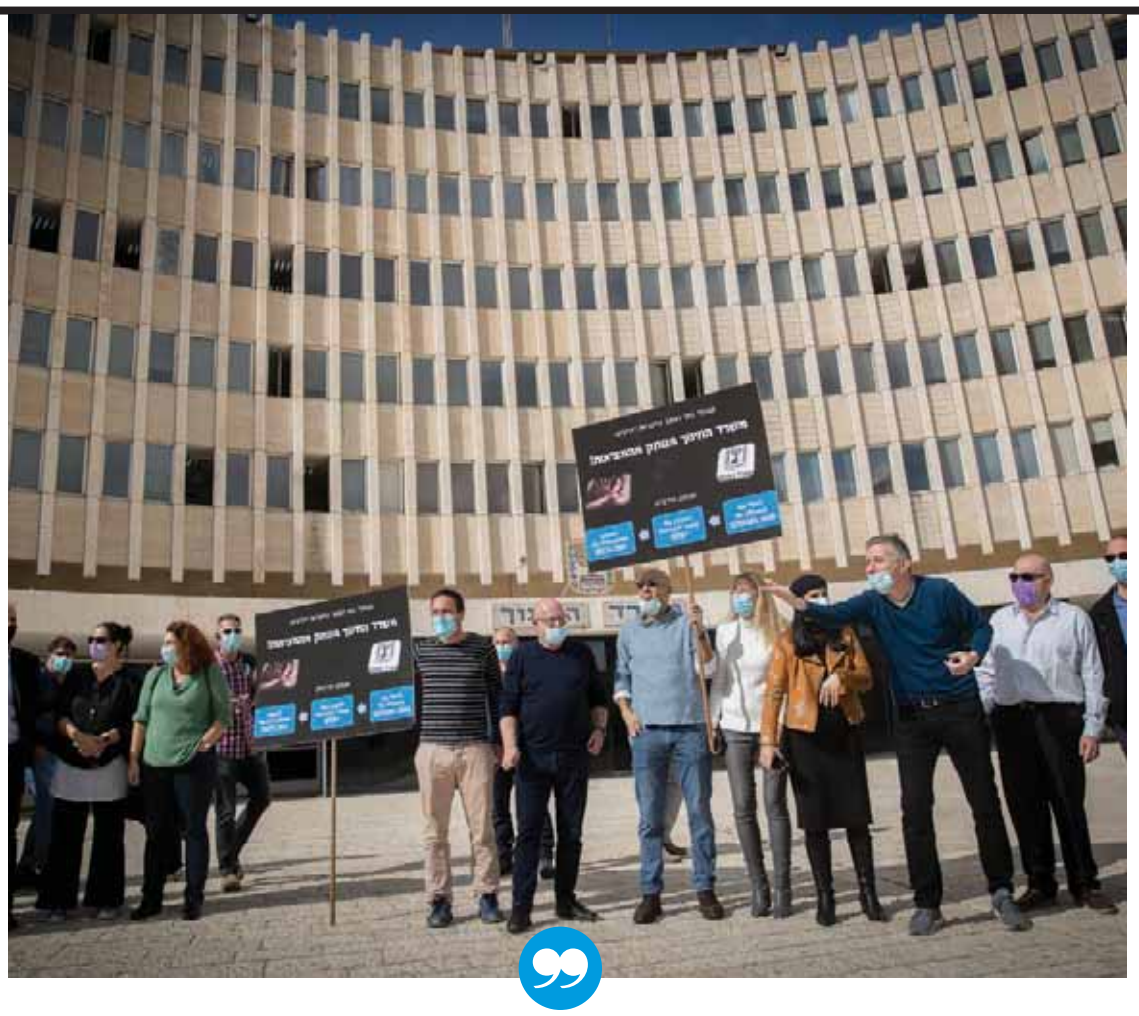

"הפתרון לכל דבר זה שעות נוספות". הפגנת מנהלים מול משרד החינוך

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

מחנכים, משום שבתלוש השכר הגמול על חינוך הוא כ־1,300 שקל בלבד, כאשר ההשקעה בחינוך כיתה גדולה בהרבה מההשקעה כמורה מקצועי. "אין מה להשוות", קובעת בן שלמה, "מורה מקצועי, יש לו אחר הצהריים, יש לו הרבה יותר פניות, האחריות על הכתפיים שלו מוגדרת מאוד, והיא לא על כל דבר שקורה לאחד התלמידים שלו, אם הוא נמצא או לא נמצא. התוצאה היא שמורים פשוט לא רוצים להיות מחנכים. זו דוגמה אחת, וזו הדוגמה שהמורים הכי מרגישים. והיא חד־ משמעית לא עניין של מספר האנשים שחסרים, אלא חוסר אטרקטיביות של התפקיד והיעדר תגמול הולם".

המערכת יוצרת תלות של המורים

חוץ מהמחסור במחנכי כיתות, ישנו מחסור נוסף במורים למקצועות הליבה, בעיקר מתמטיקה ואנגלית, וכן מורים לבגרויות במקצועות מדעיים כמו פיזיקה בחינוך העל־ יסודי. "לא חסרים מורים לספרות, לא חסרים מורים לתנ"ך. חסרים מורים למתמטיקה ואנגלית, ובמקומות מסוימים גם מקצועות נוספים", היא אומרת ומפרטת: "זה נקרא 'מקצועות נדרשים', ושם הבעיה היא אחרת - האנשים שמתאימים ללמד את המקצועות האלה, בדרך כלל יש להם חלופות תעסוקה אחרות מחוץ למערכת החינוך".

לדבריה, במצב שבו התנאים לא נוחים, ויש קשיים בתוך המערכת, או שהשכר פחות אטרקטיבי - הם הראשונים לעזוב את המערכת. "יש להם לאן לעבור. יש להם השכלה וכישורים שמאפשרים להם להיכנס למקצועות אחרים, בשכר טוב יותר ובתנאים טובים יותר", היא מסבירה.

בן־שלמה תולה את הסיבות לכך במודל ההעסקה הקיבוצי של משרד החינוך, שבעטיו אין יכולת לתגמל דווקא מורים למתמטיקה או לאנגלית, אף שבמקצועות אלה ניכר החוסר העיקרי בבתי הספר. למרות ההבנה שלאותם מורים יש אופציות רווחיות ונוצצות בהרבה מחוץ למערכת, מורה למתמטיקה עדיין יקבל את אותו שכר כמו כל מורה אחר. זאת בשונה מכל תחום אחר במשק, שבו כאשר יש מחסור במשאבים או באנשי מקצוע מסוימים יעלו את המחיר או את התגמול והתנאים - משום שככה עובד שוק חופשי שיש בו תחרות על הון אנושי ומשאבים. "במערכת החינוך זה לא יכול לקרות", קובעת בן־ שלמה בצער, "השכר הוא אחיד לכל המקצועות, ולכן קשה מאוד להתמודד עם מחסור מהסוג הזה. בעיקר באזור תל אביב ובכמה רשויות נוספות במרכז יש מחסור שהוא קצת יותר רחב, והוא לא מתבטא רק במחנכים ובמקצועות ספציפיים. שם האתגר קשור גם לעובדה שהוצאות המחיה באזורים האלה הן גבוהות, ולאנשים קשה מאוד לחיות ממשרה של מורה. כל זה הוא רק צד אחד של האתגר.

"אם האתגר לא רוחבי - גם הפתרון צריך להיות לא רוחבי", היא ממשיכה, "צריך להבין שאם חסרים מחנכים, אז יש להגדיל בצורה משמעותית את גמול החינוך. סימן שהשכר למחנכים לא תואם את המאמץ הכרוך בכך. אבל ארגוני המורים מתנגדים לתיקונים נקודתיים, כי התפיסה שלהם זה שהכול צריך להיקבע לפי הוותק, כי זה משמר את השליטה שלהם. זה מונע את כוח המיקוח של המורה שבקצה, ומחזיק את כל כוח המיקוח בידיים של הארגון - ואז התלות של המורים בארגון גדולה מאוד, וזה מה שמייצר להם את מנוף הכוח בכל הפעילות שלהם מול המערכת".

טל לוריא, מחבר הספר 'עד הילדים': "ארגוני המורים מונעים רפורמות שיאפשרו להעסיק מורים בחוזים אישיים, או יאפשרו לרשויות מקומיות או למנהלים לשלם יותר למורים שהם זקוקים להם. בכל פעם שנחתם הסכם שכר מול משרד החינוך, תוספות השכר יהיו גבוהות יותר למורים הוותיקים ונמוכות פי שניים למורים החדשים והצעירים שנכנסים למערכת, והם בורחים ממנה החוצה בהמוניהם אחרי שהם מגיעים"

לצעירים אין סיבה לבחור בהוראה

אכן, צד אחר של האתגר שעליו מדברת בן־שלמה הוא הקושי להתאים את מבנה ההעסקה לשוק המודרני, שנובע מכוחם הבלתי מוגבל של ארגוני המורים. אלה במשך עשרות שנים פועלים באותן שיטות, ואותן יש להם אינטרס גדול לשמר, שלא לטובת מורים חדשים וצעירים שעשויים להזרים דם חדש ונקי במערכת. "הרבה מאוד תחומים עוברים איזשהו משבר מבחינת כוח אדם, כי יש שינויים גדולים מאוד בעולם בכלל", קובעת בן־שלמה, "פעם היה הגיוני מאוד שאדם נכנס לעבודה בשכר נמוך, וכל מה שהוא רוצה זה את הקביעות, כי הוא יודע שעוד 30 שנה הוא יקבל משכורת יפה ופנסיה יפה. זה כבר לא עובד היום, כי מעט מאוד אנשים נכנסים למערכת החינוך בשביל להיות מורה מעכשיו במשך 40 שנה. זו לא התפיסה, וזה כבר לא עובד. לא רלוונטי להגיד לבן אדם: 'תיכנס עכשיו בשכר נמוך, אבל תחכה, תשרוד במערכת, וזה ישתלם לך עוד 20, 30, 40 שנה'.

"מצד אחד, השכר הממוצע למורה בישראל הוא טוב. בישראל השכר הממוצע למורה הוא בערך 90 אחוז מהשכר הממוצע לאקדמאים במשק ביתר התחומים. במדינות ה־OECD, או במדינות המתקדמות, מורים מרוויחים בממוצע בערך 80 אחוז ממה שמרוויחים יתר האקדמאים באותה מדינה. זאת אומרת, הפער הוא קטן, וזה עוד בלי שמביאים בחשבון את החופשות ואת כל מבנה המשרה, שעם כל התנאים הנלווים הוא טוב מאוד ביחס למקצועות אחרים.

"הבעיה היא לא בשכר הממוצע, הבעיה היא בהתפלגות השכר", קובעת בן־שלמה, "מורה מתחיל בישראל מקבל פחות מחצי ממורה בשיא הוותק, פער של יותר מ־60 אחוז ממה שמורה מתחיל מקבל בממוצע ב־OECD לעומת מורה בשיא הוותק. זאת אומרת, פערי השכר בין מורים חדשים למורים ותיקים הם מאוד מאוד גדולים. בנוסף לכך, בישראל הוותק ממשיך להיות רכיב מרכזי בשכר לכל אורך הקריירה. במדינות אחרות הוותק מפסיק להשפיע אחרי 15-17 שנים, וחלקן אפילו הורידו את זה ל־10 שנים, כי ראו שהוותק משפיע על איכות ההוראה ב־10-15 השנים הראשונות, ואחר כך הוותק יכול להיות אפילו פקטור של שחיקה ולא של איכות. אז ברוב המדינות המפותחות לא מתגמלים על ותק יותר מ־10-15 שנים.

"לעומת זאת, בישראל, גם על השנה ה־30 והשנה ה־35 ממשיכים לתגמל על הוותק, ולכן זה עוד יותר מקצין את הפערים בין מורים חדשים למורים ותיקים. אדם צעיר שמתלבט כרגע מה הוא רוצה לעשות בחיים, אין לו סיבה טובה ללכת להוראה. זה לא הגיוני. אתה לא תלך עכשיו ותלמד בשביל להיכנס בשכר נמוך מאוד. לא רק שמורים צעירים מתחילים בשכר נמוך, הם גם מקבלים בדרך כלל משרות חלקיות מאוד. אם שכר התחלתי למורה הוא 9,000 שקל, מה שעוד איכשהו נראה סביר, מורה מתחיל לא באמת יקבל 9,000 שקל. הוא יקבל 5,000 שקל, אולי קצת פחות, אולי קצת יותר - כי הוא יקבל משרה חלקית מאוד, ואת הכיתות הכי קשות. היום כבר רבע מהמורים עוזבים את מערכת החינוך בחמש השנים הראשונות, וכשמסתכלים על המורים שהגיעו עם תנאי הקבלה הגבוהים יותר ללימודי הוראה - שיעור העזיבה גבוה הרבה יותר, כי כמו המורים למתמטיקה ואנגלית, יש להם חלופות העסקה אחרות, והם נוטשים את המערכת מהר מאוד".

לכל בעיה מוסיפים שעות לימוד

כל זה, לדברי בן־שלמה, היה רק הסיבה הראשונה לבעיה. הסיבה השנייה נובעת משיטת התקצוב של בתי הספר, שהיא לפי שעות, ולא בשקלים. "בית ספר, לפי כמות הכיתות, מקבל איקס שעות, ועכשיו את השעות האלה צריך לאייש", היא מסבירה, "פעם התקציב לכיתה בממוצע היה כ־35 שעות. הגענו כבר למצב שכיתה מקבלת יותר מ־50 שעות, שזה לא דומה לשום דבר באף מדינה אחרת. זה לא הגיוני. הרבה מהשעות הן שעות רוחב, שעות שמשמשות לפיצול של הכיתות, או כיתות קטנות, ובעצם מנהל צריך לאייש את כל השעות האלה".

לדברי בן־שלמה - שכאמור שימשה גם בתפקיד משנה למנכ"ל משרד החינוך - זאת שיטת התקצוב של משרד החינוך, שלא יודע להתנהל אחרת. "בכל דבר שרוצים לקדם, נניח לימוד תנ"ך - מוסיפים שעות ללימודי תנ"ך. רוצים לקדם לימודי מתמטיקה ומדעים, אז עושים תוכנית שהחלק הגדול שלה זה עוד

GARDA

לחיות בין הפארק לאגם

הביטחון שלכם מתחיל בבית

כ-460,000 ₪

הנחה לעמיתי קרנות השוטרים

זו ההזדמנות שלכם ליהנות מחוויית מגורים יוקרתית בירושלים, מול פארק ואגם עם אדריכלות מוקפדת, דירות מרווחות ומפרט עשיר.

5 מגדלי יוקרה | מרפסות גדולות | חדר כושר | מועדון דיירים | רופטופ מפנק

לפרטים סרקו:

*3938

קרנות השוטרים
קודם כל בשבילך

קשת נדל"ן

אביסרור משה בניין
בונים מאהבה

← "ארגוני המורים מונעים רפורמות שיאפשרו להעסיק מורים בחוזים אישיים". מזכ"לית הסתדרות המורים יפה בן דוד

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

אביטל בן־שלמה: "אם שכר התחלתי למורה הוא 9,000 שקל, מה שעוד איכשהו נראה סביר, מורה מתחיל לא באמת יקבל 9,000 שקל. הוא יקבל 5,000 שקל, אולי קצת פחות, אולי קצת יותר – כי הוא יקבל משרה חלקית מאוד, ואת הכיתות הכי קשות. היום כבר רבע מהמורים עוזבים את מערכת החינוך בחמש השנים הראשונות"

שעות למתמטיקה ומדעים, ואם רוצים עכשיו לחזק את הצפון או את העוטף", אומרת בן־שלמה בתסכול, "זו השפה, הפתרון לכל דבר זה שעות נוספות. חוץ מזה שהייתה בשני העשורים האחרונים גם הרפורמה של הקטנת הכיתות, שהיא למעשה הגדילה בשיעור אדיר את מספר השעות במערכת, וגם מהלכים נוספים של הארכת יום הלימודים, שגם העמיסה עוד המון שעות".

לדבריה, הסיטואציה הזאת לא דומה לשום דבר באף מדינה אחרת, שכן במדינות אחרות לומדים בממוצע 25 שעות בשבוע, ובישראל מתחילים מ־32 שעות. למרות ריבוי השעות במערכת, לא נראה שיש לדבר תועלת לרמת הידע או איכות ההוראה: "בסוף, במבחני הישגים אנחנו מדשדשים, אנחנו נמצאים בשליש התחתון של המדינות המתקדמות. המספר הפסיכי של השעות, בשישה ימי לימוד בשבוע - שהרי אנחנו המדינה המתקדמת היחידה שתלמידים לומדים בה שישה ימים בשבוע, ולא חמישה ימים - רק מעמיסים על המערכת ולא מועילים מבחינה איכותית. זה עוד המון שעות. יש כל מיני סיבות לעובדה שבית ספר מקבל שעות נוספות, אבל אין לו שום דרך ליהנות מהמשאב הזה, חוץ מלאייש את השעות האלה במורים, לקלוט מורים ולאייש עוד משרה ועוד משרה - ואז מדברים על מחסור.

"בוודאי, הרבה בתי ספר סובלים ממחסור. אבל בבתי ספר אחרים אין שום מחסור, להפך - יש להם עודף. אנחנו לא סופרים אותם בעודף, כי הם פשוט הצליחו לאייש את מאת האחוזים של השעות שלהם. כשלחלק מאוד גדול מבתי הספר יש עודף מורים, בתי ספר אחרים סובלים ממחסור במורים. אם נוריד את השעות ונחלק בדומה למדינות אחרות, בסדר גודל של סך הכול 30- 25 שעות לכיתה, סיימנו את המשבר של המחסור במורים. מחר בבוקר לא חסרים מורים, להפך, אולי יהיה צריך אפילו להתחיל לפטר. אז אני לא אומרת לפטר מורים, אני אומרת שאם אפילו רק נוריד את ימי שישי ונעבור למצב שבו בית הספר פועל חמישה ימים בשבוע, אין מחסור במורים".

נבחרי הציבור חוששים משינויים

טל לוריא, מורה לשעבר ומומחה למדיניות חינוך, מחבר הספר 'עד הילדים', הקים ארגון מורים חדש שמבקש לקרוא תיגר על המונופול והסחטנות של ארגון המורים והסתדרות המורים. בדומה לבן־שלמה, גם לוריא טוען בתוקף כי המחסור במורים בישראל לא קשור במחסור אמיתי, אלא בהתנהלות הלקויה והריקבון במערכת. "המחסור במורים הוא פיקציה", הוא קובע נחרצות, "המחסור לא גורף ולא כללי כפי שמנסים לצייר, שכן עובדתית - הגידול במורים מדי שנה גבוה מגידול התלמידים במערכת. זאת אומרת שנכנסים למערכת החינוך בכל שנה יותר מורים מאשר מספר הכיתות החדשות שנפתחות. לפי הנתונים היבשים, יש מורה אחד על כל 12-15 תלמידים. אז איפה טמונה הבעיה? דבר ראשון, כן נכנסים למערכת כל שנה פחות ופחות מורים - כרגע זו לא בעיה כי יש עודף - אבל אם זה יימשך ככה תהיה לנו בעיה עם זה בעתיד. הדבר השני הוא שהמחסור במורים הוא גאוגרפי ותלוי מקצוע. למשל, במחוז תל אביב חסרים הכי הרבה מורים, ומהצד השני, בפריפריה חסרים הרבה מורים למקצועות המדעיים. ביהודה ושומרון למשל לא חסרים מורים בכלל, בשום מקצוע.

"דבר שני", אומר לוריא, "יש הרבה מורים, בעיקר ביסודי, שמלמדים מקצועות שהם לא הוכשרו ללמד בכלל. זה אומר שעכשיו מורה שלא למד להיות מורה לחשבון, מלמד חשבון. מורה שלא למד הוראת מדעים, ילמד מדעים. למה הדבר הזה קורה? למה חסרים בעיקר מורים בתל אביב? למה חסרים מורים למקצועות מדעיים בפריפריה? ולמה ביסודי מורים מלמדים מקצועות שהם לא הוכשרו ללמד? כל הדבר הזה קורה משום שהשכר של המורים קשיח, הוא לא מושפע מהביקוש למורים במקצועות מסוימים והוא גם לא מושפע מההיצע. וכאשר רוצים לגייס כוח אדם מצד אחד, ומשלמים לכולם אותו דבר מצד שני - אי אפשר לפתור את הבעיה.

"הדבר השלישי הוא בעיית האיכות של המורים. כלומר, מגיעים מורים פחות איכותיים ממה שהיינו רוצים", אומר לוריא, "אם הייתי צריך להגדיר מחסור מעבר למחסור הגאוגרפי או פר מקצוע, הייתי קורא לזה מחסור באיכות, או בעיית איכות. וגם פה, זה נובע מאותה סיבה בדיוק. אם אני משלם לכל המורים החדשים את אותו השכר, בעצם אין לי שום יכולת להשפיע על איכות המורים שנכנסים לתוך המערכת. ולכן, למרות שנכנסים הרבה מורים חדשים בכל שנה, הם לא מתפזרים בצורה נכונה ולא מלמדים את מה שהמערכת באמת צריכה שהם ילמדו".

לוריא מבקש להדגיש כי החלק של ארגוני המורים במשבר הזה הוא "מהותי וקריטי". לדבריו, בדומה אך לא בתיאום עם דבריה של אביטל בן־שלמה, ארגוני המורים מנסים ככל שהם יכולים לשמר הסכמי שכר שיתחשבו בעיקר בוותק ולא באיכות ההוראה.

"ארגוני המורים מונעים רפורמות שיאפשרו להעסיק מורים בחוזים אישיים, או יאפשרו לרשויות מקומיות או למנהלים לשלם יותר למורים שהם זקוקים להם", הוא קובע, "בכל פעם שנחתם הסכם שכר מול משרד החינוך, תוספות השכר יהיו גבוהות יותר למורים הוותיקים ונמוכות פי שניים למורים החדשים והצעירים שנכנסים למערכת, והם בורחים ממנה החוצה בהמוניהם אחרי שהם מגיעים.

"בכל פעם שרוצים לעשות איזושהי רפורמה או שינוי כדי לשבור את הסיפור של הסכמי השכר, כדי להגמיש את המשרה ולוודא שהעסקת המורים תהיה תלויה בביקוש ובאיכות שלהם, ארגוני המורים מתנגדים. לכן לארגוני המורים יש חלק אינטגרלי ומהותי במצוקה הקיימת של כוח האדם היום".

לוריא מתאר בעיה נוספת, שאינה מערכתית או ארגונית לדבריו, אלא פוליטית: "בכל פעם שמגיע שר חינוך או שר אוצר חדש, ומנהלים משא ומתן על הסכם שכר חדש, משחקים בתוך המסגרת הקיימת ולא מנסים לשבור אותה. גם עכשיו, אחרי שהתחילו להכניס את כל הסיפור של החוזים האישיים, עדיין לא הלכו עם זה עד הסוף, הסתדרות המורים מסמסה את זה. חוץ מזה, החוזים האישיים המדוברים לא די אטרקטיביים כדי למשוך את כוח האדם האיכותי. לצערי, אין תמיכה פוליטית מצד הכנסת ואומץ פוליטי לשרי החינוך, לשרי האוצר ולראש הממשלה לעשות רפורמה מעמיקה באופן שבו משלמים שכר למורים בישראל, כדי למשוך כוח אדם איכותי, כדי לפתור את המשבר באיכות המורים ואת בעיית המחסור. אני בהחלט מאשים את ארגוני המורים, אבל בסוף אני גם מטיל פה אחריות על נבחרי הציבור שלנו, שלא עושים את מה שצריך לעשות". ■

המכללה האקדמית
הרצוג
מיסודן של מכללות ליפשיץ והרצוג
אלון שבות ▪ ירושלים ▪ מגדל עוז

עשינו לך את זה זריז!

מסטודנטית למחנכת בשנתיים בלבד

לימודים בקמפוס
יום בשבוע בלבד
במשך שלוש שנים

ובשנה השלישית את כבר מחנכת במערכת החינוך

יום היכרות
כ"א אלול
3.9.26

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

להתחדש בלימוד לכבוד השנה החדשה

» מכללת הרצוג מזמינה אתכם להצטרף לתוכניות לימוד ביהדות
ולסדרות תרבות יהודית בקמפוס היכל שלמה בירושלים או באופן מקוון

בוקר **לימוד** היברידי
לגברים ונשים
בתנ"ך ובמחשבת ישראל

ימי שני » 14:15–09:30 » 30 ימי לימוד
פתיחת לימודים: ח' בחשוון תשפ"ז | 19.10.26
סיום הלימודים: ט"ז בסיון תשפ"ז | 21.06.27

» תוכנית שבועית **מודולרית** המאפשרת הרכבת מערכת לימודים בהתאמה אישית
» לימוד **היברידי**: השתתפות פרונטלית, צפייה בזום או צפייה בהקלטות (ניתן לבחירה מידי שבוע, ללא צורך בעידכון)

ד"ר יושי פרג'ון

הרב יהודה ברנדס

הרב אלחנן ניר

ד"ר דוד סבתו

הרבנית ד"ר חנה הנדלר

הרב אמנון בזק

הרב אלחנן סמט

הרב אלקנה שרלו

הרב ד"ר בני לאו

שעה ראשונה 10:30-09:30	**ד"ר יושי פרג'ון** אחים ויריבים- עיון בסיפורי יעקב ובניו בספר בראשית	**הרב אמנון בזק** "שני נביאים - שתי דרכים": עיון בפרקי אליהו ואלישע	**הרב אלחנן ניר** "אורות הקודש" - היצירה העמוקה והמקיפה של הרב קוק
שעה שניה 11:45-10:45	**הרב אלחנן סמט** עיונים חדשים בפרשות השבוע	**הרב ד"ר דוד סבתו** 'ולאום מלאום יאמץ': חכמים לנוכח האימפריה הרומית במדרש 'בראשית רבה'	**הרב אמנון בזק** בדרך למלך: קריאה ספרותית בספר שופטים
שעה שלישית 13:00-12:00	**הרב אלחנן סמט** אחרית ימי דוד ומלכות שלמה - סופו של ספר שמואל וראשיתו של מלכים	**הרבנית ד"ר חנה הנדלר** מפרשת השבוע למדרש ולחסידות	**הרב ד"ר בני לאו** רב אשי ותלמידיו - דור אחרון לאמוראי בבל
שעה רביעית 14:15-13:15	**הרב אלקנה שרלו** עת מלחמה ועת שלום - יהושע הלוחם וישעיהו המנחם	**פרופ' הרב יהודה ברנדס** גישות מתנגשות: קריאת עומק באגדה	**הרב ד"ר בני לאו** משבטים לאומה: ספר שמואל א'

סרקו את הברקוד
או היכנסו לאתר

פתוח לגברים ונשים

כל השיעורים המתקיימים לקהל הרחב באופן מקוון או היברידי יוקלטו ויהיו זמינים ללומדים בקורס באמצעות אתר הקורסים שלנו לצפייה בזמנם החופשי וללא הגבלת זמן » **הנחת רישום מוקדם עד ה־15.09**

להרשמה: 02-5889019 » אל תפספסו את חבילות הקורסים המשתלמות
במיוחד לכבודכם - אפשרות לרכוש חבילות רוחביות **במחירים מפתיעים** (לפי שעת השיעור)

המכללה האקדמית הרצוג
מיסודן של מכללות ליפשיץ והרצוג
אלון שבות ▪ ירושלים ▪ מגדל עוז

היכל שלמה
הפרקליטות היהודית

לימודי תעודה מקצועיים

לימודי ניתוח התנהגות יישומי (ABA)
תוכנית הכשרה דו שנתית

מחזור ה'

בראשות
ד"ר נתלי רולידר אגילה, PhD, BCBA-D
והגב' הילה שפיצר, BCaBA ,MA

התוכנית כוללת התנסות קלינית באחד משלושת תחומי המיקוד:
» ניתוח וטיפול בילדים על הרצף האוטיסטי
» לקויות למידה ומערכת החינוך הרגילה
» קשיים התנהגותיים בהתפתחות תקינה

ייחודי להרצוג - שילוב כלי AI חדשניים המותאמים לתחום

» ימי שני » 21:00-15:00 » 365 שעות לימוד

מוכר ע"י משרד החינוך בישראל ואירגון ה ABAI הבינלאומי

למידה משולבת (היברידית)
שיעורים סינכרוניים בזום ומפגש פרונטלי אחת לארבעה שבועות בקמפוס היכל שלמה

מוכר לשנת שבתון ולגמולי הוראה

יעוץ ופיתוח ארגוני למערכות חינוך וחברה
תוכנית הכשרה שנתית

מחזור ג'

זו ההזדמנות שלך לרכוש מקצוע המשלב את הידע והניסיון הניהולי שצברת עד היום, עם גישות וכלים מותאמים מעולם היעוץ, תוך חיבור בין תאוריה, למידת מקרים וכו'

עם טובי היועצים והמרצים
» ד"ר שי בן יוסף » הגב' הדה עמיר
» הגב' רינה שמיר דונר
» ד"ר ליזי שמעוני הרשקוביץ

התוכנית תתמקד בשלוש זירות ההשפעה של היועץ:
המערכתית, הקבוצתית ובאמצעות הפרט

» ימי שלישי » 19:30-14:30 » 168 שעות לימוד

למידה משולבת (היברידית)
שיעורים פרונטליים בקמפוס היכל שלמה, ומפגש זום סינכרוני אחת לארבעה שבועות

מוכר לשנת שבתון

מנחי יוגה ברוח היהדות

ייחודי למכללת הרצוג

בהובלת: יוסף חסידים והלית מיכאלי
עם נבחרת מרצים אורחים מומחים מהשורה הראשונה

קורס הכשרת מנחי יוגה המשלב את חכמת היהדות

» מיועד למתרגלי יוגה המעוניינים להפוך למנחי יוגה, אנשי חינוך וטיפול, ולכל מי שמחפש/ת העמקה וחיבור משמעותי בין גוף, נפש ורוח בדרך יהודית.

למסיימים בהצלחה תוענק תעודת "מנחה יוגה בגישה יהודית הוליסטית" מטעם מכלל הרצוג.

» ימי חמישי » 21:00-16:00 » 200 שעות לימוד

למידה משולבת (היברידית)
שיעורים פרונטליים בהיכל שלמה, ומפגשים מקוונים בזום

מוכר לשנת שבתון (שעות רשות)

אבחון דידקטי והוראה מתקנת (מותאמת)

ריכוז אקדמי: ליאת דרמון

תכנית מודולרית המקנה כלים להוראה, אבחון וקידום תלמידים
» למורים בחינוך המיוחד והרגיל

עד 3 תעודות מקצועיות בשנת לימודים אחת
» איבחון דידקטי
» הוראה מותאמת בחשבון
» הוראה מותאמת בשפה

» **ימי שני** » **שעות בהתאם למסגרת הלימודים הנבחרת**

למידה מקוונת
מפגשים מקוונים בזום

מוכר לשנת שבתון ולגמולי הוראה

סדרות תרבות יהודית

ספרות ואמנות (סמסטר א)
מתחילות וממשיכות
לרקום חלומות

ד"ר אסתר הורביץ | ימי שני
» 12 מפגשים » 17:30-16:00 » **פרונטלי**

מתאים לרוקמות חדשות וגם לבעלות ניסיון

ספרות (סמסטר א)
"תמיד יש ילד שמביט למעלה"
על ילדות ונוסטלגיה בשירה ובפרוזה

ד"ר אסתר הורביץ | ימי רביעי
» 12 מפגשים » 11:00-9:30 » **מקוון**

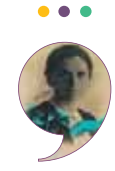

ספרות (סמסטר א)
לצאת מהבור: כוחות נפש והתמודדות בשירת זלדה - **למתקדמות ומתחילות**

ד"ר רחל עופר | ימי שלישי
» 12 מפגשים » 11:00-09:30 » **מקוון**

ספרות (סמסטר ב)
רַק עֵץ יָדַי נָטָעוּ" - אהבת הארץ והתנ"ך בשירתה של המשוררת רחל

ד"ר רחל עופר | ימי שלישי
» 12 מפגשים » 11:00-09:30 » **מקוון**

אמנות + (סמסטר א)
יצירה, זהות וגלות: אמנות ספרדית ואמנות יהודי ספרד – דיאלוג בין-תרבותי

הגב' יעל מאלי | ימי רביעי
» 12 מפגשים » 13:00-11:30 » **פרונטלי + הקלטות**

לומדים ומסיירים

"וַיְהִי בִּימֵי שְׁפֹט הַשֹּׁפְטִים..." - מסע בעקבות תקופת השופטים

סיורים בשטח + הרצאות

עם מיטב המרצים מבית מכללת הרצוג ובריכוזו האקדמי של **חנניה רותם**.

אופן הלימוד בקורס בנוי ומשלב הרצאות ערב בזום וימי סיור בשטח

הקורס משלב 8 ימי סיור בשטח
ו-7 הרצאות ערב בזום
» **ימי שלישי**
» בהתאם לתאריך המצוין
» **לימוד עיוני:** 21:45-19:30

מוכר לשנת שבתון (שעות רשות)

הלימודים הפרונטליים מתקיימים בקמפוס היכל שלמה, רחוב המלך ג'ורג' 58, ירושלים

להרשמה: www.herzog.ac.il / 077-9915238 / rishum@herzog.ac.il

הרב אליעזר מלמד

לשאלות הלכתיות: ask@yhb.org.il

ייעודו של מעשר כספים

מעשר כספים הוא התחליף לתרומות ומעשרות ומתנות כהונה ועניים שניתנו מיבול השדה ומהמקנה ← מידה טובה לתת חומש ← מגמתה העיקרית של מצוות מעשר כספים להחזיק את מלמדי התורה בישראל ← עוד מגמה למעשר כספים: להחזיק עניים ← כאשר יש צורך לתרום גם לעניים דחוקים וגם ללומדי תורה, יש להקדים את העניים ← הרמב"ם יצא בחריפות רבה נגד לומדי תורה שמתפרנסים מהציבור ← יש להקפיד לתרום למוסדות שמלמדים בהם תורת אמת

מעשר כספים וחומש

שאלה: מהו תוקף חיוב מתן מעשר כספים?

תשובה: מעשר כספים הוא התחליף במידה בינונית לתרומות ומעשרות ומתנות כהונה ומתנות עניים שניתנו מיבול השדה ומהמקנה, ומידה טובה לתת חומש (שולחן ערוך יורה דעה רמט, א). יש אומרים שהוא מהתורה (תוספות תענית ט, א), ורבים סוברים שהוא מדברי חכמים (טורי זהב יורה דעה שלא, לב), ויש אומרים שהוא מנהג (בית חדש). אומנם גם לפי דעה זו מדובר במנהג שמדריך כיצד לקיים את מצוות התורה להחזיק את התורה ולתת צדקה.

ייעוד מעשר הכספים - מלמדי תורה ועניים

מכיוון שמצוות מעשר כספים היא המשך למתנות שניתנו לכהנים וללוויים, מגמתה העיקרית להחזיק את מלמדי התורה בישראל. וכפי שאמרו חכמים: "'עשֵׂר תעשֵׂר את כל' (דברים יד, כב), אמר רבי אבא בר כהנא: רמז לסוחרים ולמפרשי ימים שיהיו מוציאים אחד מעשרה לעמלי תורה" (פסיקתא דרב כהנא יא; תנחומא ראה יז). וכן מסופר בתלמוד הירושלמי (מעשר שני ה, ג), על רבי יונה שהיה נותן את מעשרותיו לרבי אחא בר עולא, משום שהיה עוסק בתורה. וסמך הנהגתו על הפסוק: "ויאמר לעם ליושבי ירושלים לתת מנת הכהנים והלווים למען יחזקו בתורת ה'" (דברי הימים ב' לא, ד).

עוד מגמה למעשר כספים היא להחזיק עניים, וכדרך שציוותה התורה להפריש מעשר עני בשנתיים מתוך שבע השנים. וכן להשאיר לעניים בכל השנים - לקט, שכחה ופאה.

מי קודם, מלמדי תורה או עניים?

כאשר יש צורך לתרום גם לעניים דחוקים וגם ללומדי תורה, יש להקדים את העניים, כי לומדי התורה יכולים לצאת ולהתפרנס. כלומר, במצב רגיל, רוב המעשר צריך להיות מופנה להחזקת לומדי תורה ומלמדיה, שמדריכים את העם בדרכי התורה והמצוות, המוסר ודרך ארץ. וכדרך שרוב התרומות והמעשרות ושאר המתנות היו מיועדות לכהנים ולוויים. אולם כאשר ישנם עניים רבים, נותנים להם את רוב מעשר הכספים, ואזי הוא תחליף למעשר עני, לקט, שכחה, פאה, וצדקה (עיינו אהבת חסד חלק ב' יט, א).

אפשר לומר שבמצב המתוקן, עיקר מעשר הכספים משמש כרפואה מונעת, שנועדה להרחיב את שורות מלמדי התורה, כדי שידריכו את העם לתורה ודרך ארץ (פרנסה), וכך ערך העבודה וערך התכנון הכלכלי הנכון יהיו נחלת הכול. הנערים ילמדו מקצוע שיוכלו להתפרנס ממנו, האנשים יעבדו ביושר, בחריצות ובמקצועיות, וממילא תרבה הברכה ולא יהיו עניים רבים, ומעט צדקות יספיקו להם. אולם כאשר הרפואה המונעת לא הצליחה, כלומר, לומדי התורה לא חינכו כראוי את הציבור לעבוד בחריצות ולפתח את הכלכלה, העוני מתרחב בישראל, וצריך לתת את רוב המעשר ל"חולים" עצמם, היינו לעניים, לחולים ולשאר נזקקים.

החזקת תלמידי חכמים

שאלה: האם מותר לתרום מעשר כספים להחזקת תלמידי חכמים, הלוא למדנו שגדולי החכמים התפרנסו מעבודתם?

תשובה: אכן בתחילה השתמשו במעשר כספים רק להחזקת מורים לילדים, שכן עבודתם נמשכה רוב שעות היום, ואם לא היו מקבלים שכר לא היו יכולים ללמד את הילדים. אולם הרבנים הגדולים, כל עוד לא שימשו בתפקיד ציבורי מנהיגותי עבדו לפרנסתם. וזאת משום שלימודם היה בתנ"ך, משניות, ברייתות ומימרות בלבד, והעבודה הייתה פשוטה, כדוגמת חריש וקציר, כך שיכלו תוך כדי עבודתם בשדה או בחרושת לשנן משניות ומימרות ולעיין בהן, ואחר שסיימו את עבודתם היו מלמדים את תלמידיהם. אולם במהלך הדורות תוכן הלימוד התרחב לאין שיעור, ותלמידי חכמים צריכים להקדיש את כל שעות היום ללימוד דברי התלמוד, הגאונים והראשונים, וכן דברי האגדה והמחשבה. על כן הוסכם שכדי שיהיו בישראל רבנים ברמה הראויה, הציבור חייב לפרנס את הרבנים כדי שיוכלו להתפנות ממלאכתם כדי ללמוד וללמד.

אומנם הרמב"ם יצא נגד זה בחריפות וכתב שיש בזה חילול השם (הלכות תלמוד תורה ג, י), וצריך להמשיך לנהוג כפי שנהגו בימי התנאים והאמוראים. אולם רוב ככל הרבנים כתבו שאין אפשרות לקיים בישראל תלמידי חכמים בלא שהציבור יפרנס אותם (תשב"ץ, הביאוהו הבית יוסף והרמ"א יורה דעה רמו, כא; מהרש"ל, בית חדש, שפתי כהן יורה דעה רמו, כ).

מלגות ללומדים על מנת ללמד

שאלה: האם המצווה לפרנס רבנים מכספי מעשר כספים חלה גם על אברכים שעדיין לא מלמדים תורה?

תשובה: הרמב"ם יצא בחריפות רבה נגד לומדי תורה שמתפרנסים מהציבור. שתי סיבות לדבריו: א. לימוד התורה צריך להיות לשמה, כדי ללמוד וללמד את דבר ה', ולא כדי לקבל בעבורו כסף או טובת הנאה. ב. יש בזה חילול השם (הלכות תלמוד תורה ג, י).

אולם למעשה הורו גדולי האחרונים שמותר ללומדים על מנת ללמד, כמחנכים ורבנים, להתפרנס מהציבור לכתחילה. משום שהדורות התמעטו, ותוכן הלימוד התרבה מאוד, ואי אפשר לגדל תלמידי חכמים ברמה סבירה בלא שישקיעו את עיקר יומם בלימוד התורה. ואם הציבור לא ימנן את לימודיהם, לא יהיו לישראל תלמידי חכמים שילמדו תורה ויורו הלכה בדור הבא. לפיכך, כשם שמעשר כספים נועד להחזיק את מלמדי התורה בישיבות, כך הוא נועד להחזיק את הלומדים על מנת ללמד (תשב"ץ א, קמב-קמח; כסף משנה הלכות תלמוד תורה שם; מהרש"ל וש"ך יורה דעה רמו, כ; ראשון לציון כא, ועוד רבים).

החזקת בחורי ישיבה ובעלי תשובה כהכנה לחיי העבודה

בדורנו התעוררה בעיה נוספת, רבים מבני הנוער אינם מגיעים לרמה תורנית שתספיק כדי להדריך את חייהם לאורה של תורה. וכיוון שכל ישראל צריכים לחיות חיי תורה, ישנו צורך גדול לאפשר לצעירים ללמוד שנים אחדות בישיבה לפני שיצאו לחיי המעשה. וכן ישנם בעלי תשובה שצריכים לרכוש ידע בסיסי בתורה, ולשם כך עליהם להשקיע כשנה או שנתיים בלימוד התורה. וגם להם אפשר להתיר לקבל מלגה למשך זמן זה, כדי שילמדו את יסודות האמונה וההלכה. ואף לשם כך ראוי לתרום את כספי המעשר כספים.

אסור למי שאינו עתיד לשמש כרב או מורה להתפרנס מצדקה או מקצבאות

אבל לאחר שהבחור או בעל התשובה קיבלו את הבסיס הנדרש, אסור להם להתפרנס מלימוד תורה, כדברי הרמב"ם והסכמת הפוסקים. ועליהם ללמוד מקצוע שיוכלו להתפרנס ממנו. שכן מעבר לקניית הבסיס לשמירת התורה והמצוות, רק מי שמתאים להיות מורה או רב רשאי להתפרנס מתקציבי רווחה או צדקה כדי ללמוד עוד כמה שנים, על מנת להתכונן כפי הנצרך לשליחותו המקודשת. אבל לשאר הלומדים אין היתר להתפרנס מתורה, ואין לתרום ללימודם מעשר כספים. גם המציאות מורה שככל שישנם יותר לומדי תורה שהציבור אינו נזקק להם, כמורים ורבנים, והם מתפרנסים מקצבאות, תרומות וצדקות, גדל חילול השם כדברי הרמב"ם.

> רק מי שמתאים להיות מורה או רב, רשאי להתפרנס מתקציבי רווחה או צדקה כדי ללמוד עוד כמה שנים, כדי להתכונן כפי הנצרך לשליחותו המקודשת. אבל לשאר הלומדים אין היתר להתפרנס מתורה, ואין לתרום ללימודם ממעשר כספים

לתרום לישיבות שמלמדות תורת אמת

יש להקפיד לתרום למוסדות שמלמדים בהם תורת אמת, ובכלל זה למצוות החשובות ששקולות כנגד כל התורה: מצוות יישוב הארץ, מצוות הגיוס לצבא, מצוות אהבת ישראל כלפי כל היהודים והחוגים, וזהירות מאיסור לשון הרע ומחלוקת. כמו כן, מחנכים את התלמידים להעריך את העבודה והמדע, ומעודדים את כל מי שאינו מיועד לשמש כמורה או רב ללמוד מקצוע מכובד כדי לפרנס את משפחתו ולעסוק ביישובו של עולם, כל אדם בתחום המתאים לו.

כמו כן, יש לתרום למוסד שידוע שמתנהל ביושר, ועיקר הכסף שנתרם הולך ללימוד תורה ולא למתרימים ולבעלי תפקידים שונים.

סדרי קדימה

שאלה: כאשר ישיבות שונות מבקשות תרומה, לאיזו ראוי להקדים?

תשובה: כל אדם צריך להקדים לתרום לישיבות שקרובות אליו יותר. וכפי שהורו לגבי כל הלכות הצדקה והחסד, שנאמר: "את העני עימך" (שמות כב, כד), מי שיותר עימך יותר קודם.

יש כמה סוגי קרבה. ראשית, קרבה אישית. אדם שלמד בישיבה מסוימת, הקרבה שלו לאותה ישיבה היא אישית, ונכון שיקדים לתרום לה, לפחות כשיעור הסכומים שהישיבה השקיעה בו.

שנית, קרבה רעיונית. התורה רחבה מני ים, ולכל ישיבה ישנו דגש מיוחד. יש שמדגישים את השמחה, ויש את המוסר. יש שמדגישים את לימוד הגמרא ויש את ההלכה או האמונה. יש שמדגישים את הכלל ויש את הפרט. יש שמדגישים את הלמדנות המופשטת ויש את ההכנה לחיים. וכל אדם צריך להיות נאמן להשקפת עולמו, ולשם שמיים, מתוך אהבת ישראל, לסייע לישיבה המתאימה להשקפתו.

שלישית, קרבת מקום. מי שמתלבט בין שתי ישיבות, ששתיהן קרובות לרוחו, אלא שאחת בעיר אחרת והשנייה בעירו, עליו להקדים את הישיבה שבעירו.

מוסדות שאינם מקבלים תקציבים מהמדינה

שאלה: האם צריך לתרום להחזקת מורים?

תשובה: במדינת ישראל, שכר המורים לילדים מסודר על ידי המדינה. נמצא שעיקר מעשר הכספים מיועד להחזקת ישיבות, רבני בית כנסת ולימוד תורה משלים מעבר למסגרות הממוסדות. אך אין ראוי לתרום מעשר כספים למוסדות חינוך לילדים ונערים שאינם מתוקצבים על ידי המדינה, הואיל ויכלו להסדיר את החינוך במסגרת הממוסדת, ואין לתרום לקיום מערכת פרטית מיותרת, ובמיוחד כשיש צרכים חשובים בהרבה. בנוסף לכך, אם מוסדות אלה אינם מלמדים תורת אמת, ממילא אין לתרום להם. ■

בס"ד

יד ברודמן

לע"נ משה חנה ובנם בן ציון
הי"ד שנספו בשואה

זכרו תורת משה

במלאות שנה להסתלקותו של מו"ר
הגאון הרב משה חיים דימנטמן זללה"ה
יתקיים ערב לימוד לזכרו

ביום שלישי | י"ט באלול תשפ"ו | 19:00

ישאו דברים:

הרב הראשי לישראל **הרב קלמן בר** שליט"א

הרב בנימין בארי שליט"א, חבר בית הדין הגדול בדימוס

הרב יוסף שליט שליט"א, ראש כולל יד ברודמן

הרב מאיר ברקוביץ' שליט"א, ראש כולל יד ברודמן

הערב יתקיים בבית הכנסת בית היימפלד

רח' באר מים חיים 2, רחובות

סרוק לצפייה
בשידור חי

בכבוד מצמן

MHM DESIGN

אריק בלומברג

סכנת המעבר מארץ הפלאות לארץ הזוועות

הטרגדיה ההיסטורית של הימין אינה נובעת רק מחזרה על טעויות שהזהיר מפניהן, אלא מהעובדה שגם לאחר שהמדינה שילמה מחירים כבדים על טהרנותו, הוא עדיין מסרב ללמוד את לקחי העבר

לאורך עונותיה של סדרת הפנטזיה 'משחקי הכס', הממלכות עסוקות במאבק כמעט אין־סופי על הכתר: הסטארקים והלאניסטרים נלחמים זה בזה, בתי האצולה מחליפים בריתות ובוגדים בהן, ובמקביל "אם הדרקונים" דאינריז טארגאריין בונה את כוחה כדי להשיב לעצמה את כס הברזל. לכל צד חשבון משלו, אינטרסים לגיטימיים ובעיקר אמונה עיוורת בצדקת דרכו. אלא שבזמן שכולם עסוקים בשאלה מי ישב בסוף על הכס, מעבר לחומה הלך והתקרב איום חיצוני גדול בהרבה, שהעמיד בסכנה את עצם קיומן של הממלכות ואיים להפוך את הניצחון על הכתר לניצחון פירוס: לזכות בכס ולגלות שלא נותרה ממלכה לשלוט בה.

דווקא ג'ון סנואו, שגדל כבן הממזר והדחוי של בית סטארק, היה מהראשונים לחזות את גודל הסכנה. הוא הצליח להרים את המבט מעבר למאבקים הפנימיים, ואף לסכן את מעמדו כמלך הצפון כדי להתמודד עם האיום שנשקף לממלכות כולן. במובנים רבים זוהי גם הטרגדיה ההיסטורית של הימין הישראלי. אלא שבמציאות הפוליטית שלנו לא מדובר בעוד סדרת פנטזיה מארץ הפלאות, אלא בהתנהלות חסרת אחריות של גורמי ימין שעלולה להעיר אותנו לתוך מציאות שנדמה כי נלקחה מארץ הזוועות.

פעם אחר פעם ידע המחנה לזהות את התהום שאליה דוהרת המכונית ולהזהיר מפניה, אבל התקשה לזהות את הרגע שבו המאבקים הפנימיים וההתעקשות לאחוז בכל מחיר בהגה מונעים ממנו ללחוץ בזמן על הבלם. בדומה לפרופסור בעל שם עולמי שמסוגל לנתח כל תמרור וכל עיקול בכביש, אך מרוב שראשו בשמיים, מתקשה שוב ושוב לצלוח את מבחני הטסט, כך גם מחנה הימין; הוא מצטיין בזיהוי הסכנות ובהבנת השלכותיהן, אך נכשל שוב ושוב ביכולת להסיק מסקנות משכר הלימוד הכבד ששילם בעבר.

זהו הסיפור הטראגי שמלווה את המחנה הלאומי בעשורים האחרונים: מתנגדי הסכמי אוסלו הזהירו מהסכנה הגדולה שנשקפת בהכנסת אש"ף ליהודה ושומרון ולעזה; ערב הבריחה מלבנון הזהירו רבים שהמהלך יעצים משמעותית את חיזבאללה ויעמיק אצל אויבינו את תודעת הניצחון, ולפני הגירוש מגוש קטיף התריעו בימין שהוואקום שייווצר לאחר הנסיגה יתמלא בטרור וברקטות. הכשל המתמשך כואב במיוחד כאשר לוקחים בחשבון את העובדה שהימין האמוני נהנה לאורך השנים מפוטנציאל מצביעים גדול בהרבה מגוש השמאל, ובכל זאת מתקשה לתרגמו לכוח פוליטי השווה לסך חלקיו. המאבק הטהרני להוכחה מי מפלגה ימנית, אידאולוגית וערכית יותר, נקנה לא פעם במחיר התבוסה של המחנה כולו.

לכן, מן הראוי שראשי המפלגות החדשות בימין שמזהירים מפני השלכותיה של ממשלת שמאל או מפני מהלכים מדיניים הרי אסון, יפנו ראשית את מבטם פנימה. הדוגמה שנצרבה עמוקות בזיכרון של הימין היא בחירות 1992: מולדת, צומת והתחיה פרשו בזו אחר זו מממשלתו של ראש הממשלה. התחייה לא עברה באותה עת את אחוז החסימה, וממשלת אוסלו יצאה לדרך. זהו תסריט הבלהות האלקטורלי החוזר ונשנה של מחנה הימין; הסכנה אינה טמונה דווקא במפלגות שוליים זניחות שזוכות לשברי אחוזים, אלא באלו שמרכזות סביבן כוח אלקטורלי משמעותי, נושקות לאחוז החסימה, ונותרות בחוץ לאחר שאיבדו שלושה-ארבעה מנדטים למחנה הימין כולו.

ב־2015 חזר הדפוס: אלי ישי, מנהיגה לשעבר של ש"ס, הקים את מפלגת יחד שסיימה את אותה מערכת בחירות כשהיא חבולה על סף אחוז החסימה עם 3.5 מנדטים, ובאותה עת מורידה את ש"ס לשבעה בלבד, התוצאה הנמוכה ביותר של ש"ס באותה העת זה 23 שנים. כתוצאה מכך נאלץ נתניהו להקים קואליציה שברירית של 61 חברי כנסת.

ארבע שנים לאחר מכן היו אלה נפתלי בנט ואיילת שקד שעזבו את הבית היהודי לטובת הקמת הימין החדש, מתוך שאיפה לפריצת גבולות המגזר. בבחירות אפריל 2019 הגיעה המפלגה למרחק זעום מאחוז החסימה, ונותרה בחוץ. התוצאה הייתה דרמטית: גוש הימין נותר עם 60 מנדטים בלבד, כאשר ארבעה מנדטים של הימין החדש נותרים מחוץ לכנסת. באותן בחירות גם זהות של משה פייגלין נותרה בחוץ עם 2.7 אחוזים מקולות הבוחרים. אומנם בניגוד למפלגות הימין החדש ויחד, חלק ממצביעי זהות באותה עת נמנו עם המרכז ואף השמאל הפוליטי, אבל את הדפוס קשה לפספס: פעם אחר פעם שחקנים בימין הובילו לפגיעה גורלית במחנה כולו.

פוליטיקה ללא עקרונות היא עסקנות, ונכון שמפלגה שאינה מוכנה לשלם מחיר על אמונותיה אינה ראויה לאמון בוחריה. אבל יש רגעים שבהם עמידה עקרונית שמחמיצה את תמונת המחיר הכוללת הופכת לחוסר אחריות אסטרטגי. מנהיגות נבחנת לא רק בנחישות בקרב הטקטי, אלא ביכולת להגביה מבט ולהבין מתי האובססיה לניצחון פרטי עלולה להפוך לתבוסת המחנה כולו.

זו אינה קריאה לטשטוש הבדלים. להפך: מחנה אידאולוגי בריא זקוק לרעיונות מתחרים ולקולות שמערערים על מוסכמות וקונספציות. אבל מנהיגות אמיתית צריכה לדעת לנהל סיכונים בתבונה. מנכ"ל שמסכן חברה שלמה למען מהלך שהוא מאמין בו נדרש להוכיח שהסיכוי מצדיק את המחיר; קל וחומר ממי שמבקש להנהיג ציבור, כאשר מחיר הטעות אינו טמון בשורת הרווח, אלא במחיר אמיתי של סיכון ביטחון המדינה ועתיד ילדינו.

הכותב הוא יועץ תקשורת ואסטרטגיה תקשורתית

מאיר סיידלר

מרוב אסטרטגיה לא רואים את ההסברה

מבקרי "הטרור היהודי" צודקים: בעקבות ניפוץ האנדרטה נגרם לישראל נזק הסברתי. אלא שנזק זה אינו תוצאה של המעשה אלא של הגינויים שלהם

ובכן, צבי סוכות עשה מעשה מתוקשר על דעת עצמו. אם מבודדים את המעשה של סוכות מההקשר הפוליטי־מדיני, אני מניח שרוב אזרחי ישראל הפוסט־טראומטיים אחרי שבעה באוקטובר יסכימו איתו, בפרט אחרי שנודע להם רק בעקבות המעשה(!) שיש דבר כזה: אנדרטאות לרוצחי יהודים בשטחי B (שהם באחריות ביטחונית של מדינת ישראל). הן פשוט עומדות שם כאילו כלום. בשנתיים האחרונות צה"ל אומנם מבטיח "לטפל" באנדרטאות האלה, אלא שעדיין לא נמצאו כוח האדם והפטישים הדרושים לכך (אם לשפוט לפי התמונות, לא צריך D9, ממש לא).

עכשיו סוכות עשה את זה, בלי תיאום עם צה"ל, בלי תיאום עם הקואליציה שבה הוא חבר ואפילו בלי תיאום עם סמוטריץ'. באמת לא יפה מצידו, מה גם שהוא סיפר לצה"ל שהוא רק רוצה לסייר בשטח, בעוד בפועל הגניב פטיש חמישה קילו (והפגין איתו, אגב, כושר גופני לא רע בכלל). עד כאן תמונת המצב. כל השאר הוא האפטר־פרטי - מה שעשו מזה לא רק אנשי האופוזיציה אלא לצערי גם אנשי הקואליציה, בתוכם אנשי שלומנו, לעומת מה שלדעתי היו צריכים לעשות עם זה, אחרי שזה כבר קרה.

הדבר הנכון היה למנף את המעשה של סוכות לכדי הזדמנות להסברה לאומית מוצלחת. פוליטיקה, יחסי ציבור והסברה חייבים להיות גמישים. לצד תוכניות יזומות (שאגב אינן נראות באופק) חייבת להיות גם מדיניות הסברה תגובתית מושכלת לשלל אירועים שקורים סתם ככה, בלי שאף אחד מתאם אותם איתנו. ניפוץ האנדרטה על ידי צבי סוכות הוא דוגמה מובהקת לאירוע שכזה. את הלימון הזה היה אפשר להפוך בקלות ללימונדה. במקום זה הפכו אותו למרור.

עיון אקראי בתקשורת הבין־לאומית הדיגיטלית מראה את הנזק שנגרם למדינת ישראל על ידי הגינויים מקיר לקיר שספג סוכות - כאמור לא רק מיאיר גולן אלא מכל הקשת הפוליטית, כולל מהקואליציה, החל מהאופורטוניסט גדעון סער ועד ליושב ראש סיעת הציונות הדתית בכנסת אוהד טל. אפילו סמוטריץ' הביע הסתייגות - אם כי בלשון רפה - במקום לתמוך בפה מלא. וכמובן גם ראש הממשלה גינה.

מה כבר קרה?! אנדרטה שמהללת רוצחי יהודים נופצה באופן בלתי חוקי על ידי חבר כנסת מהציונות הדתית. נורא ואיום. מעשה זה הובא בתקשורת הבין־לאומית וגם על ידי האופוזיציה כדוגמה בולטת לטרור יהודי: היהודים הקיצוניים האלה משמידים בלי תיאום עם צה"ל אנדרטאות שמהללות את רוצחיהם?! הייתם מאמינים?

בדיוק על כך שהופיע ב'דר שפיגל', עיתון מספר אחת בגרמניה, לא היה זכר לעובדה שמדובר באנדרטה המהללת רוצחי יהודים, אבל כן צוטטו בהרחבה כל המי ומי בישראל שגינו את המעשה הנורא הזה שבו סוכות בעל הפאות (לפי מיטב הדימוי האנטישמי הקלאסי) מכלה את חמתו על אבנים חפות מפשע בכפר פלשתיני פסטורלי.

אין לי תלונות על יאיר גולן, יש ויש לי תלונה על ראש הממשלה ועל אנשי הקואליציה שהזכרתי קודם. אחרי מעשה ולמרות הביצוע הפרטיזני, אלה היו צריכים לתמוך, לפחות כלפי חוץ, ולכל היותר להסתייג מכך שזה נעשה בלי תיאום עם צה"ל. הם היו יכולים לנצל את ההזדמנות להסברה ישראלית באופן כזה שלא 'דר שפיגל' ולא שום כלי תקשורת אחר בעולם היו יכולים להתעלם מההקשר, ולו מהסיבה הפשוטה שכל המגיבים שהיו מצדיקים את המעשה היו מנמקים מדוע הם מצדיקים אותו.

אוהד טל ציין שהמעשה של סוכות לא תואם את אסטרטגיית הבחירות של הציונות הדתית. אלא שנכון לעכשיו האסטרטגיה הזאת, שממנה מתפרנסים מן הסתם לא מעט יועצים, לא נושאת פרי. לדעתי, גם כלפי פנים, בהקשר האלקטורלי, המעשה של סוכות היה יכול לשרת את מפלגת הציונות הדתית יותר מהאסטרטגיה האלקטורלית שלה, שלא ממריאה. בפוליטיקה שם המשחק הוא הרבה יותר קפיצה על הזדמנויות מאשר התקדמות על פי קווי מתאר שנקבעו מראש.

בהקשר המדיני־הסברתי, ניפוץ אנדרטת המחבלים על ידי צבי סוכות מדגים היטב את הכשל בהסברה הישראלית. כשל זה הוא פועל יוצא של המשך הקונספציה הידועה לשמצה: במקום לתקוף, מתגוננים. גם בשדה ההסברתי, שיטה זו מביאה רק נזק, אבל זה כבר נושא למאמר אחר.

לתגובות: meirse@ariel.ac.il

למאיר ואסתר שטרית
מזל טוב להולדת הנינה
נכדה לחגית ושרלי רביבו
בת לנוף ורוני סוריה
שתזכו לגדלה לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
בשבע

חסדי נעמי
מרכז סיוע ארצי לנזקקים

פלוחים

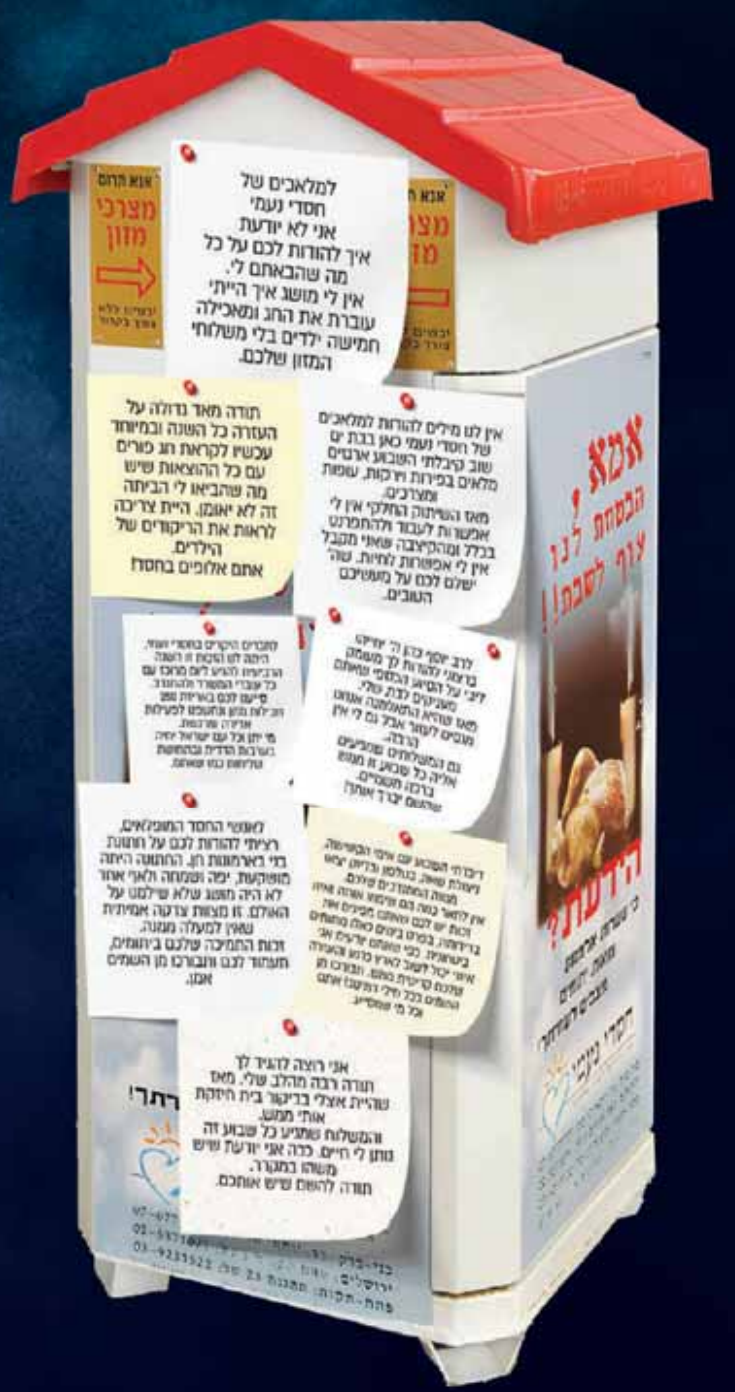

הפרקליטים שלך ליום הדין!

אלפי משפחות נעזרות ב'חסדי נעמי'
לאורך השנה כולה. הדמעות, התפילות
והתודות שלהם - הם הפרקליטים
הטובים ביותר ביום הדין עבור התורמים
והשותפים לחסד העצום.
לשנה טובה ומתוקה תכתבו ותחתמו.

התקשרו עכשיו:
naomi.org.il | 1800-677-777

*מעט ממכתבי התודה שהתקבלו בחסדי נעמי בשנה האחרונה

ממשלה צרה

לא תביא

גיוס אמיתי!

האחדות
בראשות גלעד ארדן

אם אתם רוצים גיוס אמיתי ושותפות בנטל, קחו דקה לקרוא ולהפנים

כל ממשלה צרה בישראל, מימין או משמאל, תהיה ממשלה שנשלטת ונסחטת על ידי קיצוניים. דרעי וגולדקנופף או יאיר גולן ועבאס. ממשלה ימנית צרה, שהחרדים יהיו חלק ממנה - תמשיך לשלוח אתכם ואת הילדים שלכם למאות ימי מילואים, תוך כדי השתמטות של הציבור החרדי ולא תוביל לשותפות אמיתית בנטל.
ממשלת שמאל צרה שוב תהיה תלויה בעבאס ובאחים המוסלמים. זה המצב - ככה זה היה וככה זה יהיה!

רוצים לשנות את המשוואה? אתם חייבים להצביע למפלגה ימנית שדורשת אחדות.

כי רק ממשלה ציונית רחבה תוכל להציל את ישראל מהמצב שבו היא נמצאת. בלי סחיטה, בלי פוליטיקה קטנה, בלי איומים של האצבע ה-61 לפרוש כל שני וחמישי. רק ממשלה רחבה, עם DNA ימני מובהק, תוכל להיות התקפית וחזקה, ולוודא שיהיה פה ימין אמיתי וגיוס אמיתי.

גם ימין אמיתי וגם גיוס אמיתי

הרב יונה גודמן

לא להסתפק בבינוניות

הנתונים מצביעים על פער בהישגי הבגרות המצטיינת בחינוך הדתי. מנקודת מבט תורנית־ציונית, השקעה במדע ובמצוינות אינה פשרה - היא חלק מבניין המדינה ומהאחריות של הקודש על המציאות

בעולם החינוך שלנו יש מטרות רבות. בעיניי, בראשן ניצב טיפוח חיי קודש הבנויים על אדני אהבת ה' ותורתו. יסוד זה כולל מחויבות לדרכנו התורנית. אפשר וצריך להקשיב ולאהוב כל אדם, להעריך את הטוב שבו, אך בה בעת לדבוק בדרכנו ולא לחיות חלילה 'על הרצף'. יש עוד מקום להרחיב על כך, אך לא זה עיקר ענייננו כעת.

פנינו עתה אל ההשקעה הלימודית בכלל, ואל ההשקעה במקצועות החול בפרט. מחקרים שונים מראים שבמוסדות תיכוניים בחינוך הציוני־דתי, שיעור הזכאות לתעודת בגרות גבוה יותר מאשר בבתי ספר הדומים להם, כלומר בעלי פרופיל תלמידים דומה מבחינה חברתית־כלכלית, עם מדד טיפוח דומה. עד כאן זו סיבה לשמחה. היינו רוצים שילדינו ירכשו לא רק עולם עשיר של קודש, אלא גם ידע והשכלה. ברם, אליה וקוץ בה. יש הגדרה רשמית של תעודת בגרות מצטיינת. ההגדרה כוללת את הממוצע וכלל היחידות של כל התעודה, את מספר יחידות הלימוד במתמטיקה ובאנגלית וכן הצטיינות אישית חברתית. כאן, שיעור הישגיהם של רבים מבתי הספר בגיל תיכון של החינוך הציוני־דתי נמוך יותר מאשר במוסדות המקבלים תלמידים עם פרופיל דומה.

אכן, חשוב לנו שילדינו ישיגו תעודת בגרות, אך הנתונים מעוררים שאלה: האם לצד הרצון בזכאות לבגרות אנו מטפחים אצל ילדינו מידה מספקת של שאיפה למצוינות? חשוב לציין שלא כל בתי הספר הם בעלי הישגים נמוכים יותר בבגרות מצטיינת מהדומים להם, אך לצערנו, רבים נופלים לתוך קטגוריה זו.

מדוע זה כך? מדוע הורים רבים חפצים מאוד שילדיהם יזכו לתעודת בגרות, אך מייחסים חשיבות פחותה לאיכותה ולהצטיינות בה? כאן חלוקות הדעות. יש אומרים שעקב ההשקעה הרבה (והמבורכת) במקצועות הקודש ובפעילות חינוכית, אי אפשר להשיג הצטיינות גם במקצועות החול, כגון מתמטיקה ואנגלית. אצל אחרים מסתתרת כאן תפיסה הרואה בהשקעה בלימודי החול דבר שאינו משתלב בסולם הערכים התורני. בעיני אותם הורים, אין חשיבות למקצועות החוכמה הכלליים (לפחות לא בגיל זה), וזה מעיד גם על פתיחות רבה מדי לעולמות זרים. קבוצה שלישית טוענת שמערכת החינוך שלנו מתברכת בנכונות לקלוט גם תלמידים המתקשים בלימודיהם, וכי רוב התלמידים החלשים בוחרים (הם או הוריהם) ללמוד בחינוך הציוני־דתי, וממילא יש לכך השפעה גם על מצוינות בנתוני הבגרות.

אין הכוונה להפוך ציונים לחזות הכול, ואף לא למדוד את ערכו של נער במספר היחידות שלמד. השאלה היא ערכית, האם אנו מחנכים אדם למצות את הכוחות שהקב"ה נטע בו? זאת ועוד: הציבור שלנו מאמין ברצון האלוקי להקים מדינה יהודית בארץ ישראל. כדי לקיים מדינה איכותית ולבסוסה, דרושים אנשים שרואים שליחות תורנית בשאיפה להיות מהנדסים מצטיינים, רופאים מצטיינים וגם קצינים מצטיינים. כדי להמציא תרופה לסרטן, כדי להוביל את העולם בתחומי ההייטק (וממילא, לאפשר כלכלה יציבה שיודעת להתמודד עם הוצאות של מלחמה) - צריך אנשי תורה שמצטיינים בכל המקצועות. כדי ליצור כלכלה בריאה ולהגיע להישגים במדע ובפיזיקה, צריך שאנשי תורה לא ידירו את עצמם ממגוון מקצועות החול. יש סתירה מסוימת בין תפילה ושירה על מדינת ישראל כ'ראשית צמיחת גאולתנו', לבין הימנעות מהשקעה בבניינה, במגוון דרכים.

סוף דבר, אנו בוודאי זקוקים לרבנים ולאנשי תורה. אך אנו זקוקים לא רק לאנשי תורה בבית המדרש, אלא לאנשי תורה בכל מרחבי העשייה. אל לנו לזלזל בהשקעה לימודית ובהצטיינות במקצועות החול השונים, שבאמצעותם בונים מדינה שהקודש במרכזה. מנקודת מבט תורנית־ציונית, מצוינות בלימודי החול אינה ערך חיצוני לעולם הקודש; היא אחת הדרכים שבאמצעותן עולם הקודש מקבל אחריות על המציאות.

לקראת שנת הלימודים החדשה, ולקראת השנה החדשה, הבה נשאל את עצמנו: האם אנו באמת מעודדים את ילדינו להצטיין בלימודיהם? אין די בכך שבביתנו פנימה מצטיינים לימודית. זו שאלה של תרבות חינוכית רחבה של הציבור הציוני־דתי, וכולנו שותפים באחריות לעיצובה. הדבר אינו עומד בסתירה לעשייה ערכית מבורכת, בתנועת נוער או בכל מסגרת אחרת. אולי זו אחת המשימות החינוכיות העומדות לפתחנו בשנה החדשה: לגדל דור שאינו בוחר בין עומק תורני לבין מצוינות, אלא מבקש לחבר ביניהם; דור המבקש למצות את הכוחות שהקב"ה חנן אותו בהם, ומתוך כך לתרום לבניינה של מדינת ישראל.

"בכל דרכיך דעהו" - גם בבית המדרש, וגם בכל מרחבי החיים שבהם אנו נקראים לבנות, כדי ליצור ולהוסיף טוב בתהליך המופלא של גאולת ישראל. אנו נתבעים לגדל תלמידי חכמים הרואים ביישובו של עולם ובהובלתו חלק בלתי נפרד מרצון ה'. המצוינות הלימודית איננה תחליף לקודש, אלא כלי מחזיק ברכה שבאמצעותו נאיר באור התורה את כל מרחבי התחייה הלאומית.

שנת חינוך ולימודים טובה ומצוינת!

הכותב הוא מנהל חינוכי במרכז ישיבות ואולפנות בני עקיבא

אבי לוי

ללמד לשאול - האתגר של מורי המחר

בעידן שבו הבינה המלאכותית מספקת תשובות מיידיות ומסרים פוליטיים מציפים את המסכים, תפקידו של המחנך משתנה מהיסוד - מהקניית עובדות לטיפוח אוריינות וחשיבה עצמאית

בשבוע הקרוב יחזרו תלמידי ישראל אל בתי הספר, ובמקביל תיכנס גם מערכת הבחירות לישורת האחרונה שלה, כאשר מערכת הבחירות הסוערת ולעיתים משולחת הרסן על תודעת הבוחר צפויה להיכנס איתם מדי בוקר לכיתה דרך השיחות מבית, אך בעיקר דרך הטלפונים הניידים, הרילסים וקבוצות הווטסאפ; הם ייחשפו מדי יום למסרים פוליטיים קצרים, יצריים ומותאמים אישית לפרופיל האישי שלהם ולמקום מגוריהם, לתמונות ולקטעי 'דיפ פייק' שקשה לאמוד את מידת מהימנותם, ולקמפיינים שכל מטרתם ללכוד בתוך שניות את תשומת ליבם ולעוור בהם תחושות של פחד, כעס, הזדהות או סלידה. מערכת הבחירות אולי תסתיים בתוך חודשיים, אבל היא ממחישה את אחד האתגרים החינוכיים הגדולים של העידן החדש: כיצד מלמדים ילד לחשוב באופן עצמאי בעולם שבו יותר ויותר גורמים מתחרים על הזכות לחשוב במקומו.

לפיכך, מי שסבור שהבינה המלאכותית עתידה לדחוק את דמות המורה מן הכיתה, מחמיץ את אחת ההשלכות מרחיקות הלכת של מהפכת ה־AI על מערכת החינוך, שלא רק שלא תייתר את הצורך בדמות מחנכת, אלא תדרוש מן המורים סל יכולות רחב ומורכב מאי פעם; לא עוד שליטה בידע ויכולת להעבירו לתלמידים, אלא כישורי הוראה שנוגעים לאוריינות טכנולוגית, לזיהוי הטיות ומניפולציות, להערכת אמינותם של מקורות מידע. והחשוב מכול: פיתוח חשיבה ביקורתית ומטה־קוגניטיבית שתלמד את התלמיד לא רק כיצד לשאול אם התשובה שקיבל נכונה, אלא גם לדעת לשאול את השאלה הנכונה, ומתי עליו לפקפק גם במסקנה של עצמו. מרכז הכובד עובר אפוא מתפקידו של המורה כמתווך ידע לנושא באחריות עמוקה יותר: להעניק לתלמיד את ארגז הכלים שיאפשר לו לברור ולשפוט את המידע שמגיע אליו, לזהות הטיות ומניפולציות רגשיות, להבין מה הושמט מן התמונה, ולהבחין בין תשובה שנשמעת משכנעת לבין כזו שעומדת במבחן העובדות. אלא שהעבודה עם AI דורשת כישורים מקיפים עוד יותר: לא רק לדעת מה לשאול, אלא לבחון אם שאלנו את השאלה הנכונה. לא רק לקבל תשובה, אלא לזהות מה חסר בה, על אילו הנחות היא נשענת ועד כמה הביטחון שבו היא מנוסחת גורם לנו לקבל אותה ללא ביקורת.

על מנת שהמורים יוכלו להעניק לתלמידים את הכלים הללו, גם הכשרתם נדרשת לקפיצת מדרגה. לא די ללמד כיצד לייצר מצגת או להכין מערך שיעור באמצעות AI. האתגר האמיתי שלנו כמי שמכשירים פרחי הוראה הוא להכשיר את המורים ללמד תלמיד לחשוב עם המכונה בלי למסור לה את מלאכת החשיבה.

נתוני OECD ממחישים היטב את גודל האתגר. אומנם 44 אחוז מהמורים בישראל כבר דיווחו שהשתמשו ב־AI בעבודתם, אך בקרב המורים שלא השתמשו בו בשנה שקדמה לסקר, 80 אחוז העידו כי חסרים להם הידע והמיומנויות הדרושים ללמד באמצעותו; יתרה מכך, כ־41 אחוזים מכלל המורים דיווחו על צורך גבוה בפיתוח מקצועי בתחום ה־AI לצורכי הוראה ולמידה. מנגד, בסקר הארצי שערכה הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, 57 אחוזים מהתלמידים כבר דיווחו שהם משתמשים בכלי AI בעוד 36 אחוזים בלבד אמרו שבית הספר מלמד אותם כיצד להשתמש בהם. הפער ממחיש היטב את האתגר: התלמידים כבר חיים בתוך המהפכה, בזמן שמערכת החינוך נדרשת להאיץ את הכשרת המורים כדי שיוכלו לא רק להדביק אותה, אלא להוביל את תלמידיהם בתוכה.

בעולם שבו המכונה מספקת לנו הררי מידע בלחיצת כפתור, תפקידו של המורה יהיה ללמד אותם להבין טוב יותר ולחשוב בעצמם. אם בעבר יתרונו של התלמיד היה ביכולתו לדעת את התשובה, בעולם החדש הוא יהיה טמון גם ביכולתו להבין איזו שאלה עדיין לא נשאלה, ותפקידו הגדול של המחנך יהיה ללמד אותו לדעת מתי וכיצד לשאול אותה.

הכותב הוא נשיא האקדמית־דתית לחינוך שאנן בחיפה, וחבר בחוג הפרופסורים לחוסן לאומי

בס"ד

קדושת החיים מצוה | מכון פוע"ה פוריות ורפואה על־פי ההלכה | מכללת פוע"ה ידע · מקצועיות · חיים

מאת: הרב צבי ארנון ראש אגף 'קדושת החיים' מבית מכון פוע"ה

כשעולם שלם משתנה:
מבט הלכתי ורפואי על סבל וכאב

רוני היה איש מחשבים נמרץ בן 42, אב לשלושה, עד שאירוע מוחי פתאומי שינה את חייו מן הקצה אל הקצה. הוא נותר בחיים, אך איבד את היכולת לדבר ולנוע באופן עצ־מאי. בוקר אחד, בעודו ישוב בכיסא גלגלים, הביטה בו אשתו בדמעות ואמרה לעובדת הסוציאלית: "אנחנו מודים על כך שהוא איתנו, אבל אנחנו מתאבלים כל יום על האיש שהיה ואיננו."

סיפורו של רוני מציף התמודדות שקטה אך קורעת לב: אובדן שאינו מוות. בעולם הרפואה, המאבק על פיקוח נפש ושימור החיים ניצב בראש סדר העדיפויות. אך לצד ההצלה הפיזית, מטפלים ואנשי הלכה פוגשים יום-יום התמודדות מורכבת לא פחות, סבל וכאב של חולים מיוסרים. מדובר באירועים שבהם החיים נמשכים, אך איכותם או זהותם השתנו לחלוטין – כמו ירידה קוגניטיבית, אובדן עצמאות, מחלות כרוניות ממושכות, או פגיעה נפשית עמוקה.

במפגש שבין הרפואה להלכה עולות שאלות רגישות:
כיצד מאזנים בין קדושת החיים לבין מניעת סבל מיותר?
מהו גבול התפקיד של המטפל מול סבל מתמשך?
וכיצד ניתן להעניק מענה רוחני ונפשי לאדם שאיבד את אורח חייו הקודם, אף שגופו עודנו נושם?

הכנס השנתי הקרוב שלנו באגף 'קדושת החיים' בתאריך כ"ה אלול (7/9 למניינם), יוקדש לבירור מעמיק של סוגיות אלו. נצלול אל התפיסה ההלכתית של כבוד האדם, נבחן את הכלים הרפואיים והאתיים להתמודדות עם כאב כרוני, ונחפש דרכים להע־ניק תמיכה, חמלה ומשמעות במקומות שבהם הריפוי המלא אינו אפשרי, אך הטיפול והאנושיות חיוניים מתמיד.

נשמח לראותכם עימנו.

לרישום כנסו לאתר 'קדושת החיים'
https://kedushat-hachayim.org.il/

חמד בית חינוך כמשפחה

רשת נעם צביה
מובילה בחינוך התורני-ציוני

עיריית לוד

מצדיעים למצטיינים

עיריית לוד ורשת נעם צביה
שמחים ומברכים

את אולפנת צביה- לוד

וישיבת צביה אלישיב -לוד

על הצטיינותן הלימודית, החינוכית,
החברתית והערכית וזכייתן
ב"גמול הדיפרנציאלי"
של משרד החינוך

תשואות וברכות

לראש הישיבה - הרב פנחס בן יאיר
לראש האולפנא - צילה בלוך
לצוותים החינוכיים והמינהליים,
לתלמידות, לתלמידים היקרים והוריהם

המשיכו בס"ד לחנך, ללמד ולגדל
את ילדי לוד להנהגה טובה, לתורה
ולמדע, מתוך שמחה, אהבה ואמונה.

יאיר רביבו
ראש העיר

בני סיתאלכיל
סגן ראש העיר
וממונה חינוך

הרב שמחה ויסמן
ראש הרשת

ינקי פרידמן
מנכ"ל הרשת

אתם מתפקדים כצוות בבית.

אבל מתי לאחרונה נפגשתם באמת?

דמיונובע זוגי מאפשר מפגש של מהות במהות,
הקשר מתגלה מתחת לחליפות ההישרדות.

פתאום, הבית אינו רק מקום של מטלות אלא
מרחב של אהבה, נראות, נוכחות וקרבה אמיתית.

לפרטים: zug.novea@gmail.com

אודי טנא

אלטלנה שלי

גילוי שרידי אלטלנה אינו רק הישג של משרד המורשת, אלא תיקון של עוול היסטורי ושכתוב שנים של השתקה. דווקא בעיצומה של מערכת בחירות סוערת, חשוב להציף מחדש את המסר של בגין: מלחמת אחים - לעולם לא

ביום שלישי השבוע קמנו כולנו לכותרת מרגשת: ספינת הנשק אלטלנה נמצאה במצולות הים, כ־27 קילומטר מחופי ישראל ובעומק של 500 מטרים. הודעתם של שרי הממשלה הרב עמיחי אליהו ואיתמר בן גביר עוררה רגשות בליבם של מיליוני ישראלים. כל מי שגדל במחנה הלאומי לא יכול היה להישאר אדיש לכך.

ייאמר לזכותו של עמיחי אליהו, שר המורשת (גילוי נאות: זוכה לייעץ לו אסטרטגית), שעם כניסתו לתפקיד הוא הבין שצריך לחשב מחדש את סדר הקצאת הכספים של משרדו. אחת מספינות הדגל שלו, תרתי משמע, הייתה להתחיל במציאת אותו סמל היסטורי שעורר אמוציות רבות. וכך לפני שלוש שנים חוקרי הים יצאו לדרכם במטרה למצוא את הספינה שהוטבעה.

כל מי שיודע ומבין מעט איך תקשורת עובדת, יודע כי אף אחד לא תכנן למצוא את ספינת אלטלנה דווקא בעיצומו של חודש אוגוסט המהביל, שבו רוב עם ישראל נופש עם בני משפחתו. ברמה האישית גם אני עשיתי זאת. את הטלפון הבהול שהגיע כמה שעות לאחר מציאת הספינה לא אשכח לעולם.

כמי שחוקר את מחתרות האצ"ל והלח"י עוד מנעורותי, ולאחר מכן גם באקדמיה, הבנתי מיד את גודל המאורע. לא רק התקשורתי, אלא בעיקר זה התודעתי של פרק בתולדותינו שניסו להטביעו בחוף ימה של תל אביב, ועכשיו פרץ ממצולות הים בחזרה אל חיינו.

אלטלנה הגיעה לחופי הארץ במהלך חודש יוני 1948, כחודש וחצי לאחר קום המדינה. המדינה הצעירה שיוועה לנשק, ואנשי האצ"ל עמלו רבות באירופה עוד לפני הקמת המדינה על הבאת נשק שאיתו יוכלו להילחם במנדט הבריטי. לוחמי האצ"ל הסכימו בגדלות נפשם לתת את רוב הנשק למדינה שזה עתה הוקמה, אך בן גוריון לא הסתפק בכך ודרש את כל הנשק לעצמו. לצערנו הרב, ראש הממשלה הראשון עשה הכול כדי להעלים את גבורת נפשם של לוחמי האצ"ל והלח"י. לא בכדי רבים מההיסטוריונים "שוכחים" לציין את הסיכום בין בן גוריון לבגין שלפיו כ־20 אחוזים מכלל הנשק באלטלנה יועבר אל החזית המרכזית באותה העת בירושלים, שבה המחתרות המשיכו לפעול כיחידות עצמאיות מול הפורעים הערבים. מדובר בנשק שנקנה בכסף מלא של לוחמי האצ"ל עוד בטרם הוכרזה המדינה.

לדאבון לב, היה מי שבחר להעדיף את שיקוליו האישיים על פני האחדות. בן גוריון, שלו זכויות עצומות בבנייה של מדינת ישראל, החליט כי סיכומים אפשר להפר בפעם המי יודע כמה, שהרי מדינת ישראל היא בדמותו ובצלמו בלבד. לא בכדי הוא החליט לירות על האונייה באמצעות תותח, הידוע לכול בשמו האירוני "התותח הקדוש". צה"ל הצעיר סבל ממחסור חמור של משאבים, ולמרות זאת בן גוריון החליט לירות על הספינה ולמנוע את הנשק גם מצה"ל, דבר שיכול היה לשנות היסטורית את מלחמת העצמאות ולמנוע חללים שנוספו במלחמה.

הגדיל לעשות בן גוריון, ולאחר הפצצת הספינה החל במסע של השמדת ראיות ושכתוב ההיסטוריה, שבאו לידי ביטוי בהטבעת הספינה, גרירתה אל מחוץ לגבולות המדינה, והיעלמותם באורח פלא של יומני צה"ל שבהם צוין מקום קבורתה.

המחקרים והמסמכים המעטים שנערכו בנושא מוכיחים כי הוא ידע היטב מה הוא עושה. לא לחינם המשיך בן גוריון לרדוף את מי שלא הלך בדעתו הפוליטית. באחד מהקורסים הראשונים למשפט מינהלי שבפקולטות למשפטים, נלמד פסק דין מפורסם במקרה שבו מנע בן גוריון מאחד מראשי הלח"י, ד"ר ישראל שייב, אביו של פרופ' אריה אלדד, לשמש כמורה, בטענה כי הוא "משחית את הנוער". בג"ץ בישרותו הנדירה ביטל את ההחלטה. בן גוריון הקפיד בחרדת קודש לקרוא למנהיג המחנה הלאומי מנחם בגין בכינוי "האיש שיושב ליד חבר הכנסת בדר". לא ברור מאיפה השנאה התהומית הזאת. עצוב לראות איך אחד מגדולי המנהיגים בהיסטוריה הישראלית לא יכול היה לשאת דעה אידאולוגית שונה משלו. אני בטוח שמציאת אלטלנה לא הייתה מסיבה לו נחת.

כידוע, להצלחה יש הרבה אבות, ומציאתה של הספינה ביוזמת משרד המורשת גררה מלחמת קרדיטים. רק מי שחי היסטוריה יכול להבין עד כמה יום שני האחרון היה אירוע מכונן בתולדות עם ישראל בעת החדשה. ראש הממשלה נתניהו אף ערך מסיבת עיתונאים נפרדת, כי כבן של היסטוריון הוא יודע כמה מציאת אלטלנה היא אירוע ליכודי מהמעלה הראשונה. אבל מה שחשוב כאן הוא לא מי מצא, אלא שהאמת ההיסטורית תצא וקולם של עולי הגרדום, לוחמי כלל המחתרות ובפרט לוחמי הלח"י והאצ"ל שנרדפו ושנהרגו יישמע, גם אם 78 שנים מאוחר יותר.

כאיש מאמין, ברור לי כי מציאת הספינה דווקא בימים אלו, כאשר אנו בעיצומה של מערכת בחירות יצרית, היא מסר חד וברור. דבריו המהדהדים של בגין כאשר פנו אליו לוחמיו להשיב אש לירי שנורה אליהם, ולפיהם "מלחמת אחים - לעולם לא", שינו את פני ההיסטוריה היהודית־ישראלית. אפשר וצריך להתווכח ולחלוק, אך אסור שיהיה פירוד לבבות. כמו בימי הלל ושמאי שחלקו בתי מדרש מנוגדים הלכתית אך לא מנעו מצאצאיהם להתחתן אלה עם אלה, כך צריכים לנהוג גם אנו, כמו בימים ההם כך בזמן הזה.

הכותב הוא יועץ אסטרטגי ומנהל קמפיינים, ניהל תקשורתית את קמפיין מציאת הספינה אלטלנה, כותב דוקטורט על מחתרות אצ"ל ולח"י

הרב איתן קופמן

להחזיר את הנשמה לחינוך הממלכתי

רוב הציבור החילוני והמסורתי משתוקק לזיקה למסורת, אך מערכת החינוך מובילה לטשטוש זהות. פתרון כמו מסלול ממלכתי־מסורתי והנגשת תורה לכל אדם הם משימה לאומית של כולם

את אחד בספטמבר כל הורה בישראל מכיר. זהו היום המיוחל שבו נגמר החופש הגדול (מדי), וילדי ישראל חוזרים ללמוד בבתי הספר ובגנים. בבתים רבים בישראל אחד בספטמבר הוא יום שמחה והתרגשות. הילד הקטן הולך לגן, הילדה נכנסת לראשונה לכיתה א', והנער או הנערה מתחילים ללמוד בישיבה ובאולפנה.

אבל אחד בספטמבר הוא יום מורכב, כי יש בו שמחה גדולה לצד צער גדול. שמחה גדולה על ילדיי האישיים שנכנסים כל אחד למסגרת הלימודים שבעזרת ה' תחכים אותו ותבגר אותו, אבל יש בי צער עמוק, כאב גדול ותחושה של עוול, כשאני חושב על ילדים אחרים. יש קרוב ל־800 אלף ילדים בעם ישראל הלומדים בחינוך הממלכתי החילוני, שלא יזכו גם השנה לקבל חינוך כמו החינוך שילדיי יקבלו. הם לא ילכו לתלמוד תורה או למסגרת ממלכתית־דתית, וגם לא לישיבה או אולפנה.

גם השנה 800 אלף נשמות מעם ישראל לא יזכו להכיר את המסורת הנפלאה של עם ישראל, את המקורות הקדושים שמלווים אותנו אלפי שנים, את ההלכה המדריכה אותנו להלך בארצות החיים, ואת עקרונות המוסר היהודי ותיקון המידות שעושים אותנו לאנשים קדושים יותר, טהורים יותר, צנועים יותר וטובים יותר. גם השנה 800 אלף נשמות לא יתפללו ולא יברכו, כי אף אחד לא ילמד אותן איך עושים זאת. ל־800 אלף נשמות לא תהיה בחירה חופשית אם לחיות לפי היהדות, משום שאף אחד לא דואג שהן יכירו אותה בכלל.

סמדר מורס, מנהלת בית ספר חילוני בתל אביב, אמרה בעבר בוועדת חינוך של הכנסת (ציטוט בדילוגים): "יש אוצר בלום של חומרים (=ביהדות), ללמוד סוגיות של מוסר, דרך ארץ, בין אדם לחברו וכן הלאה, שנמנעים מהתלמידים. איפה אותה מסגרת של לימודי זהות? אני רוצה לשאול ילד למה אתה חי במדינת ישראל ולא במקום אחר. לימודי יהדות צריכים להיות מקצוע ליבה וחובה. היעדר שייכות והיעדר זהות הוא איום אסטרטגי על מדינת ישראל. המכנה המשותף הרחב ביותר לאזרחים ולאזרחיות במדינת ישראל הוא היהדות. כשמנהלי בתי ספר רוצים להגיע עם ילדים בכיתה ב' לבית כנסת, אז שואלים: 'למה? זו הדתה'. זו לא הדתה, זו בורות של ילדים שלא מבינים מה יש בבית כנסת, מה הם הסמלים".

תחת חינוך לערכי היהדות והציונות יקבלו תלמידים רבים גם השנה חינוך פרוגרסיבי, אנטי־דתי ופוסט־ציוני. ילמדו אותם שאין הבדל בין יהודי לגוי, אין הבדל בין גבר לאישה, ארץ ישראל היא שטחים כבושים, וגיבורי התנ"ך הם לא דמויות שיש להעריץ אותן וללכת לאורן. חלקם אפילו יחונכו על ידי מורים ערבים כחלק מטשטוש הזהות היהודית.

צריך לומר בכנות ובכאב. הציבור הדתי (והחרדי) כבר עשרות שנים דואג לחינוך של ילדיו אך מזניח לגמרי את החינוך של שאר ילדי ישראל. אחת הסיבות לכך היא המחשבה שכל חברה צריכה לחנך את ילדיה לפי ערכיה, וכשם שאנו לא מוכנים שחילונים יתערבו לנו בחינוך, כך לא ראוי שאנחנו נתערב להם בחינוך.

טענה זו הייתה נכונה אם החינוך הממלכתי היה אכן שיקוף של רצון ההורים החילונים או לפחות רצון רובם, אך זה לא המצב. לפחות מחצית מההורים החילונים, אם לא יותר, הם מסורתיים או חילונים עם חיבור למסורת. אלו אנשים שהיו שמחים מאוד שהילדים שלהם ידעו לומר 'שמע ישראל' וילמדו על שבתות וחגים, כי הם עצמם חיים כך. אלו אנשים שמאמינים בציונות ורוצים שהמדינה תהיה מדינה יהודית וציונית. אבל מערכת החינוך הממלכתית כבר שנים רבות מנוהלת על ידי השמאל הפרוגרסיבי שמייצג אולי עשרה אחוזים בלבד מהחברה החילונית.

למעשה, האחריות הבסיסית היא על ההורים החילונים. היה ראוי שהציבור המסורתי יתקומם ויבנה לעצמו מסלול חדש במשרד החינוך - ממלכתי־מסורתי, מסלול המיועד לחילונים שרוצים שהילדים שלהם יקבלו חינוך יהודי כמו שצריך. אבל יחד עם זאת לכל אדם ולכל ציבור יש אחריות על חינוך ילדי ישראל כולם. זו גם הלכה בשולחן ערוך שאדם צריך ללמד את בנו תורה ואת בן בנו, אבל גם את בן חברו. צריך לשנות את תוכניות הלימודים ובד בבד להקים מסגרות רשות שילמדו יהדות ויהיו מיועדות לחילונים שרוצים ללמוד. צריך להקים פרויקטים שיאפשרו למנהלי בתי ספר הרוצים בכך להכניס לימודי יהדות בסיסיים לבית ספרם.

כבר לפני מאה שנה הרב קוק כתב בכאב ש"רבים הם לדאבוננו אשר שכחו את צורת החינוך העיקרית שלנו", למרות ש"יסוד האומה ביחס לעתיד שלה תלוי ביסוד החינוך... כי התיקון בחינוך הוא תיקון בכול". הרב קוק לא נרתע מלעורר להשפעה על החינוך של כלל האומה ואמר: "אנו חייבים להתחזק ביותר לייסד החינוך שביישוב החדש החביב על היסוד הישראלי הטבעי, על יסוד כזה שנהיה בטוחים שהילד היהודי יהיה על ידו כשיגדל - איש יהודי שלם, טוב לעצמו ונאמן לארצו".

לסיכום, אחד בספטמבר שנת 2026 הוא יום שמחה ויום של צער גדול, משום שעברה עוד שנה ועדיין לא תיקנו את הצדדים המקולקלים שבחינוך. באחד בספטמבר הקרוב מתחילה עוד שנה שבה 800 אלף ילדים וילדות יהודים לא יזכו לקבל חינוך יהודי כמו שילדינו זוכים לקבל, ובמקום זאת הם יקבלו חינוך המנוכר לזהותם וליהדותם. אני מקווה שאחד בספטמבר בעתיד יהיה יום שכולו שמחה. יום של תורה, יום של זהות יהודית, יום של ציונות, יום שבו נדע שכל ילדי ישראל, ללא יוצא מהכלל, יזכו לקבל חינוך שמתאים לנשמה שלהם ולאופי האמיתי של עם ישראל.

דוד נבלי

תעמולת הבחירות של גלי בהרב־מיארה

הניסיון למנוע מבן גביר לנאום מול מתנדבי כיתות הכוננות שהקים הגיע לשיא חדש. הפסיקה של השופט סולברג הוכיחה: גם למאבק של הייעוץ המשפטי יש גבולות

אמיתות ברורות וידועות הן כי השמש זורחת בבוקר, כי בני אדם חייבים לנשום אוויר כדי לחיות, וכי היועצת המשפטית לא יכולה לסבול את השר לביטחון לאומי איתמר בן גביר ואת מה שהוא מייצג. מתחילת כהונתה גלי מנסה לעשות הכול כדי למנוע ממנו ליישם את מדיניותו. ואחרי שהבינה שהוא לא מתיישר לפיה, היא חישבה מסלול מחדש ותלתה את תקוותיה ותקוות השמאל בבג"ץ, כשהתייצבה שוב ושוב לצד עותרי השמאל ודרשה לקבל את העתירות שמבקשות לפטרו. אלא שבג"ץ, שלא חשוד באהבת בן גביר, מבין היטב שפיטוריו בתקופת בחירות הם מתנה גדולה מדי לימין בכלל ולבן גביר בפרט, ולכן ממתין עם ההכרעה למועד נוח אחרי הבחירות.

במאמר מוסגר, כל ימני צריך לשאול את עצמו מדוע דווקא בן גביר ולא שרי ימין אחרים. לטעמי התשובה ברורה: בן גביר מצליח איפה שאחרים פחות. שוב ושוב הוא מצליח לממש מדיניות ימין. גלי מבינה היטב שהיום הוא במשרד לביטחון לאומי ומחר הוא עלול להיות במשרד שלה. בחודשים האחרונים גלי משקיעה מאמץ רב להשתיק את בן גביר במטרה למנוע ממנו להצליח מדי במערכת הבחירות, והכול בשם צמד המילים "תעמולת בחירות".

גלי פועלת בכל החזיתות כדי להשתיק את המסרים של בן גביר, המסרים שהוא כל כך טוב בלהעביר אותם לציבור בצורה ישירה דרך הרשתות החברתיות. תחילה היא ניסתה להשתיק את פרסומי המשרד. כך בתגובה לאחת העתירות של עותר שמאל סדרתי, גלי הכריזה על הקמת צוות שיבחן כל פוסט שעולה בפלטפורמות של המשרד, שישכתב איפה שצריך ואפילו יעריך בדיקת עובדות, משל היה הוא פייק ריפורטר של השמאל.

אולם כל זה איננו שווה לה בכל עת אשר היא רואה את השר בן גביר בחשבונותיו הפרטיים ברשתות החברתיות מגיע למאות אלפי אזרחים ומעביר את מסריו. לכן, את מיטב מאמציה היא העבירה להשתקתו בחזית זו. בשורה של החלטות אימץ יושב ראש ועדת הבחירות השופט נעם סולברג את דעתה, השית על בן גביר הוצאות גבוהות והורה לו להסיר מאות פרסומים. גלי ראתה כי טוב והעזה לטעון כי צילום אגבי של שוטרים אשר משמשים מעגל אבטחה סביב השר בן גביר נחשב תעמולה אסורה, והלכה למעשה הציבה אולטימטום לבן גביר: או שלא יצא לסיורים מקצועיים, שאותם הוא נוהג לבצע מתחילת כהונתו, או שיצא לסיורים ללא מעגל אבטחה ויסכן את חייו. עמדה קיצונית זו נדחתה, סוף סוף, על ידי השופט סולברג, וגלי החלה להרגיש שהגלגל מסתובב לו. בן גביר ימשיך לסייר עם שוטרים סביבו, וגלי תתרכז בחיפוש פוסטים שבהם בן גביר מגבה שוטרים.

אלא שמסתבר שכל זה היה רק הקדימון. בשבוע שעבר, בנוהל, הוגשה עתירה של השמאל, ובה נתבקש צו שימנע מבן גביר להופיע בטקס הוקרה למתנדבי כיתות הכוננות. העתירה נדחתה על הסף מטעמים פרוצדורליים וגלי, כמו גלי, זיהתה שיש לה בעיה. ההנחיות הכתובות שלה בנושא קבעו במפורש כי אין איסור לשר לבוא לטקסים כאלה ולברך, ואין מדובר בתעמולה. מה עשתה גלי? יום לאחר דחיית העתירה הפיצה שורת הנחיות חדשות ובהן, פרצוף מופתע, נכתב כי עצם נוכחות שר בטקסים היא תעמולה, וברכה אינה שונה מתעמולה מפורשת. במקביל הוגשה עתירה חדשה בנושא. בטיוטת תשובה מטעמה לעתירה שהפיצה למשיבי העתירה קבעה גלי שלשר אסור להופיע כלל בטקס תוך שהתבססה, איך לא, על אותן הנחיות ששכתבה זה עתה כדי לפסול את השר בן גביר מהשתתפות בטקס. כן, זו אותה גלי שבעצמה טענה בפני בג"ץ כי יש לפסול חוק יסוד בטענה לחקיקה פרסונלית או לחקיקה רטרואקטיבית. הרי שלטון החוק זה לחלשים.

לפתע גלי נאלצה להיאבק לא רק בשר וביצוג הנפרד שלו, אלא גם בעמדת המשטרה, שהתנגדה לעמדת גלי. מה עשתה גלי? עשתה דין לעצמה והגישה באיחור רב תגובה "בשם המשטרה" על אף דעתה החולקת, ואפילו "בשמו" של השר בן גביר, וכתבה שמכיוון שבן גביר הוא זה שהקים את כיתות הכוננות, עצם נוכחותו היא תעמולה. פתאום שר שפועל ועושה הפך לחיסרון.

סולברג, שלא יכול היה להתעלם מהתגובה המנומקת היטב של השר באמצעות עורך הדין המוכשר זאב וולף, אמר ליועצת "עד כאן". בן גביר יופיע בטקס ואף ינאם, וזוהי אף חובתו כנבחר ציבור. על הדרך הוא אמר לגלי בפשטות שההנחיות התמוהות שלה אינן מחייבות אותו, וגער בה מדוע היא מגישה תגובה בשם בן גביר שמנוגדת לעמדתו הכתובה של בן גביר. הדובדבן שבקצפת היה לחייב את גלי לשלם הוצאות בסך 5,000 שקלים לבן גביר, כסף שבו כנראה יעשה שימוש לטובת מאבק בעריצות המשפטית של גלי. כך או אחרת, בן גביר נאם וזכה לתשואות כפי שמגיע לו על ההישג הנפלא של הקמת כיתות הכוננות, 1,070 כאלה עם יותר מ־14 אלף מתנדבים נפלאים. וגלי? בדיוק כמו ברפורמת הנשק שעבדכם הנאמן זכה להיחקר עליה, היא שוב הפסידה לבן גביר ולא הצליחה למנוע את נאומו - באה לקלל והוא בא לברך.

הכותב הוא יועצו של השר לביטחון לאומי

זיו מאור

פרדוקס נתניהו

מהחמצה למסמוס, נתניהו מוביל את ישראל לשיאים מדיניים שלא פיללנו אליהם. ליוקרה המדינית של נתניהו אין תחליף זמין, ולכן אסור להחליפו

בכיר מבקרי נתניהו בימין הוא משה פייגלין. יש בדבריו ממד לא מבוטל של משטמה אישית, אבל במינון מתקבל על הדעת בהתחשב במדמנה הפוליטית. ומבעד לשכבת המשטמה, הטיעון של פייגלין, כפי שאני מבין אותו, הולך בערך כך: נתניהו איננו ימני, כי אם מתחזה לימני. הוא לחץ את ידו של ערפאת, הצביע בעד הגירוש, נאם בבר אילן בעד שתי מדינות ושחרר את יחיא סינוואר. בעבר הקרוב יותר הוא מסמס את תוכנית ההגירה מרצון, הכניס את מועצת השלום ולא מיצה מדינית את הישגי צה"ל בלבנון. יש לפייגלין כמה שורות שאני פחות מסכים איתן בנוגע לסוריה ואיראן, ונטייה להתעלם מערמת ההישגים הכבירה שנתניהו הביא לנו. גם אני אדלג על הרשימה הזאת, משום שאני לא רוצה לתת לעצים לטשטש את היער. אני רוצה להתמקד בעיקרון, והעיקרון הוא שהיוקרה האישית של נתניהו היא נכס שיתרונותיו מגמדים את החסרונות שמניתי לעיל מפיו של פייגלין, ושאני מסכים איתם.

הפליגו בזיכרונכם לפברואר שנת 2022. לראש ממשלת ישראל קראו אז נפתלי בנט, וולדימיר פוטין הפתיע את כל העולם בפלישתו לאוקראינה. בנט הגיב להתפתחות באחת המחוות שביצרו את תדמיתו היומרנית: הוא נסע לרוסיה כדי לתווך בין פוטין לזלנסקי. כמה צחקנו.

הפעלול הדון־קישוטי הזה נשלף מתוך בורות למושג יסוד בדיפלומטיה: בצרפתית קוראים לזה Cachet, בעברית מבטאים את זה בדיוק כמו המילה "קשה", והתרגום הישיר של המילה הוא "חותמת". אבל בעגה הפומפוזית של דיפלומטים, פירוש המילה הוא "יוקרה, סמכות אישית, חותם אישי או ייחודיות". את זה לבנט אין. נתניהו, מנגד, הוא כנראה המדינאי בעל המטען הגדול ביותר של cachet על פני כל הפלנטה.

אנסה להמחיש את העיקרון באמצעות כמה דוגמאות היסטוריות: ארצות הברית לעולם לא הייתה מנצחת את הבריטים במלחמת העצמאות שלה, אלמלא הייתה מקבלת סיוע צבאי וכספי מצרפת. הסיוע הזה הושג תודות למעשי ניסים דיפלומטיים של נציג ארצות הברית בפריז, בנג'מין פרנקלין. הוא היה מדינאי מחונן, ללא ספק, אבל גם הוא העיד על עצמו ש"ה־Cachet של מדינאי עשויה להיות חשובה יותר מכישוריו הדיפלומטיים". פרנקלין השיג את ה־Cachet שלו משום שלפני שהוא היה דיפלומט, הוא היה חלוץ הממציאים בתחום החשמל, וכליא הברק שהמציא הפך אותו לידוען פופולרי מאוד בצרפת, עוד לפני שהציג שם לראשונה את כף רגלו. את היוקרה האישית הזאת הוא ניצל כדי לסחוט מהצרפתים הרבה מעל ומעבר למה שהאינטרס המדיני שלהם הכתיב.

באופן דומה, חיים ויצמן הצליח לעשות נפשות לרעיון הציוני בבריטניה, משום שהמצאה שלו בתחום הכימי פתרה לצבא הוד מלכותו מחסור קיצוני באצטון שנדרש לייצור חומרי נפץ. תרומתו למאמץ המלחמתי הקנתה לו גישה נדירה לצמרת הממשל הבריטי, שאותה ניצל כדי לסלול את הדרך להצהרת בלפור. לפני ויצמן, אהרן אהרנסון ביצע פעלול דומה: הוא גילה באזור ראש פינה את אם החיטה, תגלית שעוררה התלהבות עולמית והציגה פוטנציאל לפיתוח זני חיטה עמידים. עטור יוקרה מדעית, אהרנסון גייס הון להקמת תחנת הניסיונות שלו בעתלית, שסיפקה כיסוי לפעילות מחתרת ניל"י.

לצד ההישגים המדעיים הללו, ישנם אלופי Cachet שהישגיהם נשענים רק על קסם אישי ותעוזה: בנימין זאב הרצל וזאב ז'בוטינסקי הצליחו (כל אחד בנפרד) ליצור אצל שועי עולם את הרושם שהם נציגיו הרשמיים של העם היהודי, למרות שאף אחד לא הסמיך אותם לכך. תהילתם היא פרי ההישגים שהם קצרו מהמעמד הזה לטובת הקמת מדינת ישראל. לנתניהו יש Cachet מהזן הזה.

לבנט אין בכלל. הטרחתי לכאן שוב את דמותו העגמומית של בנט כדי להמחיש את הפער בין נתניהו לבין כל מי שמתיימר להחליפו: העובדה שפייגלין יכול לבכות על החמצת הטרנספר בעזה או הכיבוש בדרום לבנון, היא תוצאה של נקודות פתיחה שישראל הייתה יכולה רק לחלום עליהן בלי היוקרה המדינית של נתניהו. אני שותף לביקורתו של פייגלין על הדרך שבה נתניהו בוחר לפדות את ההון המדיני שישראל צוברת. אבל התעלמות מהעובדה שהדילמות הללו הן צרות של עשירים היא לא סתם כפיות טובה, היא גם התעלמות מהעובדה שאיש מלבד נתניהו לא היה מביא אותנו לפסגות שמהן נראה הנוף הזה.

לכן, למרות החסרונות, מי שחושב לוותר על נתניהו משול למי שמשליך למגרטה את הפראריי שלו בגלל פנצ'ר, ועכשיו מתלבט איזו מאזדה לקנות. לוותר על נתניהו פירושו של דבר להפקיר את מדינת ישראל לבינוניות מדינית.

הרב אברהם ליפשיץ

הר הבית הוא לא עניין פרטי

הניסיון להפוך את העלייה להר הבית להכרעה אישית מתעלם מעמדתם הברורה של גאוני עולם וזקני הדור, וסולל את הדרך לכרסום חמור בסמכות ההלכתית. תגובה למאמרו של מיכאל פואה

דרכם של מגיבים לפעמים לשלם 'מס שפתיים' של הקדמת מעט דברי שבח בטרם עלייתם למתקפה. זה ממש לא המקרה פה. המשפט הבא לא נכתב מן העט ולחוץ. מיכאל פואה הוא איש רציני מאוד. אין בינינו היכרות אישית, אבל נתקלתי לא פעם בדברים שלו, בעיקר בענייני קדושת המשפחה, ותמיד התרשמתי מאוד מדבריו ומפועלו. דווקא משום כך, מה גדלה פליאתי לקרוא את משגותיו, בפרט בדברים שהם ממש מיסודות התורה: חובת השמיעה לגדולי התורה.

בפרשת שופטים למדנו על המצווה לשמוע לבית הדין הגדול שבירושלים: "ושמרת לעשות ככל אשר יורוך... לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל". ספר החינוך כותב (מצוות תצה-תצו) שמצווה זו נוהגת לא רק בזמן הסנהדרין, אלא בכל דור ודור: "ובכלל המצווה גם כן לשמוע ולעשות בכל זמן וזמן כמצוות השופט, כלומר החכם הגדול אשר יהיה בינינו בזמננו... ולעניין החיוב: עלינו לשמוע לדברי חכמינו הקדמונים ואל גדולינו בחוכמת התורה ושופטינו שבדורנו - נוהגת בכל מקום ובכל זמן, בזכרים ונקבות".

החינוך קובע בצורה ברורה שיש מצווה חיובית, שנוהגת בכל דור ודור: לשמוע לגדולי הדור. החינוך מוסיף ומבהיר את חומרת העניין: "ועובר על זה ואינו שומע לעצת הגדולים שבדור בחוכמת התורה בכל אשר יורו, מבטל עשה זה. ועונשו גדול מאוד, שזהו העמוד החזק שהתורה נשענת בו. ידוע הדבר לכל מי שיש בו דעת". השמיעה לגדולי הדור הוא העמוד החזק שעליו התורה נשענת. כשפוגעים בעמוד זה - התורה מתרופפת.

כדברי ספר החינוך, שהמצווה "ככל אשר יורוך" נוהגת גם כלפי גדולי ישראל שבכל דור ודור, כותבים גם ראשונים רבים נוספים, ביניהם רב אחאי גאון, הרשב"א, הריטב"א, המאירי, הר"ן, המהרי"ק ועוד. אומנם המנחת חינוך כותב שמהרמב"ם בהלכות ממרים נראה שמצווה זו נאמרה רק כלפי הסנהדרין, ולא ביחס לחכמי הדורות. אך הוא מוסיף שמדברי הרמב"ם בהקדמה לספרו היד החזקה, וכן מדבריו בספר המצוות, משמע כדברי החינוך. ואם כן לכאורה סותר הרמב"ם את דבריו.

בעל ה'תורה תמימה' מבאר שהרמב"ם סובר שעיקר הפסוק נאמר על הסנהדרין, אבל הוא מסכים שנכללת בו גם החובה לשמוע לחכמי הדורות. בדרך דומה מיישב גם הרב אשר וייס שליט"א בספרו 'מנחת אשר'. מרן הרב קוק מבאר שיש ראשונים שסוברים שחובת השמיעה לגדולי הדור היא סברה פשוטה ויסודית כל כך, עד שאפילו לא צריך פסוק בשביל לחדש אותה: "דמלתא דפשיטא היא מסברא דצריך לשמוע לדברי גדולי האומה, וכבר כתבו הפוסקים דסברא הוי דאורייתא ממש" (עץ הדר סעיף מ).

סכנת האנרכיזם התורני

חשוב להדגיש כאן נקודה יסודית: עצם החיוב לשמוע לחכמים שבכל דור ודור, ולא רק לחכמי הסנהדרין - פשוט ומוסכם לכולי עלמא (וכדברי החינוך: "ידוע הדבר לכל מי שיש בו דעת"). אף לא אחד מרבותינו הראשונים או האחרונים אומר אחרת. וכי גזרות חז"ל ותקנותיהם אינן מחייבות את כל ישראל? כל הדיון של הראשונים והאחרונים אינו אלא סביב שאלת המקור לחיוב זה: האם הוא נכלל ב"לא תסור", או שמא הוא נלמד ממקור אחר, או מסברה, או שאינו אלא מדרבנן. וכן כותב הרב אשר וייס: "ודאי מודים כל רבותינו הראשונים דיש מצווה מהתורה לשמוע בדברי כל חכמי התורה, ולא נחלקו הראשונים אלא בדין העשה ולא תעשה בלבד, אבל רצונו יתברך שמו, שהוא מהתורה, מחייב הליכה לאור חכמי התורה בכל מקום ובכל זמן".

פואה מביא שמצינו כבר באמוראים שתלמיד חולק על רבו, אבל אין לכך שום קשר לענייננו. זה שמצינו שגדולי עולם חלקו על רבותיהם, זה לא סותר את החיוב של הציבור לשמוע לגדולי התורה שבכל דור ודור. אבל הכי אני מתפלא

> כיצד ייתכן שיהודים דתיים נכנסים למקומות שיש בהם איסור כרת אפילו לפי גדול המתירים?! הרי לך דוגמה נוספת להשלכות של עידוד אנרכיזם תורני. הדברים אמורים במיוחד בשאלות הנוגעות לכלל ישראל כולו. בנושאים כאלו, משקלם של גדולי ישראל הוא מכריע עוד יותר

עליו - איך הוא לא חושש להשלכות החמורות שעלולות להיגרם כתוצאה מקריאתו לאנרכיזם תורני? הרי נטרול השמיעה לגדולי התורה, שנפוץ לאחרונה במגזרנו, משפיע בתחומים רבים. "גדולי ישראל אסרו על בנות להתגייס לצבא? אז מה! במלחמת מצווה הכול יוצאין... אפילו כלה מחופתה!". השנה נערך כנס ובו קראו מספר רבנים לביטול הצומות על החורבן, תוך התעלמות מכל גדולי ישראל שפסקו אחרת. "העמוד החזק שהתורה נשענת בו" הולך ומתמוסס. ומה יחזיק את התורה בלעדיו? ואיפה זה ייעצר? מדוע שמעתה לא יוכלו לבטל את כל ספריהם של גדולי הפוסקים, ראשונים ואחרונים, בכל נושא שהוא?!

פואה מוסיף ש"ההלכה הפשוטה היא שלא רק טמאי מתים יכולים להיכנס לשטח הר הבית, אלא אפילו המת עצמו נכנס". לא הבנתי מה הוא בא לחדש. פשוט שלטמא מת מותר להיכנס להר הבית, אך אסור לו להיכנס לשטח העזרה והחֵיל, ופסקו רוב ככל גדולי הדורות האחרונים - שאין לנו ידיעה ברורה איזהו מקומן. כן פסקו למשל הכף החיים ('חיים עד העולם' עמ' 50, כף החיים צד, ה), הציץ אליעזר (י, א), הרב עובדיה יוסף (יביע אומר ה יורה דעה כו; חזון עובדיה תעניות עמ' תנו), האור לציון (ג, ל), המשנת יעב"ץ (אורח חיים מז), המנחת יצחק (ה, א), הרב מרדכי אליהו (מאמר מרדכי לימות החול ט, טז; שו"ת הרב הראשי ח"ג עמ' 26), הרב אברהם שפירא ('נכון יהיה הר בית ה") ועוד רבים.

קדושה ששייכת לכולם

מלבד מה שהעלייה להר הבית נאסרה על ידי כמעט כל גדולי התורה במאות השנים האחרונות, יש להוסיף שהעלייה להר כיום נעשית במובנים רבים גם בניגוד לדעתו של הגר"ד ליאור שליט"א, גדול המתירים להיכנס לשם. כך למשל בעליית נשים, או בעלייה למקומות שאסורים גם לפי שיטתו, וכלשון ההבהרה שפורסמה פה לאחרונה: "בכתבה השתרבבה בטעות תמונה של יהודים העולים להר הבית באזור שבו לדעת הרב ליאור ההליכה אסורה באיסור כרת".

כיצד ייתכן שיהודים דתיים נכנסים למקומות שיש בהם איסור כרת אפילו לפי גדול המתירים?! הרי לך דוגמה נוספת להשלכות של עידוד אנרכיזם תורני. הדברים אמורים במיוחד בשאלות הנוגעות לכלל ישראל כולו. בנושאים כאלו, משקלם של גדולי ישראל הוא מכריע עוד יותר, כדברי הרב קוק: "ויש שאלות רמות הערך, הנוגעות לכלל ישראל, שהמשפט לחוות דעה בעניינים הללו הוא רק לגאוני עולם זקני הדור שיחיו...".

פואה כותב שהעלייה להר הבית היא שאלה פרטית ולא ציבורית. אבל זה לא נכון. כניסה למקום המקדש בטומאה אינה עבירה פרטית של הנכנס בלבד, אלא זו עבירה של הציבור כולו, שטימאו את מחניהם, כלשון התורה: "צו את בני ישראל, וישַלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש". הציבור כולו מצווה לשמור על מקום השכינה ולשלח משם את הטמאים. כך גם עולה מלשון הרמב"ם. וכן כותב המלבי"ם: "ואין הציווי דווקא על המשתלח, רק אל כלל ישראל שישַלחו אותם". לכן מביאים קורבנות ציבור לצורך כפרה על טומאת מקדש וקודשיו.

ממילא יוצא שכניסה להר הבית שונה מעבירות אחרות. לדוגמה, אם אדם פותח בקבוק בשבת, לדעת המתירים הוא נהג כהלכה, ולדעת האוסרים הוא לבדו עבר על איסור. אבל אדם שנכנס להר הבית, לדעת האוסרים (שהם רוב ככל גדולי ישראל) - כולנו מבטלים עשה! יוצא שמי שעולה להר הבית - למעשה כופה בכך את דעתו על כולנו! לכן הפסיקה בשאלה זו דורשת הסכמה רחבה של רוב ככל גדולי ישראל.

בכלל, בהר הבית אין דבר כזה 'מעשה פרטי'. נחלות רבות יש בארצנו הקדושה. כל שבט ונחלתו. אבל הר הבית לא שייך לשבט או למגזר מסוים, אלא לעם כולו. דוד המלך הקפיד לקנות את הר הבית מכספם של השבטים כולם. בית המקדש הוא המקום המאחד את עם ישראל כולו. "בדרכי עכו"ם יש נימוסים הרבה, ואין כולם מתקבצין בבית אחד. ואנו אין לנו אלא ה' אחד ובית המקדש אחד" (תנחומא קרח). יהי רצון שייבנה המקדש במהרה בימינו, ונזכה כולנו, כל עם ישראל, לעלות ולהיראות ולהשתחוות.

הכותב הוא ר"מ בישיבות שלום בנייך ופעיל בארגון מורא מקדש

שאל את הרב

בשיתוף: Yeshiva.org.il

קללות בשקט

שאלה: אילו פסוקים בפרשת בחוקותיי ובפרשת כי תבוא נקראים בשקט? האם כשאדם קורא לעצמו גם ינמיך את קולו?

תשובה: הפסוקים של הקללות נאמרים בקול מעט חלש יותר אבל לא בשקט. בפרשת כי תבוא, מפרק כ"ח פסוק ט"ו עד סוף העלייה יש לקרוא בקול מעט נמוך יותר, חוץ מהפסוק האחרון, פסוק ס"ט.

הרב בנימין במברגר

בכי בתפילות ראש השנה

שאלה: הבנתי שיש חילוקי דעות לגבי בכייה בתפילות ראש השנה, כיצד נוהגים למעשה?

תשובה: אכן, יש אומרים שאסור לבכות בתפילת ראש השנה כמבואר בנחמיה "אל תתאבלו ואל תבכו" (נחמיה ח, ט). יש מחלקים ומבארים שמה שאסרו הוא לעורר עצמו לבכי בכוח, אך אם מתעורר מעצמו בבכי מתוך תפילתו, כולם יסכימו שמותר. ויש אומרים שמותר לבכות, שבכך מעורר רחמים וקורע גזר דינו, וכן דעת האריז"ל, וכך נוהגים רבים. למעשה נראה שאין הוראה אחת לכולם, ולכל אחד יש דרך משלו לתפילה מקירות הלב ופתיחת שערי שמיים, לכן מצינו בפוסקים כמה דעות בעניין. אלו ואלו דברי אלוקים חיים.

הרב נעם דביר מייזלס

תקיעת שופר בערב ראש השנה

שאלה: האם גם כשחל יום א' של ראש השנה בשבת, כמו השנה, אסור בכל זאת לתקוע בערב ראש השנה?

תשובה: מבואר באחרונים שאין לתקוע בערב ראש השנה, גם כאשר חל ראש השנה בשבת, ודין זה מתחיל כבר מהלילה. אולם כדי להתלמד אפשר לתקוע בחדר סגור.

הרב נעם דביר מייזלס

שינה בראש השנה שחל בשבת

שאלה: נהוג לישון בשבתות, בבחינת "שינה בשבת תענוג" וכן מנהג הארי. כמו כן נהוג שלא לישון בראש השנה, שמזלו לא ישן. כיצד יש לנהוג בראש השנה שחל בשבת?

תשובה: גם ביום טוב השינה תענוג ומצווה למי ששמח מכך, ובכל זאת ראש השנה הוא לא זמן מתאים לישון. למעשה ראש השנה שחל בשבת, דינו כמו ראש השנה שחל בחול ומנהג נכון שלא לישון בו. מי שעייף וקשה לו יכול לישון אחרי חצות היום, ומי שחש בראשו יכול לישון מעט גם לפני חצות היום.

הרחבה: הרמ"א כתב: "וגם נוהגים שלא לישן ביום ראש השנה (ירושלמי), ומנהג נכון הוא" (תקפג, ב). במשנה ברורה כתב: "האר"י ז"ל אמר שאחר חצות מותר לישן שכבר נתעורר המלאך על ידי התפלות והתקיעות וב"ח כתב שהר"מ ישן בראש השנה" (ס"ק ז).

בשבת אין תקיעות לעורר את המלאך. לפי זה הורה הגר"ח קנייבסקי (קונטרס שמחת לב עמ' כו) שבשבת אין לישון גם אחרי חצות. אולם דעת הגר"נ קרליץ (חוט שני ראש השנה עמ' נ) שמותר לישון אחרי חצות משום שקדושת השבת היא במקום התקיעות. למעשה מי שמסוגל ללמוד עדיף שילמד. מי שקשה לו רשאי לישון, משום שמדובר במנהג ולא בדין, ואפשר לסמוך על סברת החוט שני המתיישבת על הלב.

הרב דניאל קירש

מאמרים ותגובות למדור ניתן לשלוח לכתובת eshilo777@gmail.com (המערכת אינה מתחייבת לפרסם את המאמרים שיתקבלו)

שבת ירושלמי - ניצבים וילך תשפ"ו

בסימן: "ודור יקום ומי ישיר ליופי ומיים"

חמישי-שבת / כא-כג אלול תשפ"ו (3-5.9) / בית הארחה מדרשת הגולן חיספין

התוכנית:

הרה"ג רצון ערוסי / עקבות הירושלמי ברמב"ם ובמנהגי תימן

הרב יוני לביא / איך מצמיחים נשמות?

הרב ד"ר משה פינצ'וק / שלשה ספרים נפתחים בראש השנה בבבל ומה מתרחש בארץ ישראל

הרב יהושע בוך / תלמודה של ארץ ישראל בסדרי העבודה של יום הכיפורים

הרב אברהם בלס / מלכות ומלחמות בראי הירושלמי

הרב נוחם בלס / הרב קוק והירושלמי (בליווי מצגת)

תא"ל אפי איתם / אקטואליה

הרב אהרן אייזנטל / מעמדו הייחודי של הבשן לפי הירושלמי

מיכאל בן חורין / מי שרף את האסמים ולמה?

תכנית אמנתית (חמישי בערב, בקצרין): 'תפילת הדרך' - מופע מוזיקלי עם הלל מאלי וחברים

סיור מודרך באזור ביום שישי

עלות לזוג: 2,850 ₪

להרשמה ותשלום כנסו לקישור או סרקו את הברקוד: https://nedar.im/GBLb

לפרטים: נתי 0544-226869, 0526-522518 • besorat.aarets@gmail.com

לידידנו היקר ראש העיר ירושלים

מר משה ליאון ומשפחתו

תנחומים על פטירת האב

שלום ליאון ז"ל

איש נעים הליכות, אוהב הארץ
ואוהב הבריות

המקום ינחם אתכם
בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד

מתתיהו הכהן דן
וכל בית עטרת כהנים

תל-חי, אוניברסיטת קריית שמונה
בגליל

משתתפת בצערה של

סיגל סירואה

(דוברת ומנהלת יח"צ)

במות אביה

עמרם אזולאי ז"ל

יושבים שבעה בבית ההורים, משפחת אזולאי (בוויז: יקב עמרם)
בימים א'-ה – בין השעות 9:00-14:00, 16:00-20:00
ביום ו' 9:00-14:00

הנהלת האוניברסיטה וסגל העובדים

קוראים על דברים שקורים

אליעד סעדה

חדשות היין: יקב טורא משיק יינות בציר 2024 לקראת חגי תשרי תשפ"ז

צילום: יקב טורא

לקראת החגים, יקב טורא (רחלים) חושף שני יינות מבציר 2024, המופקים מענבי כרם ברכה הגדלים בגובה 850 מטר.
בגזרת הלבנים, מציג היקב שרדונה יבש (119 ש"ח) שקודם לסדרת "מאונטיין הייטס". היין, שזכה במדליית כסף ב"אשכול הזהב" 2026, התיישן 10 חודשים בטמפרטורה מבוקרת (עד 14°C). הוא בעל 12.5% אלכוהול, מתאפיין בניחוחות הדרים, אגס וניל, ומומלץ לצד מנות דגים.
בגזרת האדומים מושק קברנה פראנק (139 ש"ח). לאחר 22 חודשי יישון, מתקבל יין בעל 14% אלכוהול, גוף מלא וארומות של פלפל ירוק ועשבוניות, המותאם למנות בשר צלויות.

היערכות שיא בחינוך הירושלמי: 850 מיליון שקלים לקראת שנת תשפ"ז

לקראת פתיחת שנת הלימודים תשפ"ז, עיריית ירושלים מציגה השקעת ענק במערכת החינוך הגדולה בישראל, המשרתת כ-300 אלף תלמידים.
הנתונים המרכזיים של היערכות העירייה:
תנופת בינוי: השקעה של כ-600 מיליון שקלים במסירת 230 כיתות לימוד חדשות ואכלוס עשרות מבני חינוך (בתי ספר, גנים, מוסדות לחינוך מיוחד ומעונות יום).
שיפוץ והנגשה: למעלה מ-250 מיליון שקלים הוקצו לשדרוג כ-110 מוסדות חינוך ברחבי העיר. הפרויקטים כוללים חידוש חזיתות, התקנת מערכות מיזוג והצטיידות באמצעי הוראה טכנולוגיים.
ראש העיר, משה ליאון, סיכם: "החינוך הוא הלב של ירושלים. השקעת הענק מבטיחה לכל תלמידה ותלמיד סביבת לימודים איכותית, בטוחה ומתקדמת".

חיבור בין הלכה לרפואה: עשרות בוגרים סיימו את קורס הפסיקה של מכון פוע"ה

אתמול נערך במכון פוע"ה טקס סיום והענקת תעודות לכ-40 בוגרי קורסי הפסיקה של המכון, שהשלימו את הכשרתם בשלוחות ירושלים, נתיבות ולוד. האירוע שילב בין חלוקת התעודות וברכות רבני המכון, לבין הרצאות מקצועיות שעסקו בנקודת המפגש המורכבת שבין התפתחות טכנולוגית להלכה. הסוגיות המרכזיות שנידונו באירוע:
הלכה וגנטיקה: בירור יהדות מתקדם באמצעות בדיקות DNA.
משפחה ורפואה מודרנית: סוגיות הלכתיות הנוגעות לקביעת אימהות.
הבוגרים החדשים עתידים ליישם את הכלים שרכשו ולהעניק מענה הלכתי-רפואי עדכני ומקצועי בקהילותיהם.

ביקורת חריפה בעוטף: "טרור העפיפונים מעיד על חזרה לקונספציה"

בעקבות חידוש שיגורי עפיפוני הנפץ מרצועת עזה, סיירו השבוע יו"ר **מפלגת "האחדות" גלעד ארדן ואל"מ (במיל') חזי נחמה** ביישובי העוטף. הסיור נערך בהובלת הארגונים הא-פוליטיים 'עוטף ישראל' ו'דרך התקומה', הפועלים לשינוי המדיניות הביטחונית בעקבות אירועי ה-7 באוקטובר.
במהלך הסיור, מתחו השניים ביקורת נוקבת על תגובת הממשלה. ארדן תקף את שר הביטחון כ"ץ שהסתפק באזהרה בלבד כלפי חמאס, וקרא לגבות מחיר כבד: "התחילו שוב עפיפוני הנפץ - תורידו בניינים ברצועת עזה". נחמה, ממובילי 'תוכנית האלופים', הוסיף והזהיר כי העפיפונים בשמיים מסמלים בפועל את חזרתה של הקונספציה הביטחונית שקרסה.

"פרס ישראל למפעל חיים": ההצהרה הדרמטית שחושפת מהפכה שקטה בהתיישבות

בטקס היסטורי ומרגש לציון השיבה ליישוב כדים, **שר המשפטים יריב לוין** העניק גיבוי חסר תקדים והצדעה פומבית **לשר האוצר, בצלאל סמוטריץ'.** בנאום סוחף, רמז לוין על פעילות ענפה ונסתרת מן העין שמוביל שר האוצר לחיזוק ההתיישבות ביהודה ושומרון ובארץ כולה. לוין שיתף את הקהל כי על רוב העשייה האדירה הזו טרם ניתן לדבר פומבית, אך הבטיח כי יבוא יום ואזרחי ישראל ייחשפו להיקף ההישגים ההיסטוריים. "בכל מדינה נורמלית, האיש הזה היה מקבל מזמן את פרס ישראל", הכריז לוין, והדגיש את הזכות הגדולה להיות שותפו להנהגה. המסר המהדהד מהאירוע ברור: הרחק מאור הזרקורים, מתחוללת בשטח מהפכה של ממש למען עתיד ההתיישבות וארץ ישראל.

LEADER

צרכנות חגים: רשת "לידר" מציגה קולקציית "טוטאל-לוק" לילדים

לקראת החגים, רשת בגדי הילדים "לידר" מאמצת את גישת ה-Smart Consumption (צריכה חכמה) ומאפשרת להורים לרכז את רכישת בגדי החג תחת קורת גג אחת. במרכז העונה מושק הלייבל החגיגי NUANCE, המציע גזרות מוקפדות ובדים נושמים במחירים נוחים.
מה כולל ההיצע בחנויות? הנעלה: מוקסינים (2 זוגות ב-100 ₪) ונעלי בובה (2 זוגות ב-80 ₪), לצד סניקרס לימי חול המועד.
אקססוריז משלימים: עניבות, כיפות, קשתות וחגורות התואמות לפלטת הצבעים, לצד הלבשה תחתונה מכותנה. הקולקציה זמינה בסניפי הרשת ובאתר האונליין (משלוח חינם בקנייה מעל 300 ₪). בנוסף, משווק כרטיס המתנה LEAD CARD כאופציה לשי למארחים.

נטו חיסכון

בשורה צרכנית לאשדוד: רשת "נטו חיסכון" חוזרת בענק לקראת החגים

לקראת חגי תשרי, רשת הדיסקאונט "נטו חיסכון" - המדורגת בין שלוש הרשתות הזולות בישראל - פותחת מחדש את שעריה באשדוד בהשקעה חסרת תקדים של כ-20 מיליון שקלים. הסניף החדש, שייפתח ביום שלישי (י"ב באלול) ברחוב האורגים 21, מציע חלל עצום ומהודר המותאם לציבור הרחב ולשומרי מהדרין כאחד. מטרת המהלך היא להלחם ביוקר המחיה ולהקל משמעותית על ההוצאות הכבדות של משקי הבית בעונה זו.
בהנהלת הרשת קוראים לצרכנים לדחות את קניות החג עד לפתיחה, ומבטיחים סל קניות שיווזל את ההוצאות ויאפשר למשפחות לעבור את החגים ברווחה.

המרכז הרפואי שערי צדק SHAARE ZEDEK MEDICAL CENTER 120 שנות מצויינות

מורשת, מוסר וחדשנות: מכון שלזינגר נערך לכנס השנתי בשערי צדק

המרכז הרפואי שערי צדק ומכון שלזינגר לחקר הרפואה על פי התורה מזמינים את אנשי הרפואה, ההלכה והציבור הרחב לכנס השנתי היוקרתי, שיעמוד השנה בסימן המפגש המרתק שבין הלכה, אתיקה והמהפכה המדעית-טכנולוגית. האירוע המושקע יתקיים ביום ראשון, י"ז באלול תשפ"ו (30 באוגוסט 2026), באודיטוריום בית החולים בירושלים.
לאורך היום יופיעו על הבמה שורה של פוסקים, חוקרים ואנשי רפואה בולטים, ובראשם **הגאון הרב אשר וייס, חתן פרס נובל פרופ' ישראל אומן, והרב פרופ' אברהם שטיינברג.** הכנס מלווה בארוחת צהריים וכיבוד עשיר, ועלות ההשתתפות בו היא 60 שקלים. להבטחת מקומכם, מומלץ להירשם בהקדם באתר המכון.

צילום: ראובן סרקו

אלפים חגגו בבית אל: שולי רנד ובן צור חנכו את האמפי החדש במופע ענק

אלפי משתתפים מכל רחבי הארץ, חילונים ודתיים מכל הגילים, גדשו השבוע את מופע סיום הקיץ הגדול ביותר שנערך אי פעם בבית אל. האירוע החגיגי חנך את האמפי החדש ביישוב, שהוקם בשיא המהירות בתוך חמישה חודשים בלבד, ואירח על במה אחת את ענקי הזמר **שולי רנד, בן צור והזמר אביעד. ראש המועצה, שי אלון,** בירך על הנוכחות המרשימה ואמר כי לראות את הפסיפס המגוון של עם ישראל חוגג יחד בלב ההתיישבות, זו אמירה מרגשת של שמחה, אמונה וחיבור. אלון הדגיש כי דווקא בתקופה מאתגרת זו, המוזיקה משמשת כמרפא ומעניקה כוחות מחודשים, מתוך מטרה להפוך את המופע למסורת רבת שנים בבירת בנימין.

סוסיא מרכז סיור ולימוד

הוקרה לחלוץ חקר הארץ: כנס סוסיא יוקדש למורשתו של שמריה גוטמן

שמריה גוטמן ז"ל נחקק בדברי ימי הארץ כאחד מענקי הסיירות והארכיאולוגיה הישראלית, שהוביל את החפירות ההיסטוריות במצדה, גמלא וסוסיא. מסכת חייו המרתקת שילבה את שורות הפלמ"ח, שליחויות סודיות בעיראק טרום הקמת המדינה, וחיבור דורות של בני נוער לאהבת הארץ דרך השטח. כעת, לציון 30 שנה לפטירתו ו-70 שנה לתחילת חפירותיו במצדה, יתקיים ביום חמישי הקרוב (כ"א באלול, 3.9) הכנס השנתי "הספר והמדבר בארץ ישראל". האירוע, שיתקיים בשיתוף מרכז סיור ולימוד סוסיא, קמ"ט ארכיאולוגיה ביו"ש ומכללת הרצוג, יעמיק במורשתו החינוכית והמחקרית של גוטמן, ויבחן את ההשפעה העצומה של תגליותיו המיתולוגיות על המחקר הארכיאולוגי של ימינו.

רוצה להיות המבוגר המשמעותי שהם יזכרו לכל החיים?

בואי לרכוש את הכלים המקצועיים שיעזרו לך להבין, להכיל ולקדם כל ילד וילדה ולחולל שינוי אמיתי בכל גן

בואי ללמוד תואר ראשון (B.Ed.) במסלול הגיל הרך באפרתה.

בחרי באחת מתוכניות המסלול:

מסלול הגיל הרך
מסלול חינוך מיוחד לגיל הרך

3 תעודות בתואר אחד:

✔ תואר אקדמי B.Ed. ✔ תעודת הוראה

✔ חדש: תעודת יועצת שינה (התעודה מוכרת ע"י קופות החולים)

שנה ראשונה חינם* • מערך מלגות • **מדרשת 'בדרך אפרתה'** • לימודים בירושלים

עוד באפרתה:

- תואר ראשון: יסודי, חינוך מיוחד ועל-יסודי במגוון התמחויות.
- מסלולי התמחות ייחודיים: חינוך מיוחד וחטיבת אמנות, חינוך מיוחד וחינוך בלתי פורמלי
- תואר שני בזיכרון וחינוך • רום - תוכנית מצוינות לחינוך • הסבת אקדמאים והרחבת הסמכה
- תוכנית ראשית - הכשרה ייחודית לתומכות חינוך ולמנהלות מעון
- **חדש!** הכשרה ייחודית לתומכות חינוך בבית הספר היסודי - תואר אקדמי + תעודת הוראה

הצטרפי להצלחה 1800-800-204
בן יפונה 17, ירושלים // EFRATA.EMEF.AC.IL
אפרתה-אמונה - מכללה אקדמית לחינוך

לשיחת וואטסאפ איתנו

*בכפוף לחוק חיילים משוחררים

100 אפרתה
ללמוד בבית טוב בירושלים
כבר יותר ממאה שנה

ירושלים

ראש העיר משה ליאון מתכבד להזמינך

למפגש
ראשי קהילות וגבאים לרגל השנה החדשה
התשפ"ז

יום שלישי

כ"ו באלול תשפ"ו	8.9.26

התכנסות - 18:15

תחילת אירוע - 19:15

בהשתתפות ראש ישיבת מרכז הרב,
הרב **יעקב שפירא** שליט"א

אולם המועצה, כיכר ספרא
בניין 1 קומה 6

מופע מיוחד
בליווי מוסיקלי עם
קובי אריאלי

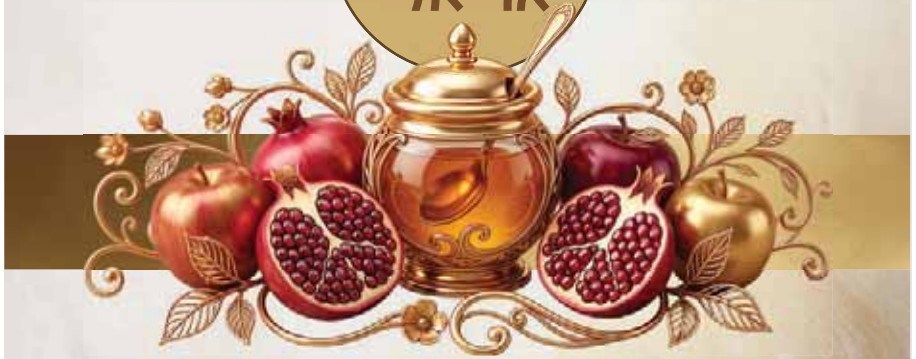

לפרטים, רישום ואישור הגעה
יש להתקשר להדס מוזס- 058-4345793
בימים א'-ה' בין השעות 8:00-13:00
או לשלוח אישור למייל
Hadas_kat@jerusalem.muni.il

גיבורי העורף: ההצדעה המרגשת לאלפי עובדי החינוך המיוחד של "פרח ישראל"

לצד גיבורי החזית, הוקרו השבוע גם גיבורי העורף: אלפי עובדי רשת החינוך המיוחד "פרח ישראל" זכו להצדעה באירוע "עם ישראל חי" של המשרד למורשת, שנערך בבריכת הסולטן בירושלים. עם פרוץ המלחמה וסגירת המסגרות, התגייסו כ-5,000 אנשי הצוות של הרשת כדי להבטיח שאף ילד לא יישאר מאחור. הם הגיעו לבתי התלמידים, העניקו הדרכה להורים ובנו מעטפת אישית ליותר מ-15 אלף ילדים ובוגרים עם צרכים מיוחדים. רגע מצמרר במיוחד שנחשף באירוע הציג איש צוות שגויס למילואים, והמשיך להדריך אם לתלמיד בשיחת זום - ישירות מתוך הטנק. **מנכ"ל הרשת, הרב משה שטיין**, סיכם בהתרגשות והדגיש כי מסירות הצוותים בשעת המבחן מהווה נדבך מרכזי וחיוני בחוסן הלאומי של ישראל.

הזדמנות אחרונה: פרסים בעשרות אלפי שקלים בתחרות החיבורים התורניים של מפעל הפיס ע"ש אורי אורבך ז"ל

צילום: עומרי כהן, אלחנן קוטלר

נותרו ימים ספורים להגשת המאמרים למיזם "חיבורים תורניים" ה-16 מבית מפעל הפיס. התחרות היוקרתית מציעה פרסים כספיים גבוהים לכותבים, כשהפרס הראשון עומד על 25,000 ש"ח! התחרות פועלת בשני מסלולים: • המסלול העיוני-הלכתי (לבני תורה): יעסוק השנה בנושא מצוות "השבת אבידה" בגוף, בממון ובנפשות. • המסלול ההגותי-נשי (לנשות רוח ויוצרות): יעסוק השנה בסימן "עד שיפייס את חברו" - דיון בסליחה, מחילה וחידוש קשרים על בסיס מקורות התנ"ך וחז"ל. המועד האחרון לשליחת המאמרים: יום חמישי הבא, כ"א באלול תשפ"ו (3.9). אל תפספסו את הבמה המרכזית ליצירה והגות תורנית בישראל! פרטים מלאים וטופסי הגשה ממתינים לכם באתר מפעל הפיס.

הצעד הראשון לניהול: באקדמית חמדת מכשירים את דור העתיד של מנהלי בתי הספר

צילום: מרכז אבני ראשה

רגע לפני פתיחת שנת הלימודים, התוכנית להכשרת מנהלים באקדמית חמדת קיימה יום היערכות אינטנסיבי עבור 30 מנהלות ומנהלים חדשים, שיובילו השנה את בתי הספר של החמ"ד במחוזות מרכז ותל אביב. ההכשרה המרוכזת התקיימה במכון 'אבני ראשה' ברמלה, בהשתתפות בכירי המערכת, ובהם **מנכ"ל המכון ד"ר יעקב נחום ושרית דיין ממשרד החינוך**. במהלך היום, **נשיא האקדמית חמדת, פרופ' חיים שקד**, צייד את המשתתפים במפתחות פרקטיים למנהיגות פדגוגית מתקדמת. **ראש התוכנית, ד"ר ציפי בבצ'יק**, הסבירה כי המעבר מהכיתה להובלת מוסד חינוכי כולל אתגרים חדשים כמו ניהול תקציבים, צוותים ותקשורת מול הרשות וההורים, ולכן מטרת ההכשרה היא לקחת את "הברק בעיניים" ולהעניק למנהלים חוסן אישי ומקצועי לקראת שליחותם.

50 שנות תקומה: הישיבה שנעקרה פעמיים חוגגת יובל היסטורי באשדוד

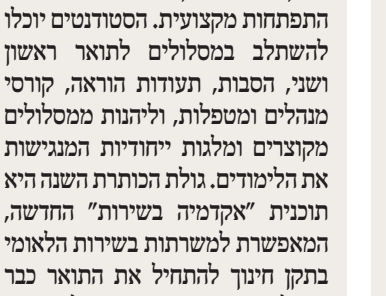
צילום: מיכאל יעקובסון

ישיבת ההסדר "נווה דקלים" היא תופעה ייחודית בתולדות הציונות: מוסד שנעקר ממקומו פעמיים, אך רוחו מעולם לא נשברה. המסע שהחל בעיר ימית בשנות השבעים, המשיך אל המבנה המיתולוגי בגוש קטיף, ולאחר העקירה ב-2005 - הכה שורשים עמוקים ופורחים בביתו השלישי בעיר אשדוד. כעת, מציינת הישיבה 50 שנות תורה, התיישבות ושליחות. בכ"ה באלול (7.9.26) יתכנסו אלפי בוגרים, תלמידים ומוקירים מכל התקופות לאירוע יובל מרגש, כדי לחגוג את דרכו של המוסד שהפך לסמל איתן של אמונה. זו תהיה הזדמנות להודות על הדרך, להתאחד סביב מורשת הישיבה, ולשאת תפילה משותפת ברוח שנת היובל - "ושבתם איש אל אחוזתו" - בתקווה לשוב לכל מרחבי הארץ ולהמשיך להאיר.

מצמיחים ניגון חדש: "צמאה" חושפת את צבע שנת תשפ"ז והפתעה מוזיקלית חסרת תקדים

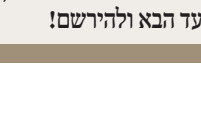

לקראת אירועי "צמאה" תשפ"ז, הפרויקט המוזיקלי האהוב המחדש ניגוני חב"ד, חושף בשורה כפולה של התחדשות. השנה נבחר הצבע הירוק להוביל את המותג כסמל לצמיחה ותקווה, הממשיך את התכלת שסימל תפילה ואת החום שייצג חיבור לאדמה בשנים האחרונות והמורכבות. לצד הרענון החזותי, "צמאה" מפתיעה עם מהלך תקדימי לקראת ח"י אלול: שחרור אלבום EP הכולל שלושה סינגלים חדשים בבת אחת. הפרויקט, בהפקתו של **נאור כרמי**, מארח הפעם את האמנים **דניאל וייס, רביב כנר ואברהם פריד** לביצועים עכשוויים ומרגשים. **ברכה שילת, ממייסדי הפרויקט**, מסבירה כי לאחר תקופה של התכנסות, הגיע הזמן לצמוח יחד דרך הכוח המאחד של הניגונים, מתוך תפילה שהשנה החדשה תביא עמה רק בשורות טובות לעם ישראל.

פותחים שנה בחיוך: מתנדבי "חסדי נעמי" ארזו אלפי ילקוטים לילדים מעוטי יכולת

לקראת פתיחת שנת הלימודים, עמותת "חסדי נעמי" מפעילה גם השנה את פרויקט "תיקמלא" המרגש, במסגרתו מקבלים ילדים ממשפחות מעוטות יכולת ברחבי הארץ ילקוט חדש, מצויד ומאובזר קומפלט. השבוע, הפעילות לוותה בהתגייסות מיוחדת של עשרות מתנדבים שהגיעו עם ילדיהם למרכזי האריזה, במטרה להעניק להם שיעור מעשי וחשוב בנתינה, ערבות הדדית וחסד. **מנכ"ל העמותה, הרב משה כהן**, הודה לתורמים ולמתנדבים הרבים, והדגיש כי העמותה מקפידה לספק את התיקים האיכותיים והעדכניים ביותר, יחד עם ציוד לימודי חדש ומוקפד. המטרה, לדבריו, היא להבטיח שכל תלמיד ותלמידה יגישו שווים בין שווים, ויתחילו את שנת הלימודים בשמחה, בחיוך ובתחושת גאווה.

הישג יוצא דופן: 55% מתיכוני רשת אמית – מצטייני משרד החינוך

צילום: מיכאל, סטודיו פלוס

יותר ממחצית מתיכוני רשת אמית (33 בתי ספר) נבחרו כמצטייני משרד החינוך לשנת תשפ"ו, ומוריהם יזכו בתגמול כספי על הצלחה חינוכית, ערכית ולימודית.
בין הזוכים: תיכון "אמית איתן" מעלה אדומים, ששכל במלחמה את המחנך הרב אילון ויס הי"ד. **המנהל, הרב שלומי דהן**, בירך: "למרות הקושי, המורים המשיכו בכל העוצמה לחבק ולהוביל את התלמידים להישגים ולתרומה למדינה."
ד"ר אמנון אלדר, מנכ"ל רשת אמית: "ההצטיינות בשנת מלחמה מסמלת מסירות של מורים שמביאים כל תלמיד למיצוי. נמשיך להשקיע בצוותי ההוראה למען עתיד החינוך בישראל."

חזון 7 השנים: ישראל גנץ מציג תוכנית להכפלת אוכלוסיית בנימין

צילום: שחר כהן, דוברות בנימין

ראש מועצת בנימין ויו"ר מועצת יש"ע, ישראל גנץ, מציג חזון פיתוח פורץ דרך: הכפלת אוכלוסיית בנימין תוך שבע שנים בלבד.
בכנס מיוחד הציג גנץ שינוי תפיסה תכנוני - מעבר מהרחבות מצומצמות להקמת יישובים חדשים המתוכננים מראש לאלפי משפחות. התוכנית מתמקדת בפיתוח מערב בנימין, יצירת רצף התיישבותי למרכז הארץ ופתיחת האזור לקהלים חדשים, תוך הצבת סטנדרט גבוה של איכות חיים, תשתיות ותרבות.
"אם אנחנו מאמינים שהמקום צריך להיות עיר, למה לחשוב כמו מושב?", מבהיר גנץ. "אם נחשוב במונחים של ערים חדשות - נשנה את המציאות".

במלאת שנה לפטירת הגאון הרב משה חיים דימנטמן זצ"ל

במלאת שנה לפטירת הגאון הרב משה חיים דימנטמן זצ"ל יקיים כולל "יד ברודמן" ברחובות - אותו ייסד וברשאו עמד כשלושים שנה - ערב לימוד לזכרו.
הרב דימנטמן, תלמידו של הגר"א שפירא זצ"ל, שימש כר"מ ב"כרם ביבנה" עשרות שנים, שם העמיד אלפי תלמידים והיה דמות מפתח בהנחלת "תורת הישיבות". בנוסף, כיהן כרב קהילת "אוהל חיים". נודע בשיעוריו הבהירים וביחסו האבהי לתלמידיו.
האירוע יתקיים ביום שלישי, י"ט באלול, ב-19:00 בבית הכנסת "בית היימפלד", באר מים חיים 2, רחובות.
יישאו דברים: **הרב הראשי לישראל הרב קלמן בר שליט"א, הרב בנימין בארי שליט"א, וראשי הכולל הרב מאיר ברקוביץ' והרב יוסף שליט שליט"א.** הציבור מוזמן.

הצעד הבא שלכם בחינוך: האקדמית שאנן נערכת לשנת הלימודים עם שלל מסלולים והטבות

לקראת שנת הלימודים האקדמית שתיפתח מיד לאחר החגים, האקדמית שאנן מציגה מגוון עצום של אפשרויות התפתחות מקצועית. הסטודנטים יוכלו להשתלב במסלולים לתואר ראשון ושני, הסבות, תעודות הוראה, קורסי מנהלים ומטפלות, וליהנות ממסלולים מקוצרים ומלגות ייחודיות המנגישות את הלימודים. גולת הכותרת השנה היא תוכנית "אקדמיה בשירות" החדשה, המאפשרת למשרתות בשירות הלאומי בתקן חינוך להתחיל את התואר כבר במהלך השירות. מעבר למצוינות האקדמית, בשאנן שמים דגש על חיי קמפוס תוססים, ימי סטודנט וחוויה חברתית בלתי נשכחת. בשילוב מיקום נגיש במיוחד בסמוך לרכבת ולמטרונית, הדרך לקריירה חינוכית מעולם לא הייתה נוחה ומשתלמת יותר. זה הזמן לעשות את הצעד הבא ולהירשם!

עם הרב אורי שרקי

במלון סקייליין ירושלים

ח' בתשרי תשפ"ז, 18 בספטמבר 2026

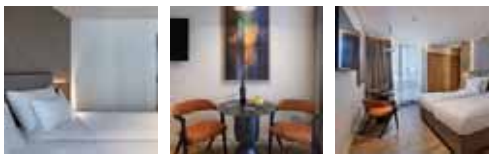

כשרות בד"ץ מהדרין

פנסיון מלא

חדרים מפנקים

ישיבה
בשביל זה יש אינטרנט

להרשמה: yeshiva.org.il/sales

או בטלפון: 055-290-1011

התוכנית כפופה לשינויים

לא כל חדרי המלון מיועדים לאורחי קבוצת אתר ישיבה

ההרשמה בעיצומה!

דמיונובע

להקשיב לאין סוף שבתוכי

הכשרה בשיטת דמיון נובע

הקורס המקיף ללימודי תעודה יוצא לדרך!

שיטה ישראלית מהפכנית להרחבת חופש הבחירה, מציאת מצפן אישי, שחרור ממחסומים נפשיים וחשיפת כוחות חיים חדשים.

לפרטים ולהרשמה חייגו למכון:

02-5099660

או כנסו לאתר
dimyonovea.com

גם בוואטסאפ
איתמר 0585099663

חדש במרפאת הלה וד"ר גדליה מרדכי שטרן:

אורטודנט מומחה מצטרף לנבחרת שלנו!

אנחנו שמחים לבשר על הצטרפותו של **ד"ר מרדכי בן עמי**, אורטודנט מומחה עתיר ניסיון ליישור שיניים ולסתות.

מעתה, תוכלו לקבל את טיפולי יישור השיניים המובילים והמתקדמים ביותר, קשתיות שקופות בטכנולוגיה חדשנית, באווירה המוכרת, האיכותית והיחס האישי שאתם אוהבים.

ניסיון של עשרות שנים

בוגר אוניברסיטה העברית בירושלים

מומחיות מוכרת בארץ ובעולם

מחירים מיוחדים
להשקת המוצר

02-625-6152
אוסישקין 57 רחביה, ירושלים

הלה
רשת מרפאות הלה - לבריאות הפה ואסתטיקת הפנים

Dr.Stern
שנים של מקצוענות

מכת פתיחה

"פצצת הזמן" של גד ליאור: כשההפחדה מתחפשת לעיתונות כלכלית

השבוע פרסם גד ליאור ב־ynet טור שכותרתו "ירושה שאף אחד לא רוצה: פצצת הזמן הכלכלית שממתינה לממשלה הבאה". כרגיל, הטור כולל את התפריט המלא של ז'אנר ההפחדה: "מציאות כלכלית מרה, חונקת ומסוכנת", "בור תקציבי עצום", "צעדים דרסטיים וכואבים שיורגשו בכיסו של כל אזרח", ובשורה התחתונה אשם ברור: "ממשלת נתניהו היוצאת" ו"שנים של הפקרות תקציבית ופופוליזם כלכלי". כל זה חודשיים לפני הבחירות, צירוף מקרים מופלא.

כתבתי כאן בעבר שאין עיתונות בלי פוזיציה. כל אדם כותב מתוך תפיסת עולמו, ואני הראשון להצהיר על שלי - איש ימין, שמרן כלכלי, חסיד שוק חופשי. הבעיה איננה האג'נדה. הבעיה היא ההתחזות: כשכתב כלכלי ותיק עוטה אצטלה של ניתוח מקצועי אובייקטיבי, ומתחתיה מסתתר כתב אישום פוליטי שנבנה בשיטת קטיף הדובדבנים - בוחרים את העובדות שמתאימות, משמיטים את אלה שמפריעות, ומגישים לקורא פחד במקום תמונה.

נתחיל דווקא במה שנכון, כי טיעון רציני מתחיל בהצגת הטיעון שכנגד. כן, יש גירעון. כן, הוצאות הביטחון זינקו לרמות חסרות תקדים ומישהו יצטרך לשלם אותן. אנחנו במלחמה של שבע חזיתות כידוע, ובעולם מתפעלים כולם, כולל חברות הדירוג, מהיכולת של ישראל להכיל מלחמה כזאת ולהישאר יציבה כלכלית. כן, לביטוח הלאומי יש גירעון אקטוארי ותיק, וכן - סביר שהממשלה הבאה תידרש להתאמות מס, לחלקן אני גם דוחף וכתבתי עליהן פה בעבר. אילו זה היה הטור, לא היה לי מה לומר.

אבל זה לא הטור. הטור בנוי כך שהעובדות המפריעות פשוט אינן מובאות בו. ב־ynet עצמו התפרסמה בינואר הכותרת "נמוך מהיעד: הגירעון השנתי ב־2025 הפתיע ועמד על 4.7%". הכנסות המדינה ממיסים הסתכמו ב־2025 בכ־552 מיליארד שקלים - זינוק של כמעט 14% לעומת 2024, מעל כל התחזיות - ותחזית הגבייה ל־2026 כבר עודכנה שוב כלפי מעלה. שתי חברות הדירוג הגדולות העלו בחורף את תחזית הדירוג של ישראל משלילית ליציבה, וחשוב מזה - התחזית שרדה גם את המלחמה עם איראן: בהחלטה הראשונה אחרי 'שאגת הארי', במאי, אשררה S&P את הדירוג ואת התחזית היציבה, שיבחה את מהירות ההתאוששות של המשק וצפתה צמיחה של 5.9% בשנה הבאה, ומודי'ס אשררה ביולי את הדירוג ואת האופק היציב תוך מחמאות לחוסן ולעמידות בפני זעזועים. והתוצר? זינק ברבעון השני ב־15.4% בחישוב שנתי. ועוד נתון אחד, שכתבתי עליו כאן לאחרונה: על שולחן רשות החשמל מונחות בקשות חיבור לרשת בהיקף של פי שלושה מהצריכה הממוצעת בישראל, רובן של יזמי מרכזי נתונים. תור של משקיעים דופק על הדלת בעשרות מיליארדים. כל הביקוש הזה להשקעות לא יתורגם, אצל ליאור, להכנסות ממיסים? "מציאות מרה, חונקת ומסוכנת"? זו לא תמונת מצב. זה מסך שנועד להסתיר אותה.

ואז מגיע הטריק העיתונאי. "מנהל רשות המיסים, שי אהרונוביץ, הודה בפנינו", כותב ליאור, כאילו חילץ וידוי מפקיד שנשבע לשתוק. אלא שאהרונוביץ' אמר את הדברים בפומבי, בריאיון ברדיו FM103, שבועות קודם: השנים 2027-2029 לא יהיו קלות בגלל הוצאות הביטחון, ויהיה צורך להגדיל מיסים. ומה עוד אמר שם, שלא מצא את דרכו לטור? "הגידול בהכנסות המדינה בשנתיים האחרונות נובע במידה רבה מצעדים שהממשלה נקטה". ההבדל בין "הודה בפנינו" ובין "אמר מעל כל במה כמעט" הוא ההבדל בין סקופ לתחפושת, וההשמטה של חצי האמירה היא ההבדל בין דיווח להפחדה.

ו־400 המיליארדים? "ארבע מאות - זו אינה טעות!" מתלהב ליאור. גם כאן כדאי לדייק. מדובר בדרישה של ראש הממשלה להגדיל את חבילת ההתעצמות מ־350 ל־400 מיליארד שקלים, בפריסה על פני יותר מעשור, דרישה שמשרד האוצר מתנגד לה בגלוי וטרם נמצאו לה מקורות. אפשר בהחלט להתנגד. החלטות בסדרי גודל כאלה מחייבות עבודת מטה ומקורות מימון, וזו ביקורת לגיטימית שראוי להשמיע. אבל ויכוח על עצמאות חימושית של מדינה שלמדה בשלוש שנות מלחמה מה קורה כשמדינות ידידותיות עוצרות אספקה מנהלים לגופו של עניין, בין עלות לתועלת ובין סיכוי לסיכון, לא בסיסמאות וייחוס מניעים זרים כמו ההאשמה שההחלטה על התקצוב הייתה "כדי לחזק את תדמית מר ביטחון".

ורשימת הגזרות? הפטור ממע"מ באילת ועל פירות וירקות, בתי המלון, קרנות ההשתלמות. ליאור עצמו כותב שמדובר בצעדים ש"הוצעו ברובם שוב ושוב בעבר". בדיוק. זו רשימת המגירה הנצחית של אגף התקציבים, שמונחת על שולחנו של כל שר אוצר מאז שנות ה־90, נשלפת בכל שנה ונתקלת בכל שנה באותה פוליטיקה. הצגת רשימת משאלות ותיקה כגזירה ודאית איננה תחזית, היא תרגיל בהפחדה. ואגב, גם העלאת המע"מ איננה בהכרח "גזרה". כתבתי כאן בעבר שמע"מ של 18% אינו שיעור גבוה - בהונגריה הוא 27%, בסקנדינביה 25% - ושאני דווקא בעד להעלות אותו, בתנאי אחד: שבמקביל יורד מס ההכנסה. במע"מ נושאים כולם, גם אוכלוסיות שאינן משתתפות בשוק העבודה, ואילו הורדת מס ההכנסה מעודדת עבודה, יוזמה והשקעות, ועל פי המודל הידוע של פרופסור לאפר עשויה דווקא להגדיל את ההכנסות ממיסים. זה דיון על תמהיל המס הנכון, והוא הדיון שעיתונות כלכלית אמורה לנהל. אבל בשביל זה צריך ניתוח, לא פאניקה.

ושימו לב מה אין בטור. אלף מילים על "מערכות ציבוריות רעבות" שזקוקות למימון ואף מילה על התייעלות. אף מילה על עלויות השכר הציבורי, על גמישות ניהולית, על שינוי מבני. בעולמו של ליאור יש למדינה ידית אחת בלבד: כיסו של האזרח. המערכות תמיד "רעבות", לעולם אינן מבזבזות. הפתרון תמיד עוד כסף, לעולם לא ניהול אחר. גם בחינוך ובבריאות הבעיות אמיתיות, אבל מי שמציג אותן כבעיית תקציב בלבד, במיוחד אחרי שתקציב החינוך שבר כל שיא אפשרי, לא מחפש פתרון. הוא מחפש אשמים.

ויש סימן היכר אחד שחושף את הכול: העיתוי והניסוח. טור שנועד להסביר את תמונת המצב הפיסקלית היה נכתב לאחר שאושר התקציב או כשעודכנו התחזיות. הטור הזה נכתב חודשיים לפני ההליכה לקלפי, מגויס עד לרמת אוצר המילים: הממשלה הבאה "לא תזכה למאה ימי חסד", והנבחר "ייאלץ להיות המבוגר האחראי". זו אינה אנליזה כלכלית אלא הנחיית הצבעה במסווה של אנליזה כלכלית.

התוצאה של עיתונות כזאת איננה ציבור מיודע יותר, אלא ציבור מפוחד יותר. בתחילת השנה הלועזית כתבתי על "מדד הפאניקה": בשנת 2025 המדד עלה בסך הכול ב־2.6%, אך הכותרות זעקו שקורעים לנו את הכיס. אגב, מאז המדד ירד לרמתו הנמוכה מזה חמש שנים ועמד ביולי על 1.5% בקצב שנתי, קרוב מאוד לתחתית היעד. הנזק מהפחדות כאלה אינו תיאורטי, והוא בדיוק מהסוג שאינו נראה: משפחות נמנעות מהחלטות, עסקים דוחים השקעות וגיוסי עובדים, צרכנים מצמצמים קניות מתוך חרדה שהוזנה בכותרות ולא מתוך הארנק. מי שיוצר ציפיות שחורות שאינן מעוגנות בנתונים, משתתף ביצירת ההאטה שעליה ידווח אחר כך בהתלהבות. הפחדה כלכלית ממניע פוליטי איננה רק עיתונות רעה. היא מעשה שיש לו עלות כלכלית.

אז כן, לממשלה הבאה מחכות החלטות קשות, ויש הרבה מה לבקר במדיניות הנוכחית - הכניעות להסתדרות, הכספים הקואליציוניים. כתבתי על כל אלה ואמשיך לכתוב. אבל ההבדל בין ביקורת להפחדה הוא ההבדל בין עיתונות לפמפלט: ביקורת מציגה את מלוא התמונה ומסיקה מסקנה, פמפלט קובע את המסקנה ובורר לה עובדות. קוראי ynet קיבלו השבוע פמפלט בחירות עטוף בגרפים.

הכותב הוא ד"ר לכלכלה ומנכ"ל קבוצת הייעוץ תבור־סמקאי TCG

יש מושג צוות "כלכלה קלה"

מונופול דו־צדדי

השיבושים שאירעו השבוע בנתב"ג בעקבות עיצומי העובדים הם הזדמנות להכיר מושג כלכלי מעניין: מונופול דו־צדדי.

נתחיל ממונופול רגיל. מונופול נוצר כאשר בשוק מסוים יש מוכר יחיד, או מוכר דומיננטי מאוד, וללקוחות אין חלופה ממשית. היעדר התחרות מעניק למוכר כוח לקבוע מחיר ותנאים שקשה יותר להשיג בשוק תחרותי.

במונופול דו־צדדי המצב מורכב יותר: מול המוכר היחיד ניצב גם קונה יחיד. כלומר, שני הצדדים תלויים זה בזה, ולשניהם יש כוח שוק. בשוק העבודה זה יכול לקרות כאשר מול מעסיק מרכזי, שאין לו חלופה ממשית, ניצב ועד עובדים השולט בהיצע העבודה ואינו מאפשר למעסיק למצוא עובדים חלופיים בקלות.

זה חלק ממה שראינו בנתב"ג. רשות שדות התעופה תלויה בעובדים מיומנים שקשה להחליף במהירות. אבל התלות פועלת גם בכיוון ההפוך: בישראל אין כמה נמלי תעופה בין־לאומיים מתחרים, שעובד יכול לעבור ביניהם ולבחור את תנאי ההעסקה המתאימים לו. המעסיק תלוי בעובדים, והעובדים תלויים במעסיק. זה בדיוק הכוח, וגם המלכוד, של מונופול דו־צדדי.

מנקודת המבט של כלכלת שוק, הבעיה אינה מי משני הצדדים חזק יותר, אלא מיעוט החלופות. תחרות פועלת היטב כאשר לעובד יש אפשרות לבחור בין מעסיקים ולמעסיק יש אפשרות לבחור בין עובדים. השיבושים בנתב"ג ממחישים מה קורה כשהאפשרויות האלה מצטמצמות: כל מחלוקת הופכת מהר מאוד למאבק כוח.

בישראל כנראה לא יקומו מחר שלושה נמלי תעופה מתחרים, אבל אפשר וצריך לצמצם את התלות: להרחיב את מאגר העובדים המיומנים, להקל על הכשרתם וליצור יותר גמישות תפעולית. גם במקום שבו אי אפשר ליצור תחרות מלאה, אפשר לדאוג שלא כל המערכת תהיה תלויה בנקודת כשל אחת.

הכותבים ממערכת דף הפייסבוק "כלכלה קלה" המנגיש כלכלה בשפה קלה ואקטואלית

יותר מאלף מילים אביטל בן שלמה

האם באמת מה שחסר למערכת החינוך זה תקציב?

רגע לפני פתיחת שנת הלימודים, שוב עולה הדרישה הקבועה להגדיל את תקציב החינוך כמענה לצפיפות בכיתות ולפערים. אולם גרף ה־OECD ממחיש היטב את תופעת "רף האפקטיביות": עד השקעה מצטברת לתלמיד ברמה של כ־75 אלף דולר, קיים קשר מובהק בין תוספת תקציב לעלייה בהישגים. מעבר לרף זה - שישראל עוברת אותו - הקשר נחלש מאוד, ואיכות השימוש במשאבים מכריעה.

בהשוואה ליתר מדינות ה־OECD, ישראל היא בין המובילות מבחינת סך תקציב החינוך ביחס לתוצר, אך מכיוון ששיעור הצעירים ביחס לאוכלוסייה כולה גבוה בישראל יותר מאשר בכל מדינה מתקדמת אחרת, בהיבט של תקציב לתלמיד אנחנו רק קצת מעל הממוצע. ועדיין, כפי שהגרף מראה, גם מבחינת התקציב לתלמיד ישראל נמצאת במקום טוב, מעל לרף האפקטיביות.

אם כך, מדוע הישגי התלמידים מדורגים בשליש התחתון של המדינות המתקדמות, והפערים בין תלמידים הם הגבוהים ביותר? הבעיה איננה מחסור בכסף אלא האופן שבו הכסף מנוהל - בשיטה ריכוזית, מיושנת ונוקשה. כדי לראות שיפור ממשי, יש לבזר סמכויות ולהעניק למנהלים בשטח גמישות תקציבית ופדגוגית אמיתית.

הכותבת היא ראשת תנועת 'עוף החול' להתחדשות החינוך הציבורי בישראל, לשעבר המשנה למנכ"ל משרד החינוך

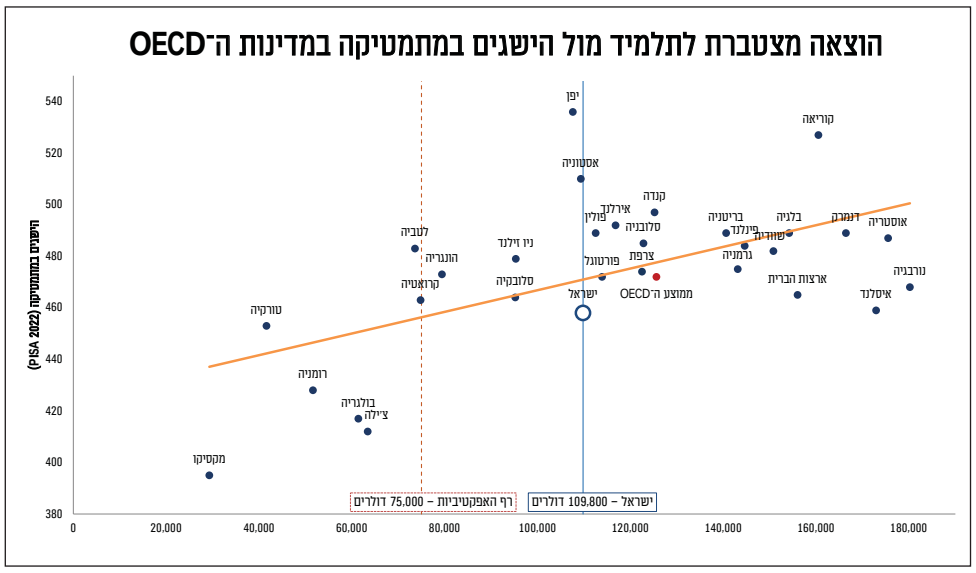

להתחיל את השנה באוירה קסומה עם M הנופש

ראש השנה
במלון רות דניאל רזידנס ת"א-יפו
ובמלון הפרימיום אינתא

- קבוצה בלעדית במלון
- מנין אשכנזי עם החזנים: **דוד הלפגוט** והרב דר' **תומר גרוסמן**
- מנין ספרדי עם החזן והפייטן **יגאל עטייה**
- פנסיון עשיר+תוספות
- שעורים והרצאות וסיור

ראש השנה
במלון נוף חיפה
על טיילת לואי עם נוף למפרץ חיפה ולנמל

כל המלונות גלאט למהדרין בפיקוח הרה"ג עזריאל קוזנין

- קבוצה בלעדית במלון
- פנסיון מלא+תוספות
- מנין אשכנזי עם החזן **אברהם רובין** **ואורי סין הרשקו**
- מנין ספרדי עם הפייטן הרב **פנחס וייזגן**
- שעורים והרצאות וסיור

סוכות ושמחת תורה במלון נוף חיפה
סוכה על טיילת לואי עם הנוף היפה בארץ

כל החג 8 לילות
מ- 10,990 ₪ לזוג

שמחת תורה
פנסיון מלא+תוספות
מ- 1590 ₪ לזוג בלבד

- קבוצה בלעדית במלון. יחס אישי
- שמחת תורה ברוב עם, הקפות, קידוש
- עם החזן והזמר **אברימי רוט** מהושענה רבה עד מוצאי שמחת תורה
- תוכנית מיוחדת להו"ר במלאת שלוש שנים למלחמת חומת ברזל
- תוכנית מופעים, טיולים מודרכים, מועדון ילדים, שיעורים והרצאות
- מטבח עשיר ומגוון ברמה גבוהה

כל המזמין ל-7 ימי החג מקבל סט 4 מינים מהדרין **מתנה!!!** עד גמר המלאי

מופע הטלפטיה החדש של **ניר חיימוביץ**

מופע קסמים על חושי עם **הקוסם ויטלי**

ערב שירים וחידונים עם האומן והיוצר **משה תורג'מן**

שרים בצוותא עם **יהודה גרינבוים**

הזמר **עדו עמדור**

ניהול מוסיקלי **איתן סובול**

שבתון

ניתן לשלם בכרטיס הטבות למשרתי מילואים • הסעות מירושלים ומהמרכז

מאירמן נופש ותיירות 22 שנים של נופשוני איכות

M הנופש
מאירמן נופש ותיירות

טל' 077-7144007 • אלי 050-5888814 • אורית 050-5444039 • elimeir@bezeqint.net

אמציה סמקאי
לתגובות: amatzia@tlv-consulting.com

על הנייר

אסף נגר

אינרום תעשיות בנייה

אינרום תעשיות בנייה נכנסת למחצית השנייה של 2026 כשהיא נהנית ממומנטום עסקי משמעותי, לאחר שמחצית השנה הראשונה הציגה צמיחה במכירות, שיפור ברווחיות והמשך השקעות בהרחבת כושר הייצור. הקבוצה, שהונפקה בבורסה בתל אביב בשנת 2014 על ידי קרן פימי, נסחרת במדד ת"א 125 ושוויה עומד על כ־3.4 מיליארד שקלים, שווי המשקף עלייה של 131% בשנתיים האחרונות.

הקבוצה פועלת כיום באמצעות חמש חברות המספקות פתרונות לאורך שרשרת הערך של שוק הבנייה בישראל: מגורים, תשתיות, משרדים, מסחר ושיפוצים. איטונג אחראית לכ־34% מהמכירות ומספקת בלוקים, לוחות ופתרונות בנייה, לצד חברת הבת שלה אלומלייט, המתמחה בתבניות ליציקות בטון לבנייה רוויה ולגשרים. בחודשים הקרובים צפויה איטונג להתחיל בהקמת מפעל בלוקים באשקלון, בהשקעה של 240 מיליון שקלים, להגדלת התפוקה.

כרמית מיסטר פיקס מהווה כ־30% מהמכירות ומתמחה במוצרי גמר, בהם דבקים, טיח, טיט ושפכטל. מנוע הצמיחה הבא שלה הוא מפעל לוחות הגבס בקיסריה, שהרצתו התעכבה בשל אזהרת המסע לישראל שעיכבה את הגעת הטכנאים. ההרצה הרטובה צפויה להסתיים ברבעון השלישי, והייצור המסחרי צפוי להתחיל ברבעון הרביעי. בחברה מעריכים כי המפעל יגיע לאיזון תפעולי בתוך כשנה.

נירלט אחראית לכ־28% מהמכירות ומייצרת צבעים, צבעי אבקה ומוצרים נוספים לעולמות הגמר. לאחר שמפעלה בניר עוז נשרף ב־7 באוקטובר, הפעילות הועברה למפעל זמני בבאר שבע. כעת מקימה החברה מפעל חדש בניר עוז, בהשקעה של כ־400 מיליון שקלים, כאשר כ־75% מההשקעה ימומנו באמצעות פיצויים מהמדינה. עד כה התקבלו 158 מיליון שקלים, וסכום נוסף של 158 מיליון שקלים צפוי להשתלם בהתאם להתקדמות הבנייה. המפעל צפוי להיפתח ב־2028, ולצדו יוקם מרכז לוגיסטי אוטומטי.

חברת SP, המהווה כ־8% מהמכירות, מייצרת מערכות צנרת להולכת מים חמים וקרים. ברבעון השני שברה החברה שיא במכירות, לאחר שהשיקה קו ייצור חדש. בעקבות הביקושים החליטה הקבוצה להשקיע בקו ייצור נוסף, מהלך שממחיש את האמונה בהמשך התרחבות השוק.

במחצית הראשונה של 2026 הסתכמו מכירות אינרום ב־727 מיליון שקלים, עלייה של 14% לעומת התקופה המקבילה. הרווח הגולמי הגיע ל־140.6 מיליון שקלים, עלייה של 33.5%, ושיעורו מהמכירות עלה מ־32.6% ל־36.6%, בעיקר בזכות התייעלות בתהליכי הייצור. ה־EBITDA הסתכם ב־179 מיליון שקלים, עלייה של 11%. בנטרול פיצויי מס רכוש, 30 מיליון שקלים במחצית המקבילה ו־8 מיליון שקלים במחצית הנוכחית, הצמיחה ב־EBITDA מגיעה ל־21%.

הרווח הנקי הסתכם ב־81.2 מיליון שקלים, עלייה של 13.3%. במקביל חילקה החברה במחצית הראשונה של השנה דיבידנד בהיקף כולל של 40 מיליון שקלים, המשקף מדיניות של החזרת מזומנים לבעלי המניות לצד המשך השקעות משמעותיות בצמיחה.

אחד המהלכים המרכזיים באינרום הוא שינוי מבני, מחברות הפעולות באופן עצמאי לקבוצה המאמצת מודל תפעולי משותף. כל החברות עברו למערכת ERP אחת, הוקמה מחלקת רכש משותפת, והחברה מיישמת אובליגו משותף ללקוחות. ההנהלה מצפה כי הסינרגיה תיצור חיסכון, תשפר את השליטה התפעולית ותאפשר ניצול טוב יותר של משאבי הקבוצה.

הרקע לביצועים הוא הפעילות בענף הבנייה. הגידול בהיתרי הבנייה והמשך הגעת עובדים זרים תומכים בקצב ביצוע גבוה. אינרום אינה תלויה ישירות במכירת דירות אלא בבנייה עצמה, ולכן כל עוד התחלות הבנייה נמשכות הביקוש למוצריה נשאר גבוה. גם תחום השיפוצים ממשיך לספק ביקושים, בעיקר באמצעות נירלט ומיסטר פיקס.

מכאן מפנה אינרום את המבט קדימה, אל שיקום הצפון והדרום ובעיקר אל פרויקט המטרו. החברה הקימה ועדת היגוי שממפה את המוצרים הנדרשים לפרויקט, ובוחנת אילו מהם כבר נמצאים בסל המוצרים ואילו כדאי להתחיל לייצר. מבחינת אינרום, המטרו עשוי להיות אירוע מכונן, עם צריכת חומרי גלם בהיקפים שטרם נראו בישראל. לצד זאת, הסיכון העיקרי נותר האטה בענף הבנייה, שעלולה לפגוע בביקושים. נכון לעכשיו, עם זאת, התמונה שמציגה אינרום היא של קבוצה שמרחיבה את היכולות, משפרת את היעילות ומתכוננת לשלב הבא בצמיחת שוק הבנייה הישראלי.

הכותב הוא אנליסט בכיר ומנהל השקעות בנוסטרו של חברת איילון ביטוח ופיננסים

לכותב הסקירה אין עניין אישי בנושא הנדון לעיל. הנתונים והמידע המובאים לעיל אינם מהווים ייעוץ השקעות ו/או תחליף לייעוץ השקעות המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם

נחמדים מזהב

הרב יצחק ליפשיץ

הברכות והקללות

פרשת כי תבוא מציגה את הברית עם הקדוש ברוך הוא כברית כלכלית: "אם שמוע תשמע בקול ה' אלוקיך לשמור לעשות את כל מצוותיו... ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך" (דברים כח, א-ב), "והיה אם לא תשמע בקול ה' אלוקיך לשמור לעשות את כל מצוותיו אשר אנוכי מצווך היום ובאו עליך כל הקללות האלה והשיגוך" (דברים כח, טו).

המוטיבציה לעבוד את ה' מוצגת בפרשתנו כמוטיבציה כלכלית בלבד: ציות לדבר ה' מביא ברכה ואילו אי־ציות צופן בחובו קללה. תפיסה זו, המכונה תאולוגיה כלכלית, קיימת גם בנצרות ובאסלאם, אבל חז"ל התייחסו אליה בביקורת: "אנטיגנוס איש סוכו קיבל משמעון הצדיק. הוא היה אומר: אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס, אלא הוו כעבדים המשמשין את הרב שלא על מנת לקבל פרס, ויהי מורא שמיים עליכם" (אבות א, ג).

עבודת ה' אינה אמורה להיות על מנת לקבל שכר. אומנם חז"ל דנו לכף זכות את מי שעובד את ה' על מנת לקבל פרס, אבל אין זו מידת חסידות: "האומר סלע זו לצדקה בשביל שיחיו בניי, ובשביל שאזכה בה לחיי העולם הבא - הרי זה צדיק גמור" (ראש השנה ד, א).

זוהי הרמה הנמוכה של עבודת ה'. ציות לדבר ה' כדי לזכות בברכות איננו אמור להיות משאת הנפש של עובד ה'. השאיפה צריכה להיות כדברי אנטיגנוס איש סוכו, לעבוד את ה' שלא על מנת לקבל פרס. זהו ייחודה של תורת ה'. יש בה רבדים שונים. הרובד הנמוך הוא זה שמתואר בפרשתנו, אך עובד ה' החסיד צריך לעבוד את ה' ולדבוק בו בלי לחפש כל תועלת מלבד עצם הדבקות בו.

הכותב הוא פרופסור לפילוסופיה ומחבר הספר 'כלכלה וערכי היהדות'

עצם העניין

אביטל בן שלמה

הקרב על החוזים האישיים: המחסור האמיתי הוא באיכות, לא בכמות

האם השקת המהלך לגיוס מורים בחוזים אישיים תפתור סוף סוף את בעיית המחסור במורים במערכת החינוך? כדי לענות על כך, צריך להבין תחילה את טבעו של המשבר.

בניגוד לזעקות שנשמעות בפתיחת כל שנת לימודים, בישראל אין מחסור כמותי במורים. בעשורים האחרונים (תש"ס-תש"ף) הגידול במספר משרות ההוראה עלה משמעותית על הגידול במספר התלמידים: בבתי הספר היסודיים עלה מספר המורים ב־64% (במשרות מלאות) לעומת עלייה של 44% בתלמידים. גם בהשוואה בין־לאומית, ולמרות שיעור הילדים הגבוה באוכלוסייה, השיעור היחסי של המורים בישראל גבוה ממוצע ה־OECD.

המחסור האמיתי אינו בכמות אלא באיכות. זה גם מסביר את הפער בין הזעקה של המנהלים בשטח שהם מתקשים לאייש את משרות ההוראה, ובין טענות משרד החינוך כי לא קיימים נתונים המצביעים על מחסור. כאשר מנהל נאלץ להתפשר ולקבל אדם שבשום אופן אינו מתאים לתפקיד, הוא חווה מחסור, גם אם בפועל המשרה מאוישת.

בשנת 2007 פורסמו מסקנות מחקר הענק של חברת מקינזי, שבחנה יותר מ־180 רפורמות בעשרות מערכות חינוך במטרה לזהות את הרפורמות האפקטיביות ביותר. המסקנה: "איכותה של מערכת חינוך אינה יכולה לעלות על איכות מוריה". זהו המשתנה המשפיע ביותר על הישגי התלמידים. אלא שלפי מבחני PIAAC, ההישגים של המורים בישראל במיומנויות שפתיות וכמותיות הם במקום הרביעי והשלישי מהסוף בהתאמה, ביחס לכל שאר מדינות ה־OECD. זאת לצד העובדה שכ־20% מהמורים עוזבים בתוך חמש שנים - ושיעורי העזיבה הגבוהים ביותר הם דווקא מקרב המורים שהגיעו ללימודי ההוראה עם נתוני הקבלה הגבוהים ביותר.

כאן בדיוק נכנסת תוכנית החוזים האישיים. מטרתה החיונית היא לאפשר גיוס כוח אדם איכותי במיוחד, בעיקר במקצועות שבמחסור כמו מתמטיקה ומדעים, בשכר תחרותי שעשוי להגיע לכ־20 אלף שקלים בחודש.

אלא שבמקור, התוכנית הייתה אמורה להיות כלי עמוק בהרבה: לתמרץ מצוינות בתוך בתי הספר ולתת למנהלים סמכות לשמר ולתגמל את המורים המצטיינים שכבר נמצאים במערכת. בפועל, השפעת המהלך מוגבלת ומסורסת. בשל התעקשותה הנחרצת של הסתדרות המורים, נאסר להציע חוזים אישיים למורים קיימים, והמסלול נפתח אך ורק למגויסים חדשים מבחוץ. התוצאה היא אבסורד: מומחה שמגיע מההייטק זוכה לתגמול הולם, בעוד מורה מצטיינת ומסורה כבולה לטבלת שכר עיוורת שמתגמלת כמעט אך ורק ותק.

תגמול דיפרנציאלי מעניק כוח מיקוח לפרט על חשבון המונופול הארגוני. ההתעקשות של הסתדרות המורים למנוע מהמורים המיוצגים על ידה את האפשרות לעבור להסכם מתגמל וגמיש יותר, מתוך חשש מובהק שחוזים אישיים יפגעו בכוח המיקוח הארגוני שלה, היא ההוכחה לכך שארגוני המורים הם החסם העיקרי בפני ייעול מבנה השכר וההעסקה.

גיוס המורים בחוזים אישיים הוא אומנם עזרה ראשונה חשובה, אך אי אפשר לפתור את בעיית איכות ההוראה בלי לפרק את הריכוזיות המערכתית. התיקון האמיתי יתממש רק כאשר נבזר את המערכת, ונאפשר למנהלי בתי הספר לנהל את כוח האדם ולתגמל את כל המורים - מבחוץ ומבפנים כאחד - על מצוינות.

הכותבת היא ראשת תנועת 'עוף החול' להתחדשות החינוך הציבורי בישראל, לשעבר המשנה למנכ"ל משרד החינוך

לוח שחפי

03-9185553

נדל"ן

דירות

מכירה

גבעת שמואל

מוכרים רציניים במחיר של שוק קונים! 2.700.000 בלבד!! ברחוב יצחק מודעי, במיקום מרכזי, 4 חדרים, ק-7, שמורה ומסודרת, תיווך Ken נדל"ן 0508-755-755 חזקי ירט

דופלקס גן כזה לא ראיתם! ברחוב השקד המבוקש, למכירה 6 חד' כ-200 מ"ר בנוי, גינה כ-135 מ"ר, ברמה הגבוהה ביותר, מחסן וחניות. לרציניים בלבד! בבלעדיות Ken נדל"ן - חזקי ירט 0508-755-755

מבחר דירות בבלעדיות, 4-5-6 חדרים, במחירים אטרקטיביים ביותר. לפרטים נוספים: חזקי ירט 0508-755-755 תיווך Ken נדל"ן

לתיווך ken נדל"ן דרושות דירות למכירה, ג. שמואל, לקונים רציניים אחרי מכירת דירה. להערכת נכס/פגישת יעוץ (ללא תשלום) התקשרו למשרד: 0508-755-755 חזקי ירט

רמת גן

ברמת גן, דירת 4 חדרים, קומה 4, 115 מ', מושקעת מאוד, חזית, מעלית, ממ"ד, חניה, מרפסת שמש. אורית: 052-6831737

נדל"ן ירושלים

מכירה

דירות

ארמון הנציב

בארמון הנציב, במציאה, למהירי החלטה, 4 חד', מרווחת, לכיוון הנוף, מחסן וחניה פרטית מקורה. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

גילה

בגילה, במציאה, 4.5 חד' + מ. סוכה, נגישות מלאה, מחסן, יח"ד - 2 חד', סמוך לבית כנסת. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

בית וגן

בבית וגן, בגורדון המבוקש, 4.5, משופצת, 2 יחידות עצמאיות, חצר, כ"פ, מחסן, ממ"ד, פוטנציאל הרחבה משמעותי, קרוב למרכז מסחרי, רכבת קלה ותח"צ, מוסדות חינוך, מרכז בריאות ועוד. בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4549483

חלאות

בלב נחלאות!!! דירת לופט ייחודית ונדירה, 3.5 חד', 76 מ"ר (65 מ"ר + 11 מ"ר גלריה), מרפסת סוכה יפה, בבניין עתיק עם אופי קסום. מדרגות ספורות מהרחוב. קרובה לשוק מחנה יהודה התוסס, גן סאקר, תח"צ והרכבת הקלה. לכניסה מיידית. בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4317033

ניות

בשכונת ניות, בבורלא, 5 חד' (1 קטן), 100 מ"ר, קומה גבוהה, מעלית, שקטה, מחסן פרטי, חניה משותפת לדיירים וקרקע פרטית, קרובה לגן הבוטני, פארקים, חנויות, האוניברסיטה בגבעת רם, קרית הממשלה, שערי צדק וכביש 16, בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4549463

פסגת זאב

בפסגת זאב, 4 חד' + גינה היקפית + מחסן, 2 חניות פרטיות, שכירות גבוהה. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

קרית משה

בק. משה - במציאה!! עסקת החודש!! בבניין חדש, 3 חד' + סוכה + חניה. ת.ק.מ - בלעדי הדסה 058-4931070

בק. משה, במיקום שקט ומרכזי, 5 חד', 4 כיוונים, סוכה, חניה פרטית ויח"ד נפרדת. ת.ק.מ - בלעדי הדסה 058-4931070

בקרית משה, בבניין חדש, 4 חד' + מרפסת לנוף וחניה פרטית, במחיר אטרקטיבי. ת.ק.מ - הדסה 058-4931070

חייבת להימכר!!! במרכז קרית משה, 3.5 חד' + מרפסות, תמ"א מאושרת לבניה, כיוונים טובים. ת.ק.מ - בלעדי הדסה 058-4931070

במציאה!! בק. משה, קרוב לתחנה מרכזית ולרכבת הקלה, 4 חד', סוכה, חניה פרטית. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

רחביה

ברחביה, בסמטה הכי שקטה וירוקה (בן סרוק), 3.5 חד' "של פעם", בבניין מנדטורי היסטורי, תקרות גבוהות, ק-2, סלון מעוגל, 2 מרפסות סוכה, מלאת פוטנציאל. הליכה קצרה מבתי הקפה ברח' עזה, מעמק המצלבה, מוזיאון ישראל, גבעת רם, תח"צ ועוד, בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4549463

רמות

ברמות ג', זרחי, קוטג' מקסים, גדול ומרווח, משופץ בטוב טעם, גינה יפה, גישה נוחה. 7,200,000 ₪. בלעדי ל"רוט אנגליה רמות" 052-2674591 מס' רישיון 3974194

דרושים

לתיווך ת.ק.מ. דרוש/ה סוכן/ת נדל"ן, נמרץ/ת, באזורים חרדיים, לטרוף הרבה עסקאות. חיים: 052-4419402

למרכז תעסוקה לבוגרים על הרצף האוטיסטי, בשכונת פסגת זאב, בירושלים דרוש איש צוות, לעבודה במשרה מלאה. לפרטים 050-7188851

למסגרת דיור לדיירים אוטיסטים, בפסגת זאב בירושלים, דרושה מזכירה, לעבודה במשרה חלקית, מס' ימים בשבוע. לפרטים: 050-7188851

נופש

אזור הכנרת

"נוף האגם" בכרכום, 3 חדרי אירוח זוגי/ משפחתי, עד 12 נפשות. מאובזרות במטבחון, ג'קוזי, בריכת שחיה, פינת מנגל וחצר יפה הצופה לכנרת ורמת הגולן. 052-3264521

גליל מערבי

במושב ליד נהריה, צימרים למשפחות, חדר אוכל גדול וחדר תפילה, משחקים בחצר, בריכה מחוממת והכל באווירה כפרית ודתית. 052-8669090

יבניאל

מתחם צימרים מפנק "בראשית שמים", למשפחות וזוגות. בריכה, ג'קוזי, נוף מהמם, משחקים. 053-2247936

מעלות

דירות נופש בצפון - "שיר המעלות". דירות מאובזרות וממוזגות, בריכה ענקית + ג'קוזי. לפרטים ותמונות חפשו בגוגל: מרכז ממן מעלות תחת לשונית יחידות אירוח. טלפון להזמנות 052-7400402 ציפורה

רמת הגולן

זה הזמן לטייל בגולן. קרוב לכנרת ולחרמון ולמפלי הצפון. חדרי נופש מאובזרים וממוזגים, בקצרין, למשפחות/זוגות/ בודדים. 050-5275981

מקום זה יכול להיות שלך

בס"ד
דרושות
משפחות דתיות
לארח גרושה יתומה מהורים
אמא טריה לילדה
צנועה בעלת תשובה
שבתות וחגים כולל לינה
טל: 054-7370707
59596

56398

מהדרין
המרכז הגדול לארבעת המינים
בסיטונאות שיווק ישיר, ללא פערי תיווך
מתן 050-2203179
ציון 054-5559200

הדמנות אחרונה להשתלב בצוות מקצועי לשנת תשפ"ז!
מעטפת מקצועית ש...
משנה חיים
בואו להיות חלק מהצוות הרב מקצועי -
במקום בו מקצועיות ושליחות נפגשים, ומשנים חיים!

מרפאים/ות בעיסוק
קליסר/ות תקשורת
פידיותרפיסטים/ פידיותרפיסטיות
מספלים/ות באמנות
אחים/אחיות רפואיים/ות
עובדים/ות סוציאליים/ות
שבר ותנאים מתנמלים במיוחד
ליווי אישי ומקצועי
סביבת עבודה מקצועית ומכבדת
מקצועניים? מחכים לכם! המקצועיות שלכם, הניסיון שלנו, העתיד שלהם!
בואו והצטרפו לצוות המקצועי! חייגו עכשיו, שלחו קורות חיים או סרקו את קוד הQR
JOBS@SEEACHSOD.ORG | 050-412-7483
שיח סוד
משנים את העולם לכולם
-העבודה בערים: ירושלים, בית שמש ובני ברק-

בית משפחתי פינתי בקדומים
עם נוף פתוח להרי השומרון
מיקום מרכזי בקרבה ל
126 מר בנוי
4 חדרים
ממ"ד
2 מרפסות
חניה בטאבו
אופציה להרחבה
לפרטים נוספים אייל 050-3339694

אבי סגל

הבטחה מצוצה מהאצבע

ערב ראש השנה תשפ"ז. יותר מ־2,500 שנה חלפו מאז נולדה הדמוקרטיה המקורית של יוון העתיקה. כ־2,000 שנים חלפו מאז נוצרה תעמולת הבחירות המתועדת הראשונה על ידי רומא העתיקה. ואחרי כל אלה, בישראל ובעולם כולו רבים עדיין מאמינים לפוליטיקאים ערב בחירות. עדיין לא למדנו לסנן החוצה הבטחות פוליטיות חסרות סיכוי שגם הפוליטיקאים יודעים עד כמה הן מופרכות. השיטה הדמוקרטית כבר קשישה וסובלת מדמנציה בשלב מתקדם, אבל המצביעים נשארו תמימים כילדים.

אחת ההבטחות שראוי לפקפק בהן מגיעה משתי מפלגות שנאבקות היום על חייהן: 'כחול לבן' ו'האחדות'. בשתי המפלגות הצהירו, איש איש בתורו, שלא ישבו בממשלה צרה אלא אך ורק בממשלה ציונית רחבה. גם מפלגות אחרות במרכז הקיצוני הביעו את שאיפתן לממשלה רחבה - כלומר בניכוי החרדים - אבל גלעד ארדן ויולי אדלשטיין מ'האחדות' ובני גנץ מ'כחול לבן' הפכו את השאיפה לאולטימטום. שלושתם הבטיחו פומבית, בניסוחים די דומים, שלא יהיו האצבע ה־61 של אף צד.

ובכן, לא מן הנמנע שהאצבע המדוברת הוצלבה באותו רגע עם אחרת. ועכשיו קבלו עדכון: במקרה הצורך - כלומר הצורך להעיף את בנימין נתניהו מראשות הממשלה - הם כן יהיו האצבע ה־61. נכון, הם הבטיחו, אבל לא הבטיחו לקיים. התירוצים להפרת ההבטחה כבר כתובים ומוכנים: צריך למנוע בחירות חדשות, אחד הצדדים מטרפד את הממשלה הרחבה, 61 עם תמיכה מבחוץ זה מספיק רחב - רק תבחרו. מי שבוחר במפלגות כאלה ממילא רגיל לבלוע כל חרטוט.

ההבטחה להצטרף אך ורק לממשלת אחדות כבר ניתנה והופרה ב־2003. באותם ימים הייתה זו מפלגת 'שינוי' שבנתה את הקמפיין שלה סביב אותה הבטחה. אלא שאז הגיעו הבחירות, 'שינוי' קיבלה חמישה עשר מנדטים, והופ - הצטרפה לממשלת שרון השנייה שכללה את הליכוד, המפד"ל והאיחוד הלאומי. לא רק את האצבע ה־61 העניקה 'שינוי' לקואליציה, אלא גם אצבעות רבות נוספות שהרחיבו את הקואליציה ל־68 מנדטים. אבל איש לא חשב שהקואליציה רחבה מספיק כדי להצדיק את הזיג־זג של טומי לפיד ז"ל וחבריו.

ערב השבעת הממשלה ההיא הופיע לפיד המנוח בתוכנית האירוח של בנו יאיר. האחרון לא היה מרוצה מהקואליציה החדשה ולא עשה הנחות לאביו. "אתה לימדת אותי בתור ילד שאדם ישר לא מפר הבטחות", הקשה הג'וניור, "ואתה הבטחת שלא תהיה הסמן השמאלי בממשלה ימנית צרה, ואתה הסמן השמאלי בממשלה ימנית. זאת הפרת הבטחה". התשובה של שר המשפטים שבדרך לא איחרה לבוא. "כן, ואני מתנצל בפניך ובפני הקהל ובפני הציבור". אם ארדן או גנץ יחזרו על המעשה ב־2026, סביר להניח שאפילו התנצלות לא תהיה.

ממלחמה למפלגה

תת־אלוף במילואים עופר וינטר הקים מפלגה חדשה בראשותו, אירוע שמזכיר במשהו את הקמת מפלגת 'שלומציון' מלפני יובל שנים. גם אז זה קרה שלוש שנים אחרי מחדל שהוביל לאסון ולמלחמה, וגם אז היה זה קצין צה"ל התקפי ונועז במילואים עם אוריינטציה ימנית־לכאורה, שנישא על כנפי תהילתו הצבאית בדרך לקריירה פוליטית מבטיחה. לא מן הנמנע שווינטר קיבל השראה ממייסד 'שלומציון' אריאל שרון, שב־1977 נכנס לכנסת עם מפלגתו החדשה לפני שנבלעו יחד בתוך הליכוד.

ובכל זאת יש כמה הבדלים בין שני האישים ושתי המפלגות. שרון כבר היה חבר כנסת בליכוד לפני שהקים את 'שלומציון'. אומנם זה נמשך בערך דקה וחצי, ועדיין מדובר בדקה וחצי יותר מהרזומה הפוליטי של וינטר. שרון גם התבסס על מעמדו כגיבור מלחמת יום כיפור, בעוד וינטר זכור פחות בזכות גבורתו במלחמה ויותר בגלל הדרך שבה סולק ממנה. ולא פחות חשוב: 'שלומציון' זכתה בבחירות בשני מנדטים מאכזבים, תוצאה שבבחירות הקרובות תשאיר את עופר וינטר בבית. מה שכן, קשה להתעלם מן הדמיון הבולט ביותר בין שרון ובין וינטר: אגו בגודל של מפלגת שלטון.

צילום: יוסי צרינברג לע"מ

הילת גיבור המלחמה הניבה רק שני מנדטים. אריאל שרון במלחמת יום כיפור

מגלה את אמריקה

עד לא מכבר נהגתי לצפות בקביעות ב'הפטריוטים', תוכנית הדגל של ערוץ 14. במהלך הזמן הפכה הקביעות לספורדיות, בין היתר בעקבות שינויים פרסונליים לא מבורכים בפאנל הטלוויזיוני. אבל הגמילה הסופית מהתוכנית הגיעה בשל עייפות החומר. החומר שהוא אני. עייפתי מצפייה בקטעי וידאו מטורללים של ערוצים אחרים, גם אם הם משודרים במטרה ללעוג להם. מאסתי גם בדיונים המתבכיינים על מערכת המשפט, שרק האזכור שלה גורם לי לעקצוצים במקומות לא רצויים בגוף. ובכלל, החלק הסאטירי בתוכנית היה מענג הרבה יותר בתקופת ממשלת בנט-לפיד.

אבל לא אלמן ישראל - ועל כך תודה לאמריקה. בחודשים האחרונים התמכרתי מחדש לתוכניות פוליטיות, ולא לתוכנית אחת אלא לשלוש. כולן משודרות בערוץ פוקס ניוז השמרן, וכולן תופסות את הפודיום ברשימת תוכניות האירוח הנצפות ביותר בטלוויזיה האמריקנית. המשעשעת שבהן היא 'גאטפלד', תוכנית בהנחיית כוכב הערוץ גרג גאטפלד, שבין אורחיה המתחלפים נמצאים פרשני הערוץ, קומיקאים ואורחים חצי ידועים אחרים. התוכנית 'ג'סי ווטרס פריים טיים' היא מין סיכום של חדשות היום בגוון אישי וסרקסטי לצד ראיונות קצרים ופינות קבועות. הן גאטפלד והן ווטרס מכבדים גם ב'החמישה', התוכנית הנצפית מכולן, שהיא אולי הדבר הדומה ביותר ל'הפטריוטים', עם פאנל של ארבעה רפובליקנים ואחד בפינת השמאלני.

אז מה בעצם שונה בפוקס ניוז הטראמפיסט לעומת המקבילה הביביסטית שלו בארץ? טכנית לא המון. גם בפוקס משודרים סרטוני טרלול מהצד השמאלני והפרוגרסיבי, וגם שם חיים בתודעת מיעוט, באים בטענות למערכות החוק המדינתיות, מטפחים את האמונה בבורא עולם ובעיקר עושים שמח. אבל כצופה מעבר לאוקיינוס אני מקבל יותר מידע על העולם, וגם הבידור משובח יותר, וזאת בלי שאצטרך להתעצבן על הצרות הפוליטיות שבחלקן עדיין לא הגיעו למזרח התיכון. בשורה התחתונה: הנאה צרופה. ויכולתי ליהנות אפילו יותר אם הייתי יודע אנגלית. ■

* בטח שמתם לב שנפתלי בנט מדבר, מציין ומייצר כותרות כמעט על בסיס שעתי. וכמעט כל התבטאות כזאת מטרגרת את מתנגדיו וגורמת להם להזכיר שמדובר בנוכל, בשקרן, במיידוף. אבל עם כל הכבוד לרמאויות הקטנות והמצחיקות של בנט בנושאים כמו אירן, זלנסקי או ההתהפכות של גדעון סער ("זה לא ייאמן, הפוליטיקה הישראלית") - הן עדיין לא מתקרבות לשקר הגדול ההוא, להבטחה הליבתית שהפר ברגל גסה ובאופן בלתי נסלח. ואני כמובן מתכוון להבטחה שלו לא להבטיח יותר הבטחות.

* מכל החיבורים והזיווגים שנוצרו לקראת הבחירות הקרובות, אין תמוה וביזארי יותר מהצטרפותו של יונתן פולארד למפלגתה החדשה של חברת הכנסת שרן השכל, מפלגה שאת שמה גם היא לא זוכרת. מה עושה אידאולוג ימני כמו פולארד עם זיקית פוליטית שמחליפה מפלגות וגושים כאילו הייתה, ובכן, שרן השכל? האם הוא מבקש לרגל אחריה? ככל שאני חושב על זה יותר - אני מבין פחות. יונתן אחי, ברגע שאתה רוצה לקבל חנינה מהמפלגה הזאת ומהעומדת בראשה - תמצמץ פעמיים.

* השבוע פורסמה הידיעה המצערת שמיקי ברקוביץ' חולה בדמנציה, וברשתות החברתיות גיליתי שאני בערך האדם היחיד בעולם שאין לו היכרות אישית פלוס תמונה עם כדורסלן העבר. אומנם פעם קפצתי משמחה באחד היציעים כשברקוביץ' קלע סל שהעלה את נבחרת ישראל לאליפות העולם. אבל זה לא באמת נחשב, כי מי מאיתנו לא חווה לפחות סל ניצחון אחד של הפנומן. בכל מקרה יש לזכור: מיקי הוא הכדורסלן הישראלי הגדול ביותר בכל הזמנים, לא כולל שחקנים מפורטלנד שהופיעו בפלייאוף האן־בי־איי.

לארגון גדול ומוביל במרכז דרושה

מנהלת לשכת מנכ"ל

לניהול ותפעול כולל של לשכת המנכ"ל, ניהול יומן מורכב, תיאום מול ממשקים מרובים, ניהול צוות הלשכה ומתן מענה אדמיניסטרטיבי וארגוני שוטף בסביבה דינמית.

הגדרות תפקיד:

- ניהול יומן מנכ"ל ותיאום פגישות מורכבות ורבות משתתפים
- ניהול ישיר של צוות עובדי הלשכה
- מענה ייצוגי לפניות של גורמים פנימיים וחיצוניים, לרבות דרגים בכירים
- עבודה שוטפת מול הנהלת הארגון
- תפעול אדמיניסטרטיבי שוטף: קבלת קהל, מענה טלפוני וטיפול בדואר נכנס/יוצא

דרישות התפקיד:

- ניסיון של 3 שנים לפחות בתפקיד דומה בארגון גדול – חובה
- ניסיון בניהול צוות עובדים – חובה
- אחריות אישית גבוהה ויכולת ניהול משימות באופן עצמאי
- יכולת עבודה בסביבה משתנה, תחת עומס ובריבוי משימות
- יחסי אנוש מעולים, ייצוגיות, דיוק ודיסקרטיות מוחלטת
- נכונות לעבודה במשרה מלאה ובשעות לא שגרתיות לפי הצורך

לשליחת קורות חיים: k.ovdim123@gmail.com

לרשת ארצית בתחום החינוך

דרושה מנהלת מחלקת רכש

מקצועית ובעלת ראייה מרחבית

תיאור תפקיד:

- ניהול והובלה של צוות עובדי המחלקה
- פיקוח ובקרה שוטפת של מערך הרכש עבור כ-80 מסגרות בכל הארץ
- ניהול ובקרה על תקציבי הרכש בארגון
- ניהול אינוונטר ממוחשב ומעקב שוטף על כל רכישה המתבצעת בארגון
- ניהול קשרי ספקים, איתור ספקים חדשים והובלת משא ומתן מורכב
- כתיבה ואישור חוזים בתיאום הנהלת הארגון ואגף כספים

דרישות התפקיד:

- תואר אקדמאי רלוונטי (תעשייה וניהול/כלכלה/מנהל עסקים) - חובה
- ניסיון מקצועי של 5 שנים לפחות בתחום הרכש בארגון גדול - חובה
- ניסיון ניהולי של 3 שנים לפחות בניהול צוות עובדים - חובה
- ניסיון קודם במערכת ה - Priority - יתרון משמעותי
- ניסיון בניהול רכש ובקרת תקציבים בארגון גדול - יתרון משמעותי
- כושר ניהול משא ומתן ברמה גבוהה
- יחסי אנוש מעולים, עבודה תחת לחץ ומציאת פתרונות בזמן אמת.

העבודה באזור המרכז

לשליחת קורות חיים:

sw6239330@gmail.com

ישיבת הר עציון

לישיבת הר עציון באלון שבות דרוש/ה

מנהל מטבח

דרישות התפקיד:

- ניסיון בניהול צוות עובדים גדול
- הובלת הצוות המקצועי במטבח
- ניהול הרכש מול ספקים
- תקשורת ויחסי אנוש מעולים
- עבודה בתנאי לחץ
- יכולת עבודה עם תוכנות רלוונטיות באקסל וכיו"ב
- הכרת כללי משרד הבריאות למטבח מוסדי - יתרון

נסיון קודם בתחום - יתרון
מגורים באיזור - יתרון

קו"ח לדוא"ל:
MICHALL@HARETZION.ORG.IL
סודיות מובטחת! רק פניות מתאימות תענינה.

הרי זהב

הבתים
הכי יפים,

הגינות
הכי גדולות,

הנוף
הכי וואו

יום המכירות של הרי זהב במעלה אפרים

יום ו' 4.9 ♦ 9:00-13:00

בבית לדוגמא במעלה אפרים